

S P I S T R E Ś C I

1. Nazwa i dane teleadresowe zakładu	4
2. Charakter i miejsce wykonywania działalności oraz informacja o obszarach i terenach górniczych, których granice zostały wyznaczone w bezpośrednim sąsiedztwie	5
3. Sposoby łączności zakładu, jego obiektów terenowych oraz jednostek terenowych	8
4. Podstawowe dane geologiczne, hydrogeologiczne oraz geologiczno-inżynierskie niezbędne do bezpiecznego wykonania robót objętych planem ruchu.....	10
4.1. Rejon: Kopalnia „GUIDO”	10
4.2. Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”	13
4.3. Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”	18
5. Charakterystyka wykorzystywanych wyrobisk górniczych, z uwzględnieniem sposobu ich utrzymania w bezpiecznym i funkcjonalnym stanie	21
6. Zakres wykonywanych robót górniczych i likwidacyjnych	23
7. Roboty geologiczne i roboty wiertnicze	25
8. Sposób zagospodarowania kopaliny uzyskanej w trakcie robót	25
9. Sposób wykorzystywania wyrobisk, w szczególności w celach turystycznych, leczniczych, rekreacyjnych lub utrzymania systemów odwadniania	25
10. Sposób odwadniania zakładu.....	26
11. Organizacja robót strzałowych wraz z organizacją służby strzałowej	27
12. Zestawienie danych technicznych i parametrów ruchu:	
1) urządzeń wyciągowych w szybach i szybikach - według wzoru nr 1	
2) stacji wentylatorów głównych - według wzoru nr 2	27
13. Dane techniczne urządzeń stosowanych do wykonania robót, likwidacji obiektów, urządzeń oraz instalacji.....	31
14. Podstawowe dane techniczne obiektów budowlanych i urządzeń energetycznych zakładu. Zestawienie projektowanych robót budowlanych w obiektach budowlanych zakładu - według wzoru nr 3.....	36
15. Zasilanie zakładu, jego obiektów terenowych oraz jednostek terenowych w energię elektryczną, parę wodną, sprężone powietrze, inne media energetyczne oraz wodę	44
15.1. Zasilanie w energię elektryczną	44

15.2. Zasilanie w sprężone powietrze	46
15.3. Zasilanie w ciepło	46
15.4. Zasilanie w wodę	46
16. Organizacja służby dyspozytorskiej i sposób ewidencji osób przebywających w wyrobiskach	47
17. Charakterystyka zagrożeń naturalnych związanych z prowadzoną działalnością	48
17.1. Zagrożenie metanowe	49
17.2. Zagrożenie wybuchem pyłu węglowego	49
17.3. Zagrożenie wodne	52
17.4. Zagrożenie radiacyjne naturalnymi substancjami promieniotwórczymi	52
17.5. Zagrożenie wyrzutami gazów i skał	53
17.6. Zagrożenie tąpnięciami	53
18. Charakterystyka zagrożenia pożarowego, stref zagrożenia wybuchem oraz miejsc i pomieszczeń zagrożonych powstaniem atmosfery niezdanej do oddychania	53
19. Przewietrzanie	56
1) Sposoby regulacji i zabezpieczeń:	56
a) grupowych i rejonowych prądów powietrza	56
b) połączeń pomiędzy prądami powietrza doprowadzanymi od szybu wdechowego a odprowadzanymi do szybu wydechowego.	57
c) podsięci wentylacyjnych;	58
2) Harmonogram niezbędnych robót związanych ze zmianami w sieci wentylacyjnej	58
3) Pomiary temperatury i dopuszczalnych stężeń gazów w powietrzu	59
20. Czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy. Miejsca i źródła ich występowania. Profilaktyka	59
21. Sposób zabezpieczenia miejsca ujawnienia zabytków archeologicznych i innych zabytków	59
22. Zasady dokonywania pomiarów i obserwacji oraz wpływów prowadzonych robót na: powierzchnię, środowisko i warunki hydrogeologiczne w rejonie robót	69
23. Opis transportu ludzi, sprzętu i materiałów	70

24. Przewidywane środki, w tym organizacyjne i techniczne, niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa powszechnego oraz ochrony poszczególnych złóż kopalin i innych elementów środowiska, jeżeli w granicach przestrzeni prowadzenia robót są planowane lub prowadzone roboty związane z poszukiwaniem lub rozpoznawaniem złóż kopalin lub wód podziemnych albo jeżeli przestrzeń prowadzenia robót sąsiadują z obszarami górnictwymi.....	70
25. Ochrona środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem zamierzeń w zakresie:.....	71
1) Ochrony powierzchni.....	71
2) Rekultywacji gruntów po działalności.....	71
3) Gospodarki odpadami.....	71
4) Gospodarki wodno-ściekowej – według wzoru nr 4.....	72
5) Ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (urządzenia ochrony powietrza, zamierzenia w zakresie ograniczenia emisji substancji wprowadzanych do powietrza w sposób zorganizowany i niezorganizowany).....	75
6) Ochrony przed hałasem i wibracjami przenikającymi do środowiska (urządzenia ochronne, zamierzenia w zakresie ograniczenia hałasu i wibracji przenikających do środowiska).....	75
7) Przechowywania substancji toksycznych oraz źródeł promieniowania jonizującego naturalnego i sztucznego.....	76
26. Organizacja opieki lekarskiej, w tym udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej.....	76
27. Szkolenie załogi.....	79
Materiały dodatkowe.....	87

1. Nazwa i dane teleadresowe zakładu

Przedsiębiorca:

MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W ZABRZU

41-800 Zabrze, ul. Jodłowa 59

telefon: (32) 630-30-91

(32) 273-50-52

(32) 273-50-53

faks: (32) 277-11-25

Zakład:

ZABYTKOWA KOPALNIA WĘGLA KAMIENNEGO „GUIDO” W ZABRZU

41-800 Zabrze, ul. 3 Maja 93

telefon: (32) 271-27-58;

(32) 271-48-59

2. Charakter i miejsce wykonywania działalności oraz informacja o obszarach i terenach górniczych, których granice zostały wyznaczone w bezpośrednim sąsiedztwie

Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „Guido” w Zabrzu jest zakładem Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu od dnia 02.04.2013 r. w następstwie połączenia instytucji kultury Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” w Zabrzu i Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w jedną wspólną instytucję kultury dwóch organizatorów, tj. Miasta Zabrze i Województwa Śląskiego. Bezpośredni nadzór nad Muzeum sprawuje Prezydent Miasta Zabrze.

Muzeum jest wpisane do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Miasto Zabrze pod nr 12/2013 i posiada osobowość prawną. Muzeum gromadzi, przechowuje, konserwuje i upowszechnia zbiory i obiekty w zakresie górnictwa węglowego w celu zachowania i udostępnienia zabrzańskiego dziedzictwa przemysłu górniczego - zabytkowych obiektów infrastruktury naziemnej a także wyrobisk dawnych kopalni „Guido” i „Królowa Luiza” oraz Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, dla dobrego zagospodarowania tego dziedzictwa a zarazem przechowania pamięci o przeszłości.

W dniu 10 stycznia 2013 r. podpisano umowę nr CRU/177/2013 w sprawie wspólnego prowadzenia instytucji kultury pn. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pomiędzy Miastem Zabrze a Województwem Śląskim.

W dniu 14 stycznia 2013 r. Rada Miasta Zabrze wydała uchwałę nr XXXIII/494/13 w sprawie aktu o połączeniu instytucji kultury Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” w Zabrzu i Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w jedną instytucję kultury pn. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.

W dniu 13 marca 2013 r. Rada Miasta Zabrze uchwałą nr XXXV/510/13 nadała Statut Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.

Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „GUIDO” w Zabrzu (rejon Kopalnia „Guido” i „Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna”) wraz z kopalnią węgla kamiennego „Królowa Luiza” w Zabrzu (rejon Skansen Górniczy „Królowa Luiza”) pozostały niezmienione w strukturach nowopowstałego podmiotu poprzez wyodrębnione technicznie i organizacyjnie zespoły środków służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej PGiG, jako zlikwidowane podziemne zakłady górnicze, w wyrobiskach których do prowadzenia robót w celach innych niż określone ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze, w szczególności turystycznych, stosuje się odpowiednio przepisy tej ustawy w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2012 r. Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt. 2 przepisy ustawy prawo geologiczne i górnicze, z wyjątkiem działu III, stosuje się odpowiednio do robót

prowadzonych w wyrobiskach zlikwidowanych podziemnych zakładów górniczych, w szczególności turystycznych, leczniczych i rekreacyjnych.

W Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „GUIDO” w Zabrzu prowadzona jest działalność turystyczna.

Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „GUIDO w Zabrzu składa się aktualnie z trzech rejonów wentylacyjnych:

1. Rejon: „Kopalnia GUIDO” - obejmujący „Zabytkową Kopalnię Węgla Kamiennego „Guido” w Zabrzu - dawniejsza „KDWK M-300 w likwidacji”.
2. Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA” - obejmujący Główną Kluczową Sztolnię Dziedziczną w Zabrzu wraz z wyrobiskami towarzyszącymi w pokładzie 510 oraz szybem „Wyzwolenie”.
3. Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA” – obejmujący część dawnej kopalni węgla kamiennego „Królowa Luiza” aktualnie stanowiącą Skansen Górniczy „Królowa Luiza” w Zabrzu.

Działając na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2, art. 10 ust. 4, art. 12 ust. 2 pkt 2 oraz art. 206 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981) w związku z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie określenia zlikwidowanych zakładów górniczych (Dz. U. Nr 286, poz. 1686), dnia 30 lipca 2013 roku, Muzeum Górnictwa Węglowego z siedzibą w Zabrzu zawarło ze Skarbem Państwa - reprezentowanym przez Zarząd Województwa Śląskiego z siedzibą w Katowicach umowę nr 2827/OS/2013 o ustanowieniu użytkowania górniczego części przestrzeni górotworu obejmującej wyrobiska Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” i Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego Guido w Zabrzu ze związanymi z nimi wyrobiskami górniczymi w granicach miasta Zabrze.

Skarb Państwa, jako wyłączny właściciel, ustanawia na rzecz Muzeum Górnictwa Węglowego z siedzibą w Zabrzu prawo użytkowania górniczego przestrzeni górotworu zalegającej w podłożu terenu Miasta Zabrze w woj. śląskim, ograniczonej:

- dolną granicą nieruchomości gruntowych,
- płaszczyznami pionowymi przechodzącymi przez odcinki linii łamanej wyznaczonej punktami o numerach 1 ÷ 26 opisanymi następującymi współrzędnymi:

Nr pkt	2000		1992		
	X	Y	B		L
1	5573638,22	6557523,68	50° 17' 45,08"	18° 48' 26,50"	
2	5573016,44	6556723,23	50° 17' 25,23"	18° 47' 45,73"	
3	5572412,64	6557012,52	50° 17' 05,59"	18° 48' 00,01"	
4	5572245,72	6556809,74	50° 17' 00,26"	18° 47' 49,68"	
5	5572396,17	6556709,12	50° 17' 05,17"	18° 47' 44,68"	
6	5572266,04	6556479,62	50° 17' 01,03"	18° 47' 33,02"	
7	5572303,18	6556387,70	50° 17' 02,27"	18° 47' 28,40"	
8	5573032,08	6556133,88	50° 17' 25,94"	18° 47' 15,97"	
9	5573141,72	6556188,63	50° 17' 29,47"	18° 47' 18,79"	
10	5573337,59	6556090,40	50° 17' 35,85"	18° 47' 13,93"	
11	5573447,95	6556156,24	50° 17' 39,39"	18° 47' 17,32"	
12	5573417,43	6556553,99	50° 17' 38,27"	18° 47' 37,40"	
13	5573953,37	6556834,59	50° 17' 55,52"	18° 47' 51,86"	
14	5574031,80	6556634,57	50° 17' 58,13"	18° 47' 41,80"	
15	5574602,48	6556141,20	50° 18' 16,76"	18° 47' 17,17"	
16	5574916,90	6556017,14	50° 18' 26,98"	18° 47' 11,07"	
17	5574994,94	6555942,13	50° 18' 29,53"	18° 47' 07,32"	
18	5574981,54	6555751,23	50° 18' 29,17"	18° 46' 57,67"	
19	5575060,21	6555730,28	50° 18' 31,72"	18° 46' 56,65"	
20	5575110,41	6555978,65	50° 18' 33,26"	18° 47' 09,23"	
21	5574936,28	6556144,92	50° 18' 27,57"	18° 47' 17,54"	
22	5574623,01	6556259,94	50° 18' 17,39"	18° 47' 23,19"	
23	5574138,60	6556696,20	50° 18' 01,56"	18° 47' 44,97"	
24	5573820,19	6557365,33	50° 17' 51,02"	18° 48' 18,60"	
25	5573880,55	6557392,56	50° 17' 52,97"	18° 48' 20,01"	
26	5573789,17	6557596,74	50° 17' 49,94"	18° 48' 30,28"	

- płaszczyznę poziomą przechodzącą przez rzędną 135 m pod poziomem morza i obejmującą:
- Główną Kluczową Sztolnię Dziedziczną wraz ze związanymi z nią wyrobiskami górnictwami
 - wyrobiska górnictwa Kopalni „GUIDO”,
 - wyrobiska górnictwa Skansenu Górnictwa „KRÓLOWA LUIZA”.

Powierzchnia rzutu opisanej wyżej przestrzeni na powierzchnię terenu wynosi 1 357 977 [m²].

W bezpośrednim sąsiedztwie powyżej opisanego użytkownika Górniczego wyznaczone zostały następujące obszary i tereny górnicze:

- od północy, zlikwidowany OG kopalni „Pstrowski”,
- od wschodu OG Zabrze I, KW SA, KWK „Bielszowice”,
- od zachodu OG Makoszowy II, KW SA, KWK „Sońnica–Makoszowy”.

3. Sposoby łączności zakładu, jego obiektów terenowych oraz jednostek terenowych

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

W kopalni „GUIDO” oddano do ruchu ogólnozakładową łączność telefoniczną i ogólnozakładowy system dyspozytorski wraz z magistralną siecią telekomunikacyjną na podstawie pozwolenia Dyrektora Specjalistycznego Urzędu Górniczego SUG.40.85.2013 L.dz.10316/06/2013/MW z dnia 8 maja 2013r.

W skład urządzeń ogólnozakładowej łączności telefonicznej i ogólnozakładowego systemu dyspozytorskiego wraz z magistralną siecią telekomunikacyjną wchodzi:

- lokalny system telefonii i alarmowania typu LSTI-A o pojemności 64 NN, realizujący ogólnozakładową łączność telefoniczną, w oparciu o centralę telefoniczną typu SLICAN CCA2720,
- system łączności telefonicznej i alarmowania typu SAT w wersji SAT/N-A o pojemności 16 NN i docelowej pojemności 32 NN,
- system monitorowania parametrów środowiska w kopalni typu SMP-NT/A, zabudowany w oparciu o centralę telemetryczną typu CMC-4,
- urządzenia zasilania podstawowego i rezerwowego,
- magistralna sieć telekomunikacyjna dla potrzeb ogólnozakładowej łączności telefonicznej i ogólnozakładowego systemu dyspozytorskiego,
- sieć informatyczna i telewizja przemysłowa.

Ogólnozakładowa łączność telefoniczna jest realizowana za pomocą systemu LSTI-A z centralą telefoniczną typu Slican CCA-2720. W celu zapewnienia połączeń zewnętrznych centrala telefoniczna posiada połączenia z siecią publiczną TP S.A. za pomocą 2. łączy dwukierunkowych. System pozwala na realizację automatycznej łączności telefonicznej zapewniającej łączność zewnętrzną z abonentami sieci publicznej.

System alarmowo-rozgłoszeniowy typu SAT w wersji SAT/N-A zapewnia realizację łączności alarmowo-rozgłoszeniowej i dyspozytorskiej. System współpracuje z systemem LSTI-A dla realizowania połączeń telefonicznych pomiędzy abonentami

systemu SAT/N-A oraz połączeń telefonicznych z pozostałymi abonentami zakładu. Urządzeniami abonenckimi systemu SAT/N-A są programowalne sygnalizatory-telefony typu PST-N zabudowane w miejscach wskazanych przez Kierownika Ruchu Zakładu. Możliwe jest również niezależnie od stanu pracy centrali telefonicznej alarmowanie, powiadamianie o zagrożeniach, czy prowadzenie akcji ewakuacyjnej przez dyspozytora. System sieci informatycznej i telewizji zapewnienia wizualizację z czternastu kamer sieciowych na powierzchni oraz na poziomach 170m i 320m. System bezpieczeństwa i telewizja przemysłowa umożliwia obserwację wybranych newralgicznych miejsc kopalni oraz powiadamiania głosowego i sygnałowego o zagrożeniach w miejscach jego instalacji.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Na czas prowadzenia robót udostępniających, pomiędzy kopalnią „GUIDO” a pomieszczeniem osób dozoru nadzorujących prace w Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej od strony szybu „Zabrze II-Carnall” a także z nadszybiem i podszybiem ww. szybu, jest bezprzewodowa bezpośrednia łączność telefoniczna wykorzystująca sieć w technologii VoIP.

W pomieszczeniu osób dozoru nadzorujących prace, telefon ma przydzielony numer miejskiej linii telefonicznej. Poprzez wybranie dowolnego numeru linii miejskiej jak i wybranie nr telefonii komórkowej, osoby dozoru uzyskują żądane połączenie telefoniczne. Na nadszymbiu i podszybiu szybu „Zabrze II-Carnall” zabudowane są telefony z numeracją wewnętrzną ZKWK Guido.

Osoby z zewnątrz wybierając przydzielony nr telefonu, który znajduje się w pomieszczeniu osób dozoru a także wybierając poprzez centralę numer telefonu zabudowanego na nadszymbiu i podszybiu, uzyskują z nimi kontakt telefoniczny zarówno z telefonów stacjonarnych linii miejskiej jak i z telefonów sieci komórkowych.

W pomieszczeniach osób dozoru nadzorujących prace, które znajdują się przy szybie „Zabrze II-Carnall” oraz przy szybie „Wyzwolenie” znajduje się linia telefoniczna podziemna, na której zabudowane są telefony typu ATG, umożliwiające bezpośrednie połączenie z nadszymbiem i podszybiem szybu „Zabrze II-Carnall” nadszymbiem i podszybiem szybu „Wyzwolenie”. Na czas prowadzenia robót w pomieszczeniu osób dozoru stale obecna będzie dyżurująca osoba. Osoba ta będzie przeszkolona i zapoznana z zasadami funkcjonowania systemu łączności pomiędzy dyspozytorem a pracownikami będącymi w rejonie.

W Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej na odcinku od wlotu przy ul. Karola Miarki do rozwidlenia zachodniego zabudowano urządzenia łączności głośnomówiącej typu SAS-

96/W oraz sygnalizatory alarmowe typu SAO 86. Dodatkowo na wlocie do sztolni oraz przed rozwidleniem zachodnim znajdują się telefony typu ATG.

Aktualnie w rejonie prowadzone są roboty związane z dostosowaniem obiektu do wymagań PGiG oraz udostępnieniem dla ruchu turystycznego. Kopalnia powiadomi Dyrektora OUG w Gliwicach przed każdorazowym oddaniem do ruchu poszczególnych etapów trasy turystycznej.

Docelowo po wybudowaniu nowej dyspozytorni i centrali, system dyspozytorski i łączność ulegnie zmianie.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Pomiędzy Kopalnią „GUIDO” a pomieszczeniem osób dozoru nadzorujących prace w rejonie Skansen Górniczy „Królów Luiza”, jest światłowodowe łącze w technologii VoIP. Poprzez operatora tej sieci zapewniona jest bezpośrednia łączność telefoniczna (z telefonów stacjonarnych i komórkowych). Połączenie to umożliwia kontakt z dyspozytorem kopalni i pozostałymi służbami.

W części podziemnej zabudowana jest łączność lokalna składająca się z sygnalizatorów SAO 86, zapewniających łączność lokalną pomiędzy stanowiskiem ochrony obiektu zlokalizowanym na powierzchni i sygnalizatorami zabudowanymi pod ziemią. Na czas prowadzenia robót na stanowisku ochrony obiektu stale obecna jest dyżurująca osoba. Osoba ta będzie przeszkolona i zapoznana z zasadami funkcjonowania systemu łączności pomiędzy dyspozytorem a pracownikami będącymi w rejonie.

Aktualnie w Skansenie Górniczym „Królów Luiza” prowadzone są roboty w celu dostosowania obiektu do wymagań PGiG oraz udostępnienia dla ruchu turystycznego. Kopalnia powiadomi Dyrektora OUG w Gliwicach przed każdorazowym oddaniem do ruchu poszczególnych etapów trasy turystycznej.

Docelowo po wybudowaniu nowej dyspozytorni i centrali, system dyspozytorski i łączność ulegnie zmianie.

4. Podstawowe dane geologiczne, hydrogeologiczne oraz geologiczno-inżynierskie niezbędne do bezpiecznego wykonania robót objętych planem ruchu

4.1. Rejon: Kopalnia „Guido”

Budowa geologiczna

Rozpatrywany rejon stanowiący w przeszłości ZKWK Guido zlokalizowany jest w części byłego obszaru górniczego „Kończyce”. Obszar górniczy „Kończyce” powstał w roku 1967 z wydzielonych obszarów górniczych KWK „Makoszowy” i KWK „Bielszowice”. Regionalnie zaliczony jest do NW skraju niecki głównej Górnośląskiego Zagłębia

Węglowego. Obejmuje on pokłady i warstwy węgla należące do karbonu górnego, nad którym bezpośrednio zalegają utwory czwartorzędowe.

Karbon

Karbon górny - reprezentują:

1. warstwy siodłowe - namur B,
2. warstwy porębskie - namur A.

Na powierzchni karbonu mają wychodnie warstwy siodłowe i porębskie. Warstwy siodłowe są reprezentowane przez pokłady węgla tworzące charakterystyczne cyklotemy z łupkami piaszczystymi i przewagą piaskowców. Wśród warstw siodłowych występują pokłady (bądź ich resztki): 501, 502, 504, 505, 506, 507, 509 i 510. Pokłady 501, 502, 504, 507, 509 i 510 zostały w całości wyeksploatowane, na długo przed utworzeniem OG „Kończyce”. Warstwy brzeżne są reprezentowane przez łupki ilaste, piaszczyste i piaskowce, na przemian z rzadko występującymi pokładami węgla. Piaskowce w profilu serii stanowią mniejszy udział niż łupki. Najbardziej stałym pokładem w tej serii na byłym OG „Kończyce” był pokład 620 o grubości 0,8 - 2,2 [m]. Inne pokłady stwierdzone w tym rejonie były wyraźnie pozabilansowe, o miąższości do 1 [m]. Z uwagi na odpowiednie decyzje Ministerstwa Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, pokład 620, będący do 30.06.1995 r. przedmiotem eksploatacji, nie stanowi obecnie bazy zasobowej.

Górotwór w tym rejonie zaburzony jest licznymi uskokami i nasunięciami. Około 300 m na południe od szybu „Kolejowy” przebiega uskok Saara wykształcony jako strefa dwu uskoków o amplitudzie $h = 100$ [m] i $h = 60$ [m]. Przecina pokłady grupy siodłowej i brzeżnej. Pokłady siodłowe dodatkowo przecięte są nasunięciem o amplitudzie $h = 60$ [m]. Na północ od uskoku Saara i szybu „Kolejowy” występuje szeroka zondulowana antyklina przechodząca w synklinę. Osie tych struktur są w kierunku SW-NE. Podobny kierunek posiadają liczne występujące w tym rejonie uskoki o zrzutach od 1,0 [m] do 30 [m]. Uskoki te często uniemożliwiały w tym rejonie eksploatację. Rozciągłość warstw w południowej części przebiega z południowego zachodu na północny wschód, a w części północnej z południa na północ. Nachylenie warstw waha się w przedziale od 5° do 20° , sporadycznie do 30° .

Czwartorzęd

Utwory czwartorzędowe pokrywają cały dokumentowany obszar warstwą grubości od 10 m na północy (otwór 3352/138-Wyzwolenie 2) do 87 m na południu (otwór 3352/115). Są to piaski, ły i żwiry. Utwory aluwialne występują w dolinie potoku Guido. Większość czwartorzędu jest reprezentowana przez utwory dyluwialne wykształcone

w formie grubo i drobnoziarnistych piasków, często o charakterze kurzawkowym. Zdecydowanie przeważa przepuszczalna frakcja piaszczysta.

Charakterystyka hydrogeologiczna rejonu

Hydrografia.

Były Obszar Górniczy „Kończyce” znajduje się w całości w zasięgu zlewni powierzchniowej II rzędu rzeki Kłodnicy, jeszcze w jej górnym biegu. Dorzecze Kłodnicy w rozpatrywanym terenie wraz ze zlewniami tworzą potok Guido oraz potok Czarniawka przepływający około 200 m na południe od południowej granicy byłego obszaru górniczego. Są to prawostronne dopływy rzeki Kłodnicy. Potok Guido przepływa przez centrum byłego obszaru górniczego i wykazuje bardzo mały przepływ, w niektórych okresach prawie wysycha. Potok ten prowadzi średnio ok. 68 [dm³/s]. wody. Wody stojące są zgromadzone w stawach i obniżeniach morfologicznych terenu. Na byłym obszarze górniczym zarejestrowano dwa zbiorniki wodne: Wn 1/81 o pojemności 3 080 [m³], Wn 2/45 o pojemności 97 200 [m³].

Warunki hydrogeologiczne w nadkładzie.

Nadkład w przedmiotowym obszarze to czwartorzęd wykształcony głównie w postaci przepuszczalnych utworów piaszczystych. Na północnym wschodzie nadkład wynosi ok. 10m, na południu ok. 87m. W czwartorzędzie występuje poziom wodonośny związany z piaszczystymi i żwirowymi utworami pochodzenia wodno-lodowcowego. Pewne nieregularności w występowaniu tego poziomu powodują wkładki i przewarstwienia utworów nieprzepuszczalnych glin, ilów i mułów. Czwartorzędowy poziom wodonośny prowadzi zasadniczo wody o swobodnym zwierciadle. Wydajność tego poziomu na byłym O.G. Kończyce nie jest znana, z uwagi na brak stałych ujęć wody. Zasilanie poziomu czwartorzędowego odbywa się bezpośrednio z powierzchni przez infiltrację wód atmosferycznych.

Warunki hydrogeologiczne w karbonie

W karbonie można wydzielić horyzonty wodonośne związane z przepuszczalnymi utworami warstw siodłowych i porębskich. Horyzonty te występują w drobno i średnioziarnistych piaskowcach. Naprzemianległe występowanie łupków oraz piaskowców o różnym stopniu spękania i porowatości, gęsta sieć szczelin oraz dyslokacje powoduje, że stosunki wodne w utworach karbonu są skomplikowane. W sytuacji byłego obszaru górniczego Kończyce, szczególnie korzystne warunki dla zasilania karbonu w wodę, występują w partii południowej. Wychodnie serii siodłowej posiadają bezpośredni kontakt z przepuszczalnym czwartorzędem. Doprowadziło to do powstania zbiorników wodnych w zrobach wyeksploatowanych pokładów 507, 509 i 510. Nadmiar wody z tych zbiorników, w ilości około 20,0 [dm³/min], spływa na

przekop główny na poziomie 320m, skąd szybikiem ślepy 300-400m jest sprowadzany na poziom 400m do wyrobisk KWK „Sośnica-Makoszowy” Ruch Makoszowy. Następnie poprzez wytyczną wschodnią i przekop IV woda grawitacyjnie spływa w rejon szybów I i II na poziom 400m, skąd rurociągiem szybu I jest sprowadzana na poziom 530m do systemu głównego odwadniania. Ze względu na fakt, że wyrobiska w wyżej omawianym rejonie są niedostępne, służba geologiczna nie ma możliwości wykonywania okresowych pomiarów dopływających tam wód a podana ilość 20 [dm³/min] pochodzi z pomiarów wykonywanych historycznie. W środkowej i północnej partii złoża prowadzono od roku 1967 roboty przygotowawcze i eksploatacyjne w pokładzie 620. Eksploatacja była prowadzona systemem na podsadzkę suchą pełną. W warstwach brzeżnych dominują łupki o różnym stopniu zapiaszczenia, z rzadziej występującymi piaskowcami i warstwami węgla. Grubość udostępnionych warstw brzeżnych wynosi od 250 do 340m. Zasilanie tych warstw w wodę od strony przepuszczalnych utworów nadkładu jest zdecydowanie utrudnione, co zostało udowodnione obserwacjami w toku wieloletnich robót górniczych. Rejony dawnej eksploatacji były suche. W rejonach tych występuje szereg nieciągłości o zrzutach od kilkudziesięciu cm do 15-30 [m]. Wody dalekiego krążenia, zwłaszcza na kontaktach z nieciągłościami, mogą zasilać w wodę podpoziomowo usytuowane dawne wyrobiska eksploatacyjne. Najbardziej korzystne ku temu warunki istnieją na północ od szybu „Kolejowy” oraz na wschód od osi siodła zaznaczonego na mapie pokładu 620. Dotychczas w ww. rejonach nie stwierdzono zawodnienia górotworu. Stwierdzono natomiast nieznaczne zawodnienie górotworu w szybie „Kolejowy” i „Guido”. Dopływ naturalny z ww. szybów w ilości ~24 [dm³/min] mierzony jest okresowo przez służby geologiczne w punkcie pomiarowym nr 2 zlokalizowanym w rejonie skrzyżowania przekopu głównego na poziomie 320m z wlotem do warsztatu mechanicznego ujęty jest rurociągiem i odprowadzany za przytamek w przekopie głównym na poziomie 320m, skąd grawitacyjnie wraz z wodą z pokładów 507, 509 i 510 spływa do szybiku ślepego 300-400m i dalej do wyrobisk KWK „Sośnica-Makoszowy” Ruch Makoszowy. W powyższym zakresie zawarte zostało w dniu 7 stycznia 2008r. porozumienie pomiędzy KRZG KWK „Sośnica-Makoszowy” i KRZ ZKWK „Guido”, ustalające zasady odprowadzania wód z obszaru kopalni.

4.2. Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Budowa geologiczna

W budowie geologicznej rejonu rozpatrywanego rejonu udział biorą utwory karbonu produktywnego reprezentowanego przez warstwy rudzkie, siodłowe i brzeżne nad którym bezpośrednio zalegają utwory czwartorzędowe stanowiące nadkład złoża.

Karbon

W profilu sztolni warstwy karbońskie pod względem litologicznym są reprezentowane głównie przez piaskowce i mułowce o różnej miąższości. W przewadze piaskowcowy kompleks warstw rudzkich i siodłowych (od pokładu 409 do 510) posiada znaczną miąższość (warstwy te należą do górnośląskiej serii piaskowcowej). W części wschodniej, w obrębie grupy pokładów warstw rudzkich (od pokł. 409 do 419/2), zaznacza się niewielka przewaga udziału iłowców nad piaskowcami. W części zachodniej obszaru, w obrębie grupy pokładów warstw siodłowych (od pokł. 501 do 510), zaznacza się zdecydowana przewaga udziału piaskowców nad iłowcami. Warstwy siodłowe w górnym odcinku (od pokładu 501 do 504) posiadają charakter piaskowcowo - zlepieńcowaty, natomiast poniżej udział piaskowców zmniejsza się.

Powierzchnia stropu karbonu jest mocno urozmaicona. Zabrzeński odcinek Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej wybudowano w obszarze wychodni nasunięcia Concordii o skomplikowanej tektonice oraz w obszarze struktury tektonicznej zwanej kopułą Zabrze.

W rejonie początkowego biegu sztolni utwory karbonu cechują się występowaniem fałdów o dużych amplitudach i kierunkach osi NNE-SSW i NE-SW a także dużą ilością uskoków o zróżnicowanym przebiegu i zrzutach od kilku do kilkudziesięciu metrów.

Czwartorzęd

Utwory czwartorzędowe w całym rozpatrywanym obszarze zalegają bezpośrednio na karbonie. Utwory te wykształcone są jako piaski drobno i średnioziarniste, żwiry, pospółki, gliny i pyły, przy czym przeważają utwory gliniaste i ilaste. Zwykle serię czwartorzędową rozpoczynają piaski ze żwirami przewarstwiane glinami i ilami o zmiennej miąższości. Spągowe partie utworów czwartorzędowych stanowią zazwyczaj utwory gliniaste. W profilu sztolni utwory czwartorzędowe osiągają miąższość od około 1,2 [m] do 40,0 [m]. Większa miąższość czwartorzędu występuje w części północno-zachodniej sztolni (rejon świetlików 3 i 5). W rejonach o mniejszej miąższości czwartorzędu seria osadów piaszczysto-żwirowych zalega bezpośrednio na stropie karbonu lub pościelona jest osadami gliniastymi tworzącymi część spągową profilu. W rejonach gdzie czwartorzęd osiąga większe miąższości seria osadów piaszczysto-żwirowych rozdzielona jest osadami gliniastymi na dwie lub więcej warstw. W ramach badań geologicznych dla potrzeb udrożnienia i adaptacji do ruchu turystycznego głównej kluczowej sztolni dziedzicznej oraz odbudowy chodników łączących sztolnię z istniejącymi wyrobiskami skansenu górniczego „Królowa Luiza” w roku 2008 wykonano otwory badawcze P-1, G-1/2008, G-2/2008 i G-3/2008.

W profilu otworu badawczego P-1 grubość czwartorzędu wynosi około 10,5 [m], gdzie stwierdzono występowanie głównie plejstoceńskich utworów piaszczystych o różnym

uziarnieniu i zróżnicowanej barwie z przewarstwieniem gliny piaszczystej i piasku gliniastego na głębokości od 3,6 [m] do 5,0 [m]. W profilu otworu badawczego G-1/2008 grubość czwartorzędu wynosi około 12 [m] i są to głównie plejstoceńskie utwory gliniaste i piaszczyste (otwór wykonano z wyrobiska podziemnego Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” do powierzchni terenu). W stropie występują średnioziarniste piaski o miąższości około 2,0 [m], poniżej zaś utwory gliniaste i piaszczysto-gliniaste o łącznej miąższości do 10,0 [m]. Bezpośrednio pod utworami nadkładu występuje warstwa węgla, stanowiąca strop pokładu 509. W profilu otworu badawczego G-3/2008 utwory czwartorzędowe o miąższości 13,5 [m] reprezentowane są wyłącznie przez piaski różnoziarniste oraz piaski gliniaste. Bezpośrednio pod tymi utworami występują pokruszone fragmenty mułowców barwy pstrej oraz piaski. Z materiałów archiwalnych wynika, iż na głębokości występowania tych utworów przebiegał pokład 509, który został wyeksploatowany.

Charakterystyka hydrogeologiczna rejonu

Warunki hydrogeologiczne w rejonie pozostają w ścisłym związku z jego budową geologiczną oraz dokonaniem drenażem górotworu i złoża przez wyrobiska występujące tu stare nieczynne wyrobiska górnicze.

W omawianym rejonie można wydzielić cztery piętra wodonośne, związane z przepuszczalnymi utworami poszczególnych serii stratygraficznych:

- czwartorzędu,
- karbonu.

Hydrografia

Analizowany obszar usytuowany pomiędzy rzeką Bytomką na północy a rzeką Czarniawką na południu, położony jest w zlewni Kłodnicy, prawobrzeżnego dopływu Odry. Przez wyniesienia terenu przebiegają działy wodne powierzchniowe 3. rzędu między zlewniami dopływów Kłodnicy. Część północna obszaru położona jest w zlewni Bytomki, część południowo-zachodnia w zlewni potoku Guido (Sośnickiego) a część południowo-wschodnia w zlewni rzeki Czarniawki.

Średnie natężenie przepływu w Bytomce wynosi 1,87-2,04 [m³/s] a w Czarniawce w rejonie sztolni 0,16-0,26 [m³/s]. Powierzchnia terenu jest dość zróżnicowana, ale generalnie obniża się ze wschodu na zachód, osiągając najniższe położenie w dolinach rzecznych stanowiących wyraźny element morfologiczny. Na północy w dolinie rzeki Bytomki teren obniża się do około 230 m n.p.m. a na południu w dolinie rzeki Czarniawki do około 235 m n.p.m. W części wschodniej obszaru teren wznosi się do wysokości około 300 m n.p.m. Czynnikiem wpływającym na morfologię terenu była prowadzona do niedawna eksploatacja węgla kamiennego.

Warunki hydrogeologiczne w nadkładzie

Generalnie w obrębie utworów czwartorzędowych występowały pierwotnie jeden lub dwa poziomy wodonośne (jedynie lokalnie może występować kilka poziomów wodonośnych związanych z przewarstwieniami glin i ilów).

Górny poziom wodonośny czwartorzędu o swobodnym zwierciadle wody obejmuje warstwy piaszczyste zalegające bezpośrednio przy powierzchni terenu. Dolny poziom wodonośny, występuje w dolnych warstwach piaszczysto-żwirowych czwartorzędu, które często wyklinowują się lub rozszczepiają. Poziom ten posiadał pierwotnie charakter naporowy. W części północno-zachodniej obszaru, gdzie miąższość czwartorzędu maleje, dolny poziom wodonośny ulega na znacznym obszarze wyklinowaniu. W tej części obszaru występuje tylko górny poziom wodonośny, który zalega bezpośrednio na stropie karbonu lub oddzielony jest od karbonu warstwami glin o zróżnicowanej miąższości. Czwartorzędowe poziomy wodonośne są zasilane przez infiltrację opadów atmosferycznych. Zwierciadło wód podziemnych czwartorzędu układało się pierwotnie na ogół zgodnie z morfologią terenu a spływ wód występował w kierunku dolin Bytomki i Czarniawki. Poziomy te były ujmowane przez liczne studnie kopane.

Obecnie poziomy wodonośne czwartorzędowe są intensywnie drenowane przez wyrobiska górnicze wykonane w karbonie. Wody w górnym poziomie wodonośnym czwartorzędu utrzymują się tylko lokalnie w tych miejscach, gdzie w podłożu zalegają warstwy glin. W piaskach czwartorzędowych utrzymuje się woda tylko w tych rejonach, gdzie w podłożu występuje ciągła seria bardzo słabo przepuszczalnych osadów gliniastych, która stanowi kompleks izolacyjny dla wód opadowych infiltrujących w podłoże. Poziom wodonośny w czwartorzędzie jest obecnie poziomem zawieszonym, gdyż zalegające poniżej warstwy przepuszczalne karbonu (zwietrzelina i piaskowce karbońskie) nie są zawodnione. Dolny poziom wodonośny czwartorzędu, pozostający w łączności hydraulicznej z karbonem, został zdrenowany przez wyrobiska górnicze.

Aktualnie brak danych o zawodnieniu utworów czwartorzędu w rejonie sztolni (brak studni i piezometrów). Jedyne informacje pochodzą z otworów odwierconych w 2008 r. (otwór P-1 o długości 27,0 [m], otwory G-1/2008 i G-2/2008 o długości odpowiednio 11,5 [m] i 27,0 [m] oraz i otwór G-3/2008) o długości 32,0 [m]. Woda w czwartorzędzie stwierdzona została tylko w otworze P-1, w nieciągłych przewarstwiach piaszczystych występujących wśród glin. W przewarstwiach piaszczystych przecinających ciekłą warstwę glin o miąższości 0,7 [m], zalegającą na głębokości około 4,3 [m], stwierdzono napięte zwierciadło wody na głębokości około 4,0 [m] o zwierciadle piezometrycznym stabilizującym się na głębokości około 3,7 [m]. Jest to lokalny poziom zawieszony, który utrzymuje się na glinach, gdyż głębiej zalegające

piaski nie wykazują zawodnienia. W profilu otworu badawczego G-1 (otwór wykonany z wyrobiska podziemnego Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” do powierzchni terenu) w stropie występują średnioziarniste piaski o miąższości około 1,5 [m], poniżej utwory gliniaste i piaszczysto-gliniaste o miąższości 8,5 [m] a bezpośrednio pod nimi warstwa węgla, stanowiąca pokład 509. W otworze tym podczas prac wiertniczych nie stwierdzono dopływu wody.

W profilu otworu G-3 występują w czwartorzędzie utwory piaszczyste o miąższości około 13,5 [m] (piaski różnoziarniste i piaski gliniaste) a poniżej zroby pokł. 509. Nie stwierdzono jednak zwierciadła wody, co świadczy o przesączaniu się wód szczelinami uskokowymi oraz spękaniem górotworu wynikającymi z dokonanej eksploatacji do głębszych partii utworów karbonu. Poziomy czwartorzędowe w miejscach bezpośredniego kontaktu z karbonem zostały zdrenowane przez wyrobiska górnicze, natomiast w rejonach występowania w profilu czwartorzędu słabo przepuszczalnych utworów gliniastych utrzymuje się zawieszony poziom wodonośny.

Warunki hydrogeologiczne w karbonie

Występowanie horyzontów wodnych w karbońskim piętrze wodonośnym związane jest ściśle z występowaniem skał piaskowcowych, zlepieńcowatych, będących naturalnym kolektorem wód reliktowych, zasilanych z utworów czwartorzędowych poprzez bezpośredni kontakt ich wychodni.

W rozpatrywanym rejonie utwory karbońskie podobnie jak utwory czwartorzędowe zostały zdrenowane przez głębokie wyrobiska górnicze. Stan ten potwierdzają wyniki wierzeń badawczych wykonanych w 2008 r. (otw. P-1, otw. G-2 i otw. G-3). W profilu otworu P-1 (otwór wykonano w pobliżu świetlika 6) nie nawiercono w karbonie zwierciadła wody przy końcowej głębokości otworu 27,0 [m] (6,5 [m] poniżej stropu karbonu). W profilu otworu badawczego G-2 (otwór wykonano na terenie Skansenu Górniczego ze spągu tego samego wyrobiska, z którego odwiercono otwór G-1 do nadkładu), nie nawiercono w karbonie zwierciadła wody przy końcowej głębokości otworu 40,8 [m] (30,8 [m] poniżej stropu karbonu). W profilu otworu G-3 również nie nawiercono w karbonie zwierciadła wody przy końcowej głębokości otworu 32,0 [m] (18,5 [m] poniżej stropu karbonu). Warstwy karbońskie w otoczeniu sztolni zostały praktycznie osuszone i aktualnie nie wykazują zawodnienia. Zawodnienie karbonu ma obecnie charakter lokalny i może występować w miejscach bezpośredniego kontaktu przepuszczalnych warstw karbońskich z czwartorzędowym poziomem wodonośnym. Woda w tych miejscach z opadów atmosferycznych infiltruje z powierzchni terenu lub z utworów czwartorzędowych do warstw karbońskich głównie w strefie wychodni przez warstwę zwietrzliny karbońskiej do niższych partii karbonu. Na stan zawodnienia głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej bezspornie wpływ mają aktualne warunki

meteorologiczne. Dotychczasowe obserwacje wskazują, że sztolnia w sztolni obserwowano skrajnie różne sytuacje od sytuacji, kiedy sztolnia była sucha nie obserwowano zawilgocenia bądź wycieków wody do sytuacji, kiedy obserwowano wycieki lub wykroplenia wody. Ze względu na charakter, niejednorodność oraz zmienność lokalizacji w obrębie sztolni, w których pojawiają się wykroplenia nie ma możliwości założenia stałych punktów pomiarowych. Na podstawie obserwacji szacuje się, że maksymalny obserwowany poziom wykropleń i wysięków wody kształtuje się na poziomie około 70 [m³/dobę]. Gromadząca się obecnie lokalnie na spągu wyrobiska woda spękaniem i szczelinami może migrować do starych wyrobisk chodnikowych i zrobów w wyeksploatowanych pokładach węgla byłej kopalni „Zabrze”. Stare zroby stanowią uprzywilejowane drogi przemieszczania się wody w górotworze, która spływa starymi wyrobiskami górniczymi zgodnie z upadem warstw w kierunku południowo-wschodnim. Ze względów bezpieczeństwa sąsiednich czynnych kopalń, wyrobiska górnicze w polach Zabrze-Zachód i Zabrze-Wschód, dzisiaj już nieczynne, są przez cały czas odwadniane przez kopalnię „Bielszowice”.

4.3. Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Budowa geologiczna

W budowie geologicznej rejonu „Królowa Luiza” udział biorą:

- utwory karbonu produktywnego reprezentowane w profilu stratygraficznym przez dolną część warstw siodłowych (pokład 509, 510).
- utwory czwartorzędowe stanowiące nadkład złoża.

Karbon

W profilu litologicznym rozpatrywanego rejonu warstwy karbońskie reprezentowane są głównie przez piaskowce i w mniejszym stopniu mułowce, które cechuje zmienna miąższość. charakterystyczna dla zalegającej tu dolnej jego części (pokłady 509, 510).

Czwartorzęd

Utwory czwartorzędowe w całym rozpatrywanym obszarze zalegają bezpośrednio na utworach karbonu. Wykształcone są, jako piaski drobno i średnioziarniste, żwiry, pospółki, gliny i pyły, przy czym przeważają utwory gliniaste i ilaste. Zwykle serię czwartorzędową rozpoczynają piaski ze żwirami przewarstwiane glinami i ilami o zmiennej miąższości. Spągowe partie utworów czwartorzędowych stanowią zazwyczaj utwory gliniaste. W profilu utwory czwartorzędowe na podstawie wykonanych badań osiagają miąższość do około 13,5 [m].

W ramach badań geologicznych dla potrzeb udrożnienia i adaptacji do ruchu turystycznego głównej kluczowej sztolni dziedzicznej oraz odbudowy chodników

łączących sztolnię z istniejącymi wyrobiskami skansenu górniczego „Królowa Luiza” w roku 2008 wykonano szereg otworów z, pośród których cenne dane wnoszą otwory G-1/2008 i G-3/2008 wykonane z wyrobisk podziemnego Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” do powierzchni terenu.

W profilu otworu badawczego G-1/2008 grubość czwartorzędu wynosi około 12 m i są to głównie plejstoceny utwory gliniaste i piaszczyste (w stropie profilu występują średnioziarniste piaski o miąższości około 2,0 m, poniżej zaś utwory gliniaste i piaszczysto-gliniaste o łącznej miąższości do 10,0 m. W profilu otworu wiertniczego G-3/2008 utwory czwartorzędowe o miąższości 13,5 m reprezentowane są wyłącznie przez piaski różnoziarniste oraz piaski gliniaste Bezpośrednio pod utworami nadkładu występuje warstwa węgla, stanowiąca strop pokładu 509.

Charakterystyka hydrogeologiczna rejonu

Hydrografia

Analizowany obszar położony jest w zlewni Kłodnicy, prawobrzeżnego dopływu Odry. Przez wyniesienia terenu przebiegają działy wodne powierzchniowe 3. rzędu między zlewniami dopływów Kłodnicy Bytomki i Czarniawki. Średnie natężenie przepływu w Bytomce wynosi $1,87 \div 2,04$ [m^3/s] a w Czarniawce $0,16 \div 0,26$ [m^3/s]. Powierzchnia terenu jest słabo zróżnicowana, ale generalnie obniża się ze wschodu na zachód.

Warunki hydrogeologiczne

Warunki hydrogeologiczne omawianego rejonu pozostają w ścisłym związku z jego budową geologiczną oraz dokonany drenaż górotworu i złoża przez stare wyrobiska górnicze.

W omawianym rejonie można wydzielić piętra wodonośne, związane z przepuszczalnymi utworami poszczególnych serii stratygraficznych:

- czwartorzęd – (nadkład)
- karbonu.

Warunki hydrogeologiczne w nadkładzie

Generalnie w obrębie utworów czwartorzędowych pierwotnie występował jeden lub lokalnie dwa poziomy wodonośne związane z wewnętrznymi przewarstwieniami w obrębie czwartorzędu glinami i iłami.

Górny poziom wodonośny czwartorzędu o swobodnym zwierciadle wody obejmuje warstwy piaszczyste zalegające bezpośrednio przy powierzchni terenu. Dolny poziom wodonośny, występuje lokalnie w dolnych warstwach piaszczysto-żwirowych czwartorzędu, które często wyklinowują się lub rozszczepiają. Poziom ten posiadał pierwotnie charakter naporowy. W rejonach gdzie, miąższość czwartorzędu maleje, dolny poziom wodonośny ulega wyklinowaniu w związku, z czym występuje tu tylko

górnym poziomem wodonośnym, zalegającym bezpośrednio na stropie karbonu lub oddzielony lokalnie od karbonu warstwami glin o zróżnicowanej miąższości. Czwartorzędowe poziomy wodonośne są zasilane przez infiltrację opadów atmosferycznych. Zwierciadło wód podziemnych czwartorzędu układało się pierwotnie na ogół zgodnie z morfologią terenu a spływ wód występował w kierunku dolin Bytomki i Czarniawki.

Obecnie wody w górnym poziomie wodonośnym czwartorzędu utrzymują się prawdopodobnie tylko lokalnie w tych miejscach, gdzie w podłożu zalegają warstwy glin. W piaskach czwartorzędowych utrzymuje się woda tylko w miejscach, gdzie w podłożu występuje ciągła seria bardzo słabo przepuszczalnych osadów gliniastych, która stanowi kompleks izolacyjny dla wód opadowych infiltrujących w podłoże. Poziom wodonośny w czwartorzędzie jest obecnie poziomem zawieszonym, gdyż zalegające poniżej warstwy przepuszczalne karbonu (zwietrzelina i piaskowce karbońskie) nie są zawodnione. Dolny poziom wodonośny czwartorzędu, pozostający w łączności hydraulicznej z karbonem, został zdrenowany przez wyrobiska górnicze.

Aktualnie brak danych o zawodnieniu utworów czwartorzędu w rejonie kopalni „Królowa Luiza”. Jedyne informacje dotyczące warunków hydrogeologicznych w nadkładzie pochodzą z otworów odwierconych w 2008 r. szczególne znaczenie posiada wykonany z wyrobiska podziemnego Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” do powierzchni terenu otwór badawczy G-1. W profilu otworu w jego części stropowej występują średnioziarniste piaski o miąższości około 1,5 m, poniżej utwory gliniaste i piaszczysto-gliniaste o miąższości 8,5 m a bezpośrednio pod nimi warstwa węgla, stanowiąca pokład 509. W otworze nie zostały stwierdzone dopływy wody z utworów czwartorzędowych.

Poziomy czwartorzędowe w miejscach bezpośredniego kontaktu z karbonem zostały już zdrenowane przez wyrobiska górnicze w pokładzie 509, natomiast w rejonach występowania w profilu czwartorzędu słabo przepuszczalnych utworów gliniastych utrzymuje się zawieszony poziom wodonośny.

Warunki hydrogeologiczne w karbonie

Występowanie horyzontów wodnych w karbońskim piętrze wodonośnym związane jest ściśle z występowaniem skał piaskowcowych, będących naturalnym kolektorem wód reliktowych, zasilanych z utworów czwartorzędowych poprzez bezpośredni kontakt ich wychodni.

W rozpatrywanym rejonie utwory karbońskie podobnie jak utwory czwartorzędowe zostały zdrenowane przez wyrobiska górnicze w pokładzie 509. Stan ten potwierdzają wyniki wierceń badawczych wykonanych w 2008 r (otwór G-2). W profilu otworu badawczego G-2 (otwór wykonano na terenie Skansenu Górniczego ze spągu tego samego wyrobiska, z którego odwiercono otwór G-1 do nadkładu), nie nawiercono

w karbonie zwierciadła wody przy końcowej głębokości otworu 40,8 [m] (30,8 [m] poniżej stropu karbonu). Warstwy karbońskie zostały praktycznie osuszone i aktualnie nie wykazują zawodnienia. Zawodnienie karbonu ma obecnie charakter lokalny i może występować w miejscach bezpośredniego kontaktu przepuszczalnych warstw karbońskich z czwartorzędowym poziomem wodonośnym. Woda w tych miejscach z opadów atmosferycznych infiltruje z powierzchni terenu lub z utworów czwartorzędowych do warstw karbońskich głównie w strefie wychodni przez warstwę zwietrzliny karbońskiej do niższych partii karbonu. Szacuje się, że do wyrobisk skansenu górniczego „Królowa Luiza” dopływa około 2 [dm³/min] wody, co stanowi około 3 [m³/dobę].

5. Charakterystyka wykorzystywanych wyrobisk górniczych, z uwzględnieniem sposobu ich utrzymania w bezpiecznym i funkcjonalnym stanie

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Kopalnia „GUIDO” składa się z kompleksu wyrobisk na poz. 170m i 320m.

Na poziomie 170m wyznaczona jest trasa turystyczna obejmująca wyrobiska korytarzowe kamienne i komory (przebieg trasy został oznaczony na załączniku nr 2/2).

Na poziomie 320m wyznaczona jest trasa turystyczna obejmująca zespół wyrobisk w pokładzie 620 (tzw. „pętla północna”) oraz część wyrobisk korytarzowych kamiennych i komór funkcyjnych (przebieg trasy został oznaczony na załączniku nr 2/3).

Eksploatację górniczą w pokładzie 620 zakończono w 1995 roku i od tego czasu nie wystąpiły żadne szkody górnicze. W latach 1996-2005 w rejonie byłego terenu górniczego kopalni prowadzono cykliczne coroczne obserwacje niwelacyjne. Analiza wyników tych pomiarów oraz warunków górniczo-geologicznych wykazała zakończenie procesu deformacji górotworu i powierzchni na całym byłym terenie górniczym kopalni. W okresie istnienia zakładu nie przewiduje się wpływów eksploatacji górniczej sąsiednich kopalń w rejonie granicy, a tym samym ujawnienia się dalszych ruchów górotworu. Wystąpienia szkód pochodzenia górniczego nie prognozuje się.

Komory funkcyjne wykonane są w obudowie murowej, natomiast wyrobiska korytarzowe w obudowie metalowej lub częściowo utrzymywane są bez obudowy w przypadku wykonania ich w skałach zwięzłych.

W razie konieczności naprawy obudowy wyrobisk, przewiduje się prace polegające na wymianie uszkodzonych rozpór międzyodrzwiowych, uzupełnieniu uszkodzonej opinki i wykładki oraz w sytuacjach koniecznych zabudowę dodatkowych odzwi obudowy, podciągów lub obudowy poligonowej, wymianę zniszczonej obudowy oraz przebudowę wyrobisk z przybierką stropu i ociosów.

W kopalni „Guido” istnieją również wyrobiska bez obudowy.

Stan tych wyrobisk jest kontrolowany zgodnie z ustaleniami Kierownika Działu Górniczo-Wentylacyjnego. Wyrobiska bez obudowy wymagają okresowej obrywki i usuwania zwietrzałych skał. W przypadku stwierdzenia osłabienia skał stropowych w stopniu uniemożliwiającym bezpieczny ruch ludzi w wyrobiskach bez obudowy, przewiduje się wzmocnienie odpowiednią obudową zagrożonych obiektów.

Kontrola obudowy wyrobisk, przez które prowadzona jest trasa turystyczna odbywa się raz na dobę przed planowanym zjazdem turystów. Kontrole odnotowywane są odpowiednim wpisem w „Księżce kontroli trasy turystycznej”.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna (jej tzw. „odcinek zabrzański”) składa się z kompleksu wyrobisk na odcinku od szybu „Zabrze II-Carnall” do tymczasowego wlotu przy ul. K. Miarki w Zabrzu oraz chodnika podstawowego w pokł. 510 na poz. 40m łączącego wyrobiska sztolni z szybem „Wyzwolenie”. W ramach realizacji Projektu pn: „Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej” w Zabrzu, trwają roboty związane z udrażnianiem sztolni polegające na usunięciu zalegającego osadu, pompowaniem wody i tymczasowym zabezpieczeniem wyrobisk w trakcie postępu robót. Wyrobiska korytarzowe w rejonie wykonane są częściowo w obudowie murowej a na odcinkach wydrążonych w skałach zwięzłych, utrzymywane są bez obudowy. W razie konieczności wzmocnienia wyrobisk, buduje się w zależności od warunków lokalnych podciągi drewniane lub metalowe, obudowę poligonową oraz przyklatwanie części stropowej i ociosowej siatkami typu ciężkiego.

Ww. wyrobiska rejonu kontrolowane są w zakresie: stanu przewietrzania, odwadniania i obudowy w sposób ustalony przez kierownika ruchu zakładu. Po zakończeniu robót związanych z udrożnieniem sztolni, kopalnia zleci uprawnionej jednostce naukowo-badawczej opracowanie docelowego projektu obudowy wyrobisk z uwzględnieniem rodzaju skał otaczających oraz ich przyszłej funkcji.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

W dniu 24 marca 2011 r. komendant Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej wstrzymał do odwołania ruch turystyczny w Skansenie Górniczym „Królowa Luiza”.

Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „GUIDO” w Zabrzu posiada opracowaną przez Zakład Technologii i Obudów Górniczych Głównego Instytutu Górnictwa „Wstępną dokumentację projektową wraz z szacunkową wyceną robót, dostaw i usług” w ramach zadania pt. „Wykonanie dokumentacji projektowej niezbędnej do przeprowadzenia remontu i dostosowania do wymogów Ustawy prawo geologiczne i górnicze części

podziemnej Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” przy ul. Sienkiewicza 43 wraz z wyposażeniem znajdującym się w obiekcie”.

Wyrobiska korytarzowe w rejonie wykonane są w obudowie metalowej lub murowej. W razie konieczności naprawy obudowy wyrobisk, przewiduje się prace polegające na wymianie uszkodzonych rozpór międzyodrzwiowych, uzupełnieniu uszkodzonej opinki i wykładki oraz w sytuacjach koniecznych zabudowę dodatkowych odzwi obudowy, podciągów lub obudowy poligonowej, wymianę zniszczonej obudowy oraz przebudowę wyrobisk z przybierką stropu i ociosów.

Ww. wyrobiska rejonu kontrolowane są w zakresie: stanu przewietrzania, odwadniania i obudowy w sposób ustalony przez kierownika ruchu zakładu. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w stanie obudowy, jej naprawa wykonana będzie na zasadach ustalonych przez kierownika działu górniczo-wentylacyjnego.

6. Zakres wykonywanych robót górniczych i likwidacyjnych

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

W okresie obowiązywania planu ruchu nie planuje się wykonywania wyrobisk podziemnych, robót wiertniczych i likwidacyjnych. Planowane roboty dotyczą tylko utrzymania istniejących wyrobisk w bezpiecznym i funkcjonalnym stanie oraz adaptacji wyrobisk w ramach rozszerzenia trasy turystycznej.

Kopalnia planuje rozszerzenie trasy turystycznej o dodatkowe wyrobiska na poz. 320m. Przebieg rozszerzonej trasy turystycznej został oznaczony na załączniku nr 2/3.

Wykaz wyrobisk dopuszczonych do ruchu turystycznego uzgodniony będzie z właściwym organem nadzoru górniczego w obowiązującym trybie.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Roboty polegające na udrażnianiu Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej prowadzone są aktualnie od strony szybu „Zabrze II-Carnall” na podstawie projektu technicznego i opracowanej technologii, zatwierdzonej przez kierownika ruchu zakładu.

Wyrobiska do udrożnienia i odtworzenia to:

1. Przekop pochyły	- załącznik nr 2/4a,
2. Przekop pochyły II	- załącznik nr 2/4a,
3. Sztolnia południowa od pokł. 510 do rozwidlenia zachodniego	- załącznik nr 2/4a,
4. Sztolnia południowa od rozwidlenia wschodniego na wschód	- załącznik nr 2/4a,
5. Sztolnia północna od chodnika wodnego przy komorze pomp w rejonie szybu „Zabrze II-Carnall” do rozwidlenia zachodniego,	- załącznik nr 2/4a,
6. Przecinki pomiędzy sztolnią północną i południową	- załącznik nr 2/4a,
7. Chodnik podstawowy w pokł. 510	- załącznik nr 2/4a,

8. Pochylnia do poz. 80m w pokł. 510 - załącznik nr 2/4a,

Wyrobiska do drażenia:

1. Diagonala transportowa - poz. 1 na zał. nr 2/4a
2. Przecinka nr 3 „Pompownia” - poz. 2 na zał. nr 2/4a
3. Przecinka nr 8 „Pochhammer” - poz. 3 na zał. nr 2/4a
4. Komora portu „Reden” - poz. 4 na zał. nr 2/4a i nr 2/5
5. Komora w pokł. 510 „System wybierkowy z kołowrotem”
- poz. 5 na zał. nr 2/4a i nr 2/6
6. Komora w pokł. 510 „System filarowo-komorowy” - poz. 6 na zał. nr 2/4a i nr 2/6
7. Komora w pokł. 510 „Wyrobisko ekspozycyjne 106 m” poz. 7 na zał. nr 2/4a i nr 2/6
8. Komora w pokł. 510 „Chodnik po pożarze” - poz. 8 na zał. nr 2/4a i nr 2/6

Kopalnia zleci wykonanie ww. robót firmom górniczym. Drażenie nowych wyrobisk odbywać się będzie na podstawie projektu technicznego drażenia oraz technologii zatwierdzonych przez kierownika ruchu zakładu ZKWK „Guido”. Sposób drażenia wyrobisk określony będzie w tych dokumentach.

W okresie obowiązywania planu ruchu, kopalnia nie planuje robót związanych z likwidacją wyrobisk w rejonie „Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna”.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Wyrobiska do drażenia:

1. Pochylnia IIIz w pokł. 509 (przedłużenie) - poz. 1 na załączniku nr 2/7
2. Chodnik główny poz. III w pokł. 509 - poz. 2 na załączniku nr 2/7
3. Chodnik wyjściowy z powierzchni do przecznicy I - poz. 3 na załączniku nr 2/7
4. Otwór wlotowy z powierzchni do pochylni granicznej - poz. 4 na załączniku nr 2/7

Kopalnia zleci wykonanie ww. robót firmom górniczym. Drażenie nowych wyrobisk odbywać się będzie na podstawie projektu technicznego drażenia oraz technologii zatwierdzonych przez kierownika ruchu zakładu ZKWK „Guido”. Sposób drażenia wyrobisk określony będzie w tych dokumentach.

Kopalnia planuje wyłączyć z ruchu następujące wyrobiska nie będące w przyszłości wyrobiskami górniczymi w rozumieniu PGiG:

- przecznica II na północ od przekopu północnego,
- chodnik wentylacyjny na całej długości od pochylni II w do przecznicy II.

Przedmiotowe wyrobiska odizolowane będą od pozostałych czynnych wyrobisk rejonu Skansen Górniczy „Królów Luiza” trwałymi murowanymi tamami izolacyjnymi.

7. Roboty geologiczne i roboty wiertnicze

W okresie obowiązywania planu ruchu w Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „GUIDO” nie planuje się wykonywania robót geologicznych i wiertniczych.

8. Sposób zagospodarowania kopaliny uzyskanej w trakcie robót

W okresie obowiązywania planu ruchu nie planuje się pozyskiwania kopaliny w związku z czym nie powstanie konieczność jej zagospodarowania.

9. Sposób wykorzystywania wyrobisk, w szczególności w celach turystycznych, leczniczych, rekreacyjnych lub utrzymania systemów odwadniania

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Na poziomie 170m wyznaczona jest trasa turystyczna obejmująca wyrobiska korytarzowe kamienne i komory.

Na poziomie 320m wyznaczona jest trasa turystyczna obejmująca zespół wyrobisk w pokładzie 620 (tzw. „pętla północna”) oraz część wyrobisk korytarzowych kamiennych i komór funkcyjnych.

W ramach rozszerzenia oferty turystycznej, na poz. 320m utworzono nowoczesną strefę kultury, biznesu i rozrywki pod nazwą **Strefa K8**, obejmującą zrewitalizowane komory na tym poziomie. Odbývają się tam szkolenia, konferencje naukowe, koncerty, przedstawienia teatralne, targi kultury i sztuki, a także spotkania integracyjne i imprezy towarzyskie z wykorzystaniem zaplecza gastronomicznego.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Aktualnie w Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej prowadzone są roboty w celu jej udostępnienia dla ruchu turystycznego. Kopalnia powiadomi Dyrektora OUG w Gliwicach przed każdorazowym oddaniem do ruchu poszczególnych etapów trasy turystycznej.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Aktualnie w Skansenie Górniczym „Królówa Luiza” prowadzone są roboty w celu dostosowania obiektu do wymagań PGiG oraz udostępnienia dla ruchu turystycznego. Kopalnia powiadomi Dyrektora OUG w Gliwicach przed każdorazowym oddaniem do ruchu poszczególnych etapów trasy turystycznej.

10. Sposób odwadniania zakładu

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Ogólny dopływ naturalny wody w kopalni mierzony przez służbę geologiczną w punkcie pomiarowym nr 2 zlokalizowanym w rejonie skrzyżowania przekopu głównego na poziomie 320m z wlotem do warsztatu mechanicznego wynosi około 24 [dm³/min]. Woda ta nie jest wykorzystywana do celów technicznych ani użytkowych i w całości jest odprowadzana rurociągiem za tamę izolacyjną TI-20 w przekopie głównym na poziomie 320m, skąd grawitacyjnie razem z wodą dopływającą z nieczynnych i niedostępnych wyrobisk w pokładach warstw siodłowych, gdzie służba geologiczna nie ma możliwości dokonania pomiarów, spływa do szybiku ślepego 300-400m i dalej do wyrobisk KWK „Sośnica-Makoszowy” Ruch Makoszowy. W powyższym zakresie zawarte zostało w dniu 7 stycznia 2008r. porozumienie pomiędzy KRZG KWK „Sośnica-Makoszowy” i KRZ ZKWK „Guido”, ustalające zasady odprowadzania wód z obszaru kopalni.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Likwidacja dopływu naturalnego ilości około 70 [m³/dobę] pochodzącego głównie z infiltracji wód powierzchniowych do wyrobisk Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej realizowana jest następująco:

1. Woda ze wschodniej części wyrobisk sztolni poprzez tymczasową lokalną pompownię przy szybie „Zabrze II-Carnall” odprowadzana jest szybem „Zabrze II-Carnall” na powierzchnię do kanalizacji ściekowej.
2. Woda z zachodniej części wyrobisk sztolni rurociągiem odwadniania tymczasowego znajdującym się pomiędzy rozwidleniem zachodnim Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej a wylotem sztolni w rejonie ul. K. Miarki. Woda odprowadzana jest do kanalizacji deszczowej w rejonie wylotu sztolni.
3. Woda z rejonu pokładu 510 może być pompowana poprzez tymczasową lokalną pompownię zlokalizowaną w rejonie podszybia szybu „Wyzwolenie” na poziomie 40m rurociągiem w szybie „Wyzwolenie” do studzienki kanalizacji deszczowej zlokalizowanej w rejonie Skansenu Górniczego „Królowa Luiza”. Obecnie pompownia nie odprowadza wód z rejonu pokładu 510.

Przed oddaniem do ruchu turystycznego wyrobisk Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej zostanie zbudowany nowy układ odwadniania.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Likwidacja dopływu naturalnego w ilości około 3 [m³/dobę] pochodzącego z infiltracji wód powierzchniowych do obiektów podziemnych Skansenu Górniczego „Królowa

Luiza" realizowana jest obecnie przez dwie lokalne pompownie P1 i P2. Z pompowni P2 woda pompowana jest do istniejącej studzienki kanalizacji deszczowej na powierzchni. Po oddaniu do ruchu turystycznego podziemnej części Skansenu Górniczego „Królowa Luiza”, jej odwadnianie prowadzone będzie pod ziemią w dotychczasowy sposób. Na powierzchni wody skierowane będą do studni rozprężnej i komory stacji podczyszczania S3 (separatora zawiesiny), a następnie kanałem grawitacyjnym do przyłącza kanalizacji deszczowej miejskiej. System ten gwarantuje bezpieczne i skuteczne odprowadzenie dopływu naturalnego do podziemnych obiektów skansenu.

11. Organizacja robót strzałowych wraz z organizacją służby strzałowej

Kopalnia nie posiada zorganizowanej służby strzałowej. W okresie obowiązywania planu ruchu nie planuje się wykonywania robót z wykorzystaniem środków strzałowych.

12. Zestawienie danych technicznych i parametrów ruchu:

- 1) urządzeń wyciągowych w szybach i szybikach - według wzoru nr 1**
- 2) stacji wentylatorów głównych - według wzoru nr 2**

Zakład: Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „GUIDO”

ZESTAWIENIE DANYCH TECHNICZNYCH I PARAMETRÓW RUCHU URZĄDZEŃ WYCIĄGOWYCH W SZYBACH I SZYBIKACH

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Lp.	Szyb (szybik) i jego uzbrojenie						Urządzenia wyciągowe															Uwagi
	nazwa	przeznaczenie (funkcja wentylacyjna)	średnica tarczy	rodzaj obudowy	liczba urządzeń wyciągowych	głębokość	nazwa (przedział)	funkcja	głębokość ciągnięcia	poziomy podstawiania naczyń	rodzaj prowadzenia naczyń	rodzaj naczyń	sposób ewakuacji załogi	maszyna wyciągowa			liny		parametry ruchu		wieża: rodzaj, rok budowy	
														typ i rok budowy	rodzaj napędu i nośnika liny	moc	nośna: liczba, wymiary, typ	wyrównawcza: liczba, wymiary, typ	prędkość	obciążenie		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	Szyb „Kolejowy”	wdechowy	4,00m	murowa z cegły	1	342,5m	klatkowy jednoprzędziowy	zjazdowo-materiałowy	320m	0m; 170m klatka wschodnia 0m; 320m klatka zachodnia	przewodniki drewniane	2 klatki 3. piętrowe	przedział drabinowy, wyciąg awaryjny CSRG	AEG Berlin BB-5500 1928r.	elektryczny bezpośredni bębnowy z wykładziną drewnianą	560 kW	prawa współzwita 2 x Ø46 6(6x2,05 +3x1,00 +12x2,28 +16x2,64) +NFC	przeciwzwita, stalowa płaska, szyta 101 x 25 6x4x7x2,20	4m/s	masa użyteczna transport materiału 2700 kg masa użyteczna jazda ludzi 2250 kg	stalowa, 1. zastrzałowa, zastrzał kratownicowy 1901 przebudowana 1931	
2	Szyb „Guido”	wydechowy	beczkowy 4,54x3,70m	murowa z betonitów	1	176m	klatkowy jednoprzędziowy	awaryjno-rewizyjny	170m	0 m, 170m	liny przewodnicze 4x Ø36 przeciwzwite	klatka 1. piętrowa	wyciąg awaryjny CSRG	B-1200/AC-2m/s 2005r.	silnik klatkowy prądu zmiennego zasilany z przekształtnika; bęben stalowy z rowkiem	55 kW	1 x Ø22 przeciwzwita nieodkrętna skręt prawy	-----	2 m/s	masa użyteczna 900 kg	stalowa, wolnostojąca 2004r.	
3	Szybik „Guido”	wydechowy	beczkowy 3,46x2,44m	murowa z cegły	1	170-324m	klatkowy jednoprzędziowy	awaryjno-rewizyjny	170-320m	170m, 320m	liny przewodnicze 2x Ø32 prawa przeciwzwita nieodkrętna	klatka 1. piętrowa	przedział drabinowy	B-1200/AC-2m/s 2005r.	silnik klatkowy prądu zmiennego zasilany z przekształtnika; bęben stalowy z rowkiem	55 kW	1 x Ø22 przeciwzwita nieodkrętna skręt prawy	-----	2 m/s	masa użyteczna 900 kg	stalowa, wolnostojąca 2004r.	

Zakład: Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „GUIDO”

ZESTAWIENIE DANYCH TECHNICZNYCH I PARAMETRÓW RUCHU URZĄDZEŃ WYCIĄGOWYCH W SZYBACH I SZYBIKACH

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Lp.	Szyb (szybik) i jego uzbrojenie						Urządzenia wyciągowe															Uwagi
	nazwa	przeznaczenie (funkcja wentylacyjna)	średnica tarczy	rodzaj obudowy	liczba urządzeń wyciągowych	głębokość	nazwa (przedział)	funkcja	głębokość ciągnięcia	poziomy podstawiania naczyń	rodzaj prowadzenia naczyń	rodzaj naczyń	sposób ewakuacji załogi	maszyna wyciągowa			liny		parametry ruchu		wieża: rodzaj, rok budowy	
														typ i rok budowy	rodzaj napędu i nośnika liny	moc	nośna: liczba, wymiary, typ	wyrównawcza: liczba, wymiary, typ	prędkość	obciążenie		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	Szyb „Zabrze II-Carnall”	wdechowy	beczkowy 4,65 x 3,24m	murowa z cegły		46,44m							tymczasowy przedział drabinowy wyciąg awaryjny CSRG									
2	Szyb „Wyzwolenie”	wydechowy	4,30m	murowa z cegły		42m							tymczasowy przedział drabinowy wyciąg awaryjny CSRG									

Zakład: Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „GUIDO”

ZESTAWIENIE DANYCH TECHNICZNYCH I PARAMETRÓW RUCHU STACJI WENTYLATORÓW GŁÓWNYCH

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Szyb wentylacyjny - stacja wentylatorów głównych																		
1	nazwa	typ wentylatora	wydajność nominalna powietrza	podciśnienie statyczne powietrza	obroty wentylatora	prędkość powietrza w szybie	urządzenia rewersyjne	aparatura kontrolno-pomiarowa		typ silnika	moc silnika	napięcie	obroty silnika	rodzaj pracy	urządzenia wyciągowe	inne wyposażenie: kable, rurociągi	przedział drabinowy	uwagi
								ciągły pomiar podciśnienia statycznego powietrza przed i za zasuwą (klapa)	prędkość powietrza przepływającego w kanale wentylacyjnym									
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1	Guido	WLE-1004A/1 nr 1	780 [m ³ /min]	2100 [Pa]	1475 [l/min]	1 [m/s]	Dodatkowy kanał	146 [mmH ₂ O]	18,99 [m/s]	dSOKgw 225S4	37 [kW]	500 [V]	1475 [l/min]	ssąco-tłocząca	tak	kabel	nie	
2	Guido	WLE-1004A/1 nr 2	780 [m ³ /min]	2100 [Pa]	1475 [l/min]	1 [m/s]	Dodatkowy kanał	146 [mmH ₂ O]	18,99 [m/s]	dSOKgw 225S4	37 [kW]	500 [V]	1475 [l/min]	ssąco-tłocząca	tak	kabel	nie	

Wykaz posiadanych odstępstw od obowiązujących przepisów:

1. Zezwolenie Prezesa WUG w Katowicach z dnia 28.02.2008r. znak L.Dz. GEM/024/0012/08/03137/P1 na odstępstwo od obowiązujących przepisów na:
 - a) brak rezerwowego zasilania w wodę:
 - dołowej sieci rurociągów przeciwpożarowych,
 - zbiornika wodnego przeciwpożarowego,
 - b) utrzymanie zbiornika wodnego powierzchniowego, którego pojemność użyteczna nie zapewnia wystarczającej ilości wody do gaszenia pożarów pod ziemią i w obiektach powierzchniowych oraz dla celów technologicznych, na okres co najmniej dwugodzinnego zużycia,
 - c) brak doprowadzenia rurociągu przeciwpożarowego do nadszybia szybu „Guido”.
2. Zezwolenie Prezesa WUG w Katowicach z dnia 28.02.2008r. znak L.Dz. GEM/024/0013/08/03145/ZL na odstępstwo od postanowień przepisów dotyczących zmniejszonej odległości między drabinami przedziału drabinowego a obmurzem szybu „Kolejowy”.
3. Zezwolenie Prezesa WUG w Katowicach z dnia Prezes WUG w Katowicach znak GG. 024.46.2012 Ldz. 5439/12/2012/JF z dnia 31.12.2012r na:
 - a) nieposiadanie znaczków kontrolnych,
 - b) nieprzydzielenie sprzętu oczyszczającego ucieczkowego,
 - c) nieposiadanie lamp osobistych przez osoby nie będące pracownikami kopalni.

13. Dane techniczne urządzeń stosowanych do wykonania robót, likwidacji obiektów, urządzeń oraz instalacji

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze nie wykonuje robót, likwidacji obiektów, urządzeń oraz instalacji we własnym zakresie. Do ww. zadań są wyłaniane firmy obce, które stosują własne urządzenia w oparciu o opracowane technologie zatwierdzone przez KRZ ZKWK Guido.

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

W kopalni „Guido” stosuje się do prac wykonywanych we własnym zakresie urządzenia budowy zwykłej np. wiertarki, szlifierkę kątową oraz sprężone powietrze (czyszczenie kolejki podwieszanej). W wyrobiskach objętych systemem bezpieczeństwa, urządzenia te stosowane będą na warunkach dopuszczenia systemu a w pozostałych wyrobiskach będą stosowane urządzenia dopuszczone do pracy w podziemiach kopalń.

Zasilanie w sprężone powietrze odbywa się z dwóch kompresorów zabudowanych na powierzchni:

Nr kopalniany	1	2
Firma	Fabryka Maszyn w Strzyżowie	Fabryka Maszyn w Strzyżowie
Typ	SCS-2,5sm	SCS 22-08AC
Wydajność [m ³ /min]	2,8	3,5
Ciśnienie nominalne [MPa]	0,8	0,8
Ciśnienie minimalne [MPa]	0,5	0,5
Ilość oleju [l]	12,5	7,0
Obroty [l/min]	2 945	2 950
Rodzaj silnika	klatkowy, gwiazda-trójkąt	klatkowy, gwiazda-trójkąt
Moc [kW]	22	22
Napięcie [V]	500	500

W kopalni „GUIDO” oddano do ruchu ogólnozakładową łączność telefoniczną i ogólnozakładowy system dyspozytorski wraz z magistralną siecią telekomunikacyjną na podstawie pozwolenia Dyrektora Specjalistycznego Urzędu Górniczego SUG.40.85.2013 L.dz.10316/06/2013/MW z dnia 8 maja 2013r.

System kompleksowej kontroli parametrów środowiska kopalnianego

System SMP-NT/A umożliwia prowadzenie kompleksowej kontroli parametrów środowiska kopalnianego na podstawie pomiarów parametrów fizycznych i składu chemicznego powietrza

Część powierzchniowa systemu SMP-NT/A w ZKWK „Guido” składa się z:

- centrali telemetrycznej typu CMC-4 z komputerowym modułem sterującym KMS/PC2,
- stanowiska dyspozytora, w skład którego wchodzi:
 - monitor komputerowego modułu sterującego KMS/PC2 - M-PC2, klawiatura, mysz,
 - drukarka systemowa D2 przeznaczona do tworzenia dokumentacji pracy systemu,
- stanowisko dyspozytora pomocniczego, w skład którego wchodzi:
 - monitor wizualizacji PC4 - M-PC4, klawiatura, mysz.

Dane techniczne centrali CMC-4:

- zasilanie urządzeń centrali - 230 [V] -15%, +10%, 50 Hz,
- pobór mocy (sterownik) - 150 [VA],

- pobór mocy (1 pełna kasetka) - 150 [VA],
- maksymalna liczba obsługiwanych linii telemetrycznych w jednej kasecie - 10,
- zdalne zasilanie urządzeń dołowych - max. 1,2 [W] na odl. do 10 [km],
- parametry zasilania linii - $U_{max}=60$ [V], $I_{max}=40$ [mA],
- rodzaj transmisji - szeregową (modemową), half-duplex,
- standard /prędkość transmisji - V23/1200bps,
- okres odczytu stanu urządzeń dołowych - 2 [s]
- standard mechaniczny obw. wyjściowych - kasety EURO1,
- format kart obwodów wyjściowych - pojedynczy EUROCARD,
- wymiary stojaka (wys. x szer. x głęb.) - 600x600x150.

Minicentrala MCCD-01 stanowi interfejs pomiędzy czujnikami analogowymi i dwustanowymi a częścią powierzchniową systemu. Zapewnia ciągły odczyt i przetwarzanie sygnałów analogowych i dwustanowych na sygnał cyfrowy, transmituje przetworzone dane do części powierzchniowej systemu, odbiera z części powierzchniowej dane konfiguracyjne i sterujące.

Podstawowe parametry techniczne:

- zasilanie z modułu zasilająco-transmisyjnego centrali powierzchniowej systemu o parametrach obwodu wyjściowego - 56 [V], 40 [mA] DC,
- maksymalna liczba wejść dwustanowych - 16,
- maksymalna liczba wyjść dwustanowych - 12,
- maksymalna liczba wejść analogowych - 8.

wejścia dwustanowe:

- liczba wejść - max 16,
- typ wejść: - z diodową kontrolą obwodu czujnika,
- maks. rezystancja linii - 200 [Ω],

wyjścia dwustanowe:

- liczba wyjść - max. 12,
- typ wyjść: - przekaźnik elektroniczny z separacją galwaniczną,
- maksymalne napięcie na otwartym tranzystorze sterującym - 16 [V],
- maksymalny prąd w obwodzie sterowanym - 50 [mA] DC,
- maksymalny spadek napięcia na tranzystorze sterującym - 1.0 [V],

wejścia analogowe:

- liczba wejść - max. 8,
- zakres napięć wejściowych - 0.4÷2.0 [V],
- łączny prąd zasilania wszystkich czujników - 40 [mA],

Minicentrala MCCD-01 składa z: modułu sterownika MSN oraz jednego lub dwóch modułów wejścia/wyjścia.

W rejonie zastosowano następujące urządzenia obiektowe:

- centralki MCCD-01 w konfiguracji:
 - AI4 + AI4 - 2 szt,
 - AI4 + DI8 - 2 szt,
- czujniki analogowe współpracujące z centralkami MCCD-01:
 - czujniki różnicy ciśnień,
 - anemometry,
 - czujniki tlenu,
 - czujniki tlenku węgla,
 - czujniki dwustanowe.

Wszystkie czujniki zabudowane są zgodnie z kartą zabudowy, opracowaną przez Kierownika Działu Górniczo-Wentylacyjnego i zatwierdzoną przez Kierownika Ruchu Zakładu ZKWK „Guido”.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Do prac transportowych w szybie „Wyzwolenie”, związanych z udostępnieniem wyrobisk dla ruchu turystycznego w rejonie pokładu 510, kopalnia posiada Urządzenie Transportu Bliskiego zabudowane w budynku nadszybia. Urządzenie to jest udostępniane obcym wykonawcom realizującym zlecane prace.

- lokalizacja - nadszybie szybu „Wyzwolenie”, szyb,
- rodzaj urządzenia - urządzenie transportu bliskiego – ciągnik,
- typ urządzenia - NE22N5JFP630,
- wytwórca - SWF,
- numer ewidencyjny - N 8407003206,
- udźwig - 8 [t],
- maksymalna wysokość podnoszenia - 50,0 [m],
- prędkość podnoszenia - 10,0/1,7 [m/min] (dwustopniowa),
- całkowita moc zainstalowana - 15,9 [kW],
- rodzaj i wartość napięcia obwodu siłowego - 500 [V], 50 [Hz],
- zezwolenie na eksploatację - decyzja prezesa UDT (do 30.06.2015)

System kompleksowej kontroli parametrów środowiska kopalnianego

W wyrobiskach Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w okresie prowadzenia prac udostępniających do ruchu turystycznego zabudowano system monitorowania parametrów atmosfery kopalnianej. Do systemu monitorowania został wykorzystany Zintegrowany System Bezpieczeństwa typu SMP-NT/S w skład którego wchodzi:

- 3 centrale telemetryczne typu CMC-5 zabudowane w rejonach szybu „Zabrze II-Carnall”, szybu „Wyzwolenie”, i wylotu sztolni przy ul. K. Miarki w Zabrzu,
- stanowisko nadzoru systemu w rejonie szybu „Zabrze II-Carnall” przy ul. Wolności 410 w Zabrzu,
- urządzenia dołowe systemu tj. czujniki tlenu węgla DCO, czujniki tlenu DOX, czujniki dwutlenku węgla DCD, miniaturowe cyfrowe centrale dołowe MCCD-01, anemometry stacjonarne AS-3,
- sygnalizatory optyczne WSO-N.

Dane techniczne centrali CMC-5

- typ modułów liniowych - MZT-10/xxx w wykonaniu MZT-10/60M, MZT-10/60F, MZT-10/50F,
- liczba modułów liniowych - max 32,
- liczba układów liniowych w centrali - max. 320 (32x10),
- liczba linii transmisyjnych - max. 680.

Komputerowy moduł sterujący

- typ komputera; IBM PC lub równoważny,
- oprogramowanie; wielozadaniowy system operacyjny czasu rzeczywistego,
- program użytkowy SEVIS; (v.1.0 lub nowsza),
- komunikacja zewnętrzna: sieć lokalna Ethernet.

Zasilanie

- centrali: napięcie jednofazowe 230 [V], 50 [Hz] z sieci gwarantowanego zasilania bezprzerwowego,
- modułów liniowych: z gniazd wewnętrznej instalacji zasilającej stojaka,
- komputera sterującego: napięcie jednofazowe 230 [V], 50 [Hz] z sieci gwarantowanego zasilania bezprzerwowego lub z gniazd wewnętrznej instalacji stojaka.

Zasilacz UPS typu ARES 800 LT:

- model - FTP 800-1,
- nominalne napięcie wejściowe - 220÷240 [V] AC, 50[Hz],
- pobór prądu przy pracy sieciowej - 4 [A],
- znamionowa moc wyjściowa - 800 [VA], 500 [W],
- napięcie wyjściowe - 190÷264 [V],
- czas przełączenia - max. 1,5 [ms],
- czas pracy bateryjnej - 80 [min] (100 [%] obc.)÷200 [min] (50 [%] obc.)

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Zakład nie prowadzi robót własnymi siłami lecz przy wykorzystaniu obcych wykonawców korzystających z własnych urządzeń, w oparciu o opracowane technologie zatwierdzone przez KRZ ZKWK Guido.

Urządzenia zgromadzone na terenie skansenu są muzealiami i pełnią taką rolę, odzwierciedlając stan techniki górniczej w latach gdy były, pracującymi maszynami. Dla ich lepszego wyeksponowania planuje się zmodernizować instalacje elektryczne zasilające i oświetleniowe oraz rurociąg sprężonego powietrza łączący wyrobisko na poziomie III skansenu z kompresorem zainstalowanym na powierzchni.

14. Podstawowe dane techniczne obiektów budowlanych i urządzeń energetycznych zakładu.

Zestawienie projektowanych robót budowlanych w obiektach budowlanych zakładu - według wzoru nr 3

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Obiekty budowlane

- a) budynek maszyny wyciągowej szybu „Kolejowy”,
 - kubatura 3 225 [m³], powierzchnia zabudowy 351,28 [m²], ściany stanowi mur z cegły o grubości 500 [mm], dach w części wyższej pokryty płytami żelbetowymi, a w części niższej na konstrukcji drewnianej kryty papą,
- b) budynek nadszybia szybu „Kolejowy”,
 - kubatura 1 669 [m³], powierzchnia zabudowy 159 [m²], ściany stanowi mur z cegły o grubości 120 [mm] stanowiący wypełnienie słupów wykonanych z dwuteowników 400 i 260, strop z płyt żelbetowych ułożonych na dwuteownikach 400 i 140,
- c) wieża szybowa szybu „Kolejowy”,
 - wysokości 31,4 [m], konstrukcja stalowa wykonana z kątowników 120 i 70 oraz dwuteowników 150 i 110 łączonych za pomocą nitów,
- d) budynek łaźni i lampowni z łącznikiem,
 - kubatura 1 054 [m³], powierzchnia zabudowy 353,2 [m²], powierzchnia użytkowa 567,2 [m²], budynek dwukondygnacyjny murowany z cegły, stropy prefabrykowane,
- e) budynek nadszybia szybu „Guido”,
 - kubatura 1 306,9 [m³], powierzchnia zabudowy 158,2 [m²], powierzchnia użytkowa 145,8 [m²], budynek o szkieletcie stalowym, ściany zewnętrzne

i wewnętrzne wykonane z paneli fasadowych grubości 140 [mm], pokrycie dachu wykonane z paneli w wersji dachowej,

- f) wieża szybowa szybu „Guido”,
 - wysokości 13,0 m, wieża wykonana ze stali St 3S, łączenie elementów za pomocą spawania i śrub,
- g) Główna Stacja Zasilająca 20/6 [kV] „Szyb Kolejowy”,
 - stacja kontenerowa o konstrukcji szkieletowej stalowej z obudową aluminiową, konstrukcja samonośna, bez konieczności fundamentowania.

Podstawowe dane techniczne urządzeń energetycznych

- a) Główna stacja zasilająca 20/6 [kV] szyb „Kolejowy” jest zasilana dwoma liniami kablowymi typu 3x1xXUHAKXS 120 [mm²] o długości 80 [m] poprzez RS „SKANSEN” ze stacji 110/20/6 [kV] „GUIDO”. Ww. linie kablowe stanowią zarówno zasilanie podstawowe jak i rezerwowe. Rozdzielnia 20 [kV] jest dwusekcyjna bez sprzęgła, kontenerowa typu ROTOBLOK, wyposażona w rozłączniki GTR 2, GTR 4. Z rozdzielni 20 [kV] zasilana jest rozdzielnia 6 [kV].
- b) Rozdzielnia 6 [kV] posiada dwa zasilania z transformatorów T-A i T-B typu MPTCR 1000 [kVA] 21/6,3 [kV]. Rozdzielnia 6 [kV] jest rozdzielnią 12. połową, kontenerową typu ROTOBLOK jednosystemową dwusekcyjną ze sprzęgłem.
- c) Rozdzielnia R5-MW 500 [V] dwusekcyjna ze sprzęgłem, 18. połowa, wyposażona w rozłączniki bezpiecznikowe NH-LA, wyłączniki NZMN3 Zlokalizowana przy szybie „Guido” zasilana jest z pola rozdzielczego nr 3 rozdzielni 6 [kV] przy szybie „Kolejowy” przez transformator T3: TZA 250/6 6/0,5 [kV] zabudowanego w pomieszczeniu tej rozdzielni, kablem 6 [kV] typu YHKGYPyn 3 x 50/25 [mm²]. Przedmiotowy kabel prowadzony jest szybem „Kolejowy” do poziomu 170 [m], dalej wyrobiskami na poziomie 170 [m] w kierunku podszybia szybu „Guido”, a następnie szybem „Guido” na powierzchnię, do pomieszczenia rozdzielni. Drugie zasilanie rozdzielni realizowane jest z rozdzielni RG 500 [V] zlokalizowanej przy szybie „Kolejowy” linią kablową napowietrzną 500 [V] typu AsXS4x120 [mm²]. Z rozdzielni R5-MW 500 [V] zasilana jest stacja wentylatorów głównych oraz maszyna wyciągowa szybu „Guido” i szybiku „Guido”.
- d) Rozdzielnia RG 500 [V] jednosystemowa 5. połowa, wyposażona w wyłącznik NZM 3, rozłączniki bezpiecznikowe. Zlokalizowana przy „Szybie Kolejowy” zasilana z transformatora T2: TS3B 400 [kVA] 6/05 [kV] zasila urządzenia na powierzchni w tym sprężarkę typu SCS-2,5 sm oraz zasila na poziomie 170 [m]

- sieć 500 [V]. Rozdzielnia RG 500 [V] stanowi także drugie zasilanie rozdzielni R5-MW 500 [V] przy szybie „Guido”.
- e) Rozdzielnia RG 400 [V] jednosystemowa 8. polowa, wyposażona w rozłączniki bezpiecznikowe NSL. Zlokalizowana przy szybie „Kolejowy” zasilana z transformatora T1: TS3B 100 [kVA] 6/04 [kV] zasilający urządzenia na powierzchni w tym sprężarkę typu SCS 22-08AC,
 - f) Transformator T3 typu DHGX, 250 [kVA] 6/05 [kV] zasilający rozdzielnię R5-MW 500 [V] przy szybie „Guido”,
 - g) Transformator T2 typu TS3B07, 400 [kVA] 6/05 [kV] zasilający urządzenia na powierzchni oraz na poziomie 170m,
 - h) Transformator T1 typu TS3B07, 100 [kVA] 6/04 [kV] zasilający urządzenia na powierzchni,
 - i) Sprężarka typu SCS-2,5sm. Wydajność 2,8 [m³/min], ciśnienie nominalne 0,8 [MPa], ciśnienie minimalne 0,5 [MPa], moc 22 [kW], napięcie 500 [V], w budynku maszyny wyciągowej.
 - j) Sprężarka typu SCS 22-08AC. Wydajność 3,5 [m³/min], ciśnienie nominalne 0,8 [MPa], ciśnienie minimalne 0,5 [MPa], moc 22 [kW], napięcie 400 [V], w budynku maszyny wyciągowej,
 - k) Silnik przetwornicy, asynchroniczny typu D500/500 ,stojan 6 [kV], wirnik 470 [V], In 42,1 [A] napędowy prądnicy szybu „Kolejowy”,
 - l) Prądnica prądu stałego typu H.G.5003, 625 [kW], 600 [V] zasilająca silnik szybu „Kolejowy”,
 - m) Silnik prądu stałego typu LHG10100 U600 [V], In 1040 [A] napędowy bębna szybu „Kolejowy”,
 - n) Przemiennek częstotliwości typu ACS serii 600 maszyny wyciągowej typu B-1200/AC-2 [m/s] szybu i szybiku „Guido”,
 - o) Silnik maszyny wyciągowej typu B-1200/AC-2 [m/s] szybu „Guido” typu M3BP250SMA4B3, 55 [kW], 500 [V]
 - p) Silnik maszyny wyciągowej typu B-1200/AC-2 [m/s] szybiku „Guido” typu M3BP250SMA4B3, 55 [kW], 500 [V],
 - q) Silniki pompy hydraulicznej zespołu sterowniczo-zasilającego typu H-C MWM-3d - 2szt., typu SLg 100L.4B, 3 [kW], 500 [V],
 - r) Wentylatory główne lutniowe 2 szt. typu: WLE-1004 A/1. Wydajność 780 [m³/min], moc znamionowa 37 [kW], napięcie 500 [V].

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Obiekty budowlane

Budynek nadszybia szybu „Wyzwolenie” - budynek dwusegmentowy z częścią główną stanowiącą zasadniczy budynek nadszybia z jedną kondygnacją otworów okiennych oraz częścią warsztatową od strony zachodniej. Kubatura części głównej 1 561 [m³], kubatura części warsztatowej 228 [m³]. Budynek szkieletowy, konstrukcją nośną budynku są żelbetowe ramy monolityczne, jednonawowe. Ściany budynku betonowe zbrojone o grubości 120 [mm] z tynkami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Stropodach żelbetowy pokryty papą.

Podstawowe dane techniczne urządzeń energetycznych

- a) Rozdzielnia główna RG-400 [V] zlokalizowana w budynku nadszybia szybu „Zabrze II-Carnall”. Zasila wszystkie urządzenia na powierzchni, oraz poprzez transformatory 0,4/0,5 [kV] 250 [kVA] i rozdzielnię RG-500 [V] planowane dźwigi osobowe szybu „Zabrze II-Carnall” i urządzenia w wyrobiskach dołowych. Zasilanie podstawowe ze złącza kablowego niskiego napięcia 400 [V] znajdującego się przy zewnętrznej ścianie budynku nadszybia szybu „Zabrze II-Carnall”. Złącze kablowe typu ZK1b, jest zasilone kablem YAKY 4x240 [mm²], 276 [m] z nowej rozdzielni nn stacji transformatorowej Z54. Rezerwowe zasilanie RG-500 z rozdzielni R-G/500 z Skansenu Górniczego „Królowa Luiza”.
- b) Wentylator lutniowy ½ WLE-605AM/SK zabudowany na nadszybiu szybu „Zabrze II-Carnall”. Wydajność 300 [m³/min], moc znamionowa 15 [kW], napięcie 500 [V].
- c) Wentylator lutniowy ½ WLE-605AM/SK z przemiennikiem częstotliwości FR-F700 zabudowany przy szybie „Wyzwolenie”. Wydajność 300 [m³/min], moc znamionowa 15 [kW], napięcie 500 [V].

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Obiekty budowlane

- a) Stacja transformatorowa 6,0/0,5/0,4 [kV] wraz z liniami zasilającymi. Kontenerowa stacja transformatorowa o żelbetowej konstrukcji fundamentów i ścian, dachem z prefabrykowanych płyt żelbetowych z elementami stolarki dachowej z blachy.

Stacja transformatorowa posiada wydzielone pomieszczenia na:

- rozdzielnicę średniego napięcia 6 [kV] wraz z tablicą układu pomiarowo-rozliczeniowego,
- rozdzielnicę niskiego napięcia 500 [V],

- rozdzielnicę niskiego napięcia 400 [V],
- cztery komory transformatorów,
- sprężarkę.

Budynek stacji transformatorowej jest ustawiony na zbrojonej płycie betonowej.

Podstawowe dane techniczne urządzeń energetycznych

a) Rozdzielnica SN 6 [kV] (GSZ) - małogabarytowa, przyścienna rozdzielnica średniego napięcia w osłonie metalowej, z pojedynczym systemem szyn zbiorczych, składająca się z:

- pola liniowego wyłącznikowego,
- pola pomiarowego - 1 szt.
- pola transformatorowego rozłącznikowego - 2 szt.

Jest zlokalizowana w budynku kontenerowej stacji transformatorowej.

Zasilanie podstawowe realizowane kablową linią średniego napięcia 6 [kV], doprowadzoną do Rozdzielnicy SN 6 [kV] (GSZ) ze złącza średniego napięcia Tauron Dystrybucja S.A., nr Z-381. Linia kablowa zasilą rozdzielnię średniego napięcia, z której są zasilane dwa transformatory 6/0,5 [kV], 630 [kVA]. Transformatory zasilają rozdzielnię główną R-G/500 [V], z której są zasilane wszystkie urządzenia zlokalizowane na powierzchni i w wyrobiskach. Sieć SN od miejsca zasilania do miejsca przyłączenia składa się z odcinków kabla SN o przekroju 3x120 Cu/Al. i długości 1,23 [km].

Zasilanie rezerwowe rozdzielni R-G/500 [V] realizowane linią kablową 500 [V] doprowadzoną z rozdzielni głównej RG-500 [V] zlokalizowanej w budynku nadszybia szybu „Zabrze II-Carnall”, w Zabrzu przy ul. Wolności 410.

b) Rozdzielnia główna 400/230 [V] R-G/400 [V] zasilana z rozdzielni R-G/500 [V] poprzez dwa transformatory 160 [kVA]; 05/04 [kV] zasilą wszystkie urządzenia na powierzchni.

Zakład: Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „GUIDO”

ZESTAWIENIE PROJEKTOWANYCH ROBÓT BUDOWLANYCH W OBIEKTACH BUDOWLANYCH ZAKŁADU

Lp.	Nazwa obiektu budowlanego	Lokalizacja	Informacje dotyczące dokumentacji technicznej (data i znak zatwierdzenia)	Data i znak zgłoszenia robót właściwemu organowi, zgodnie z art. 30 lub art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2010r.. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.)	Data i znak pozwolenia właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego w dziedzinie górnictwa	Planowane wykonanie			Uwagi
						stan wyjściowy	w okresie obowiązywania planu ruchu	termin realizacji (miesiąc, rok)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Budynek maszyny wyciągowej szybu „Kolejowy” Zakup i zabudowa agregatu prądowłórczego ok.80 [kVA] 500 [V]	Rejon: Kopalnia „GUIDO”				0 %	100 %	12.2014r.	
2	Budynek maszyny wyciągowej szybu „Kolejowy”. Zakup i zabudowa przetwornicy rezerwowej	Rejon: Kopalnia „GUIDO”				0 %	100 %	12.2017r.	
3	Szyb „Kolejowy” Wymiana klatki szybowej	Rejon: Kopalnia „GUIDO”				0 %	100 %	12.2016r.	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	Szyb „Kolejowy”. Wymiana kabla sygnalizacji szybowej	Rejon: Kopalnia „GUIDO”				0 %	100 %	12.2014r.	
5	Wieża szybowa szybu „Kolejowy”. Wykonanie zadaszania wieży szybowej	Rejon: Kopalnia „GUIDO”				0 %	100 %	12.2014r.	
6	Wieża szybowa szybu „Kolejowy” Wykonanie oświetlenia wieży szybowej.	Rejon: Kopalnia „GUIDO”				0 %	100 %	12.2016r.	
7	Główna stacja zasilająca 20/6 [kV] szyb „Kolejowy” Zakup i zabudowa kompensacji sieci energetycznej.	Rejon: Kopalnia „GUIDO”				0 %	100 %	12.2014r.	
8	Szyb „Guido” Wymiana kabla energetycznego zasilania rozd. 500 [V]	Rejon: Kopalnia „GUIDO”				0 %	100 %	12.2017r.	
9	Budynek nadszybia szybu „Wyzwolenie” - remont	Rejon: Skansen Górniczy „Królowa Luiza” ul. Sienkiewicza 43, 41-800 Zabrze. Działka 2797	Remont budynku nadszybia szybu „Wyzwolenie” w Zabrze” 18. 01. 2012. SUG/0235/0006/12/00231 /MC		18.01.2012 Decyzja nr 6 Dyrektora SUG znak: SUG/0235/0006/12/00231/M C 16.04.2013r. Decyzja Dyrektora SUG znak:SUG.0235.62.2013	0 %	100 %	12.2014r.	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	Szyb „Guido” i szybik „Guido” wykonanie instalacji odprowadzenia ścieków sanitarnych z poz. 170m i poz. 320m na powierzchnię.	Rejon: Kopalnia „GUIDO”				0%	100%	12.2014r.	
11	Budynek stacji wentylatorów głównego przewietrzania - budowa	Rejon: Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna Ul Wolności w Zabrzu Dziaka 1774/1				0%	100%	12.2014r.	
12	Stacja transformatorowa 6,0/0,5/0,4 wraz z liniami zasilającymi - budowa	Rejon: Skansen Górniczy „Królowa Luiza” ul. Sienkiewicza 43 41-800 Zabrze działki 1843, 2797	projekt budowlany: „Budowa stacji transformatorowej 6,0/0,5/0,4 kV wraz z liniami zasilającymi 6 kV oraz liniami 500 V zasilającymi stację wentylatorów gł.” 06.12.2012r. znak: SUG/0235/0139/12/05263/AF		Decyzja nr 70 Dyrektora SUG z dn. 6.12.2012r. znak: SUG/0235/0139/12/05263/AF Decyzja Dyrektora SUG z dn. 16.04.2013r. znak: SUG.0235.63.2013	50%	50%	03.2014r.	
13	Dyspozytornia	Muzeum Górnictwa w Zabrzu				0%	100%	12.2019r.	
14	Centrala	Muzeum Górnictwa w Zabrzu				0%	100%	12.2019r.	

15. Zasilanie zakładu, jego obiektów terenowych oraz jednostek terenowych w energię elektryczną, parę wodną, sprężone powietrze, inne media energetyczne oraz wodę

15.1. Zasilanie w energię elektryczną

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Zasilanie podstawowe i rezerwowe

Główna stacja zasilająca 20/6 [kV] „Szyb Kolejowy” jest zasilana dwoma liniami kablowymi typu 3x1xXUHAKXS 120 [mm²] o długości 80 [m] poprzez RS „SKANSEN” ze stacji 110/20/6 [kV] „GUIDO”. Ww. linie kablowe stanowią zarówno zasilanie podstawowe jak i rezerwowe. Rozdzielnia 20 [kV] jest dwusekcyjna bez sprzęgła. Z rozdzielni 20 [kV] zasilana jest rozdzielnia 6 [kV]. Rozdzielnia posiada dwa zasilania z transformatorów 1000 [kVA] i 21/6,3 [kV]. Rozdzielnia 6 [kV] jest rozdzielnią 12. połową, dwusekcyjną ze sprzęgłem.

Główna stacja zasilająca 20/6 [kV] „Szyb Kolejowy” jest eksploatowana na podstawie zezwolenia podstawowego wydanego przez Dyrektora UGBKUE w Katowicach.

Główna stacja zasilająca 20/6 [kV], „Szyb Kolejowy” zasilą następujące obiekty:

- maszynę wyciągową szybu „Kolejowy”,
- transformator T3-250 [kVA] 6/05 [kV] zasilający rozdzielnię R5-MW 500 [V] przy szybie „Guido”,
- transformator T2-400 [kVA] 6/05 [kV] zasilający urządzenia na powierzchni oraz T6-100 [kVA] 05/04 [kV] na poziomie 170m,
- transformator T1-100 kVA 6/04 kV zasilający urządzenia na powierzchni,
- transformator Tr1 - 315 kVA 6/05 kV na poziomie 320m,
- transformator Tr2 - 400kVA 6/05kV na poziomie 320m,
- transformator T6 - 400kVA 6/04kV na poziomie 320m.

Rozdzielnia R5-MW 500 [V] wraz z transformatorem zasilającym przy szybie „Guido” jest eksploatowana na podstawie zezwolenia podstawowego wydanego przez Dyrektora UGBKUE w Katowicach.

Rozdzielnia R5-MW 500 [V] przy szybie „Guido” zasilana jest z pola rozdzielczego nr 3 rozdzielni 6 [kV] przy szybie „Kolejowy” przez transformator T3: TZA 250/6 6/0,5 [kV] zabudowany w pomieszczeniu tej rozdzielni, kablem 6 [kV] typu YHKGyFoyN 3x50/25 [mm²]. Przedmiotowy kabel prowadzony jest szybem „Kolejowy” do poziomu 170m, dalej wyrobiskami na poziomie 170m w kierunku podszybia szybu „Guido”, a następnie szybem „Guido” na powierzchnię, do pomieszczenia rozdzielni przy szybie „Guido”.

Drugie zasilanie rozdzielni realizowane jest z rozdzielni RG 500 V zlokalizowanej przy szybie „Kolejowy” linią kablową napowietrzną 500 [V] typu AsXS4x120 [mm²]. Z rozdzielni R5-MW 500 [V] zasilana jest stacja wentylatorów głównych oraz maszyna wyciągowa szybu „Guido” i szybiku „Guido”.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Kompleks przy ul. Wolności 410 w Zabrze

Zasilanie podstawowe

Zasilanie podstawowe w energię elektryczną będzie realizowane ze złącza kablowego niskiego napięcia 400 [V], znajdującego się przy zewnętrznej ścianie zabytkowego budynku byłego nadszybia szybu „Zabrze II-Carnall”.

Ze złącza kablowego zasilana jest rozdzielnia główna RG-400 [V], z której są zasilane wszystkie urządzenia na powierzchni, oraz poprzez transformatory 0,4/0,5 [kV] 250 [kVA] i rozdzielnię RG-500 [V] planowane dźwigi osobowe szybu „Zabrze II-Carnall” i urządzenia w wyrobiskach dołowych.

Zasilanie rezerwowe

Zasilanie rezerwowe będzie realizowane linią kablową 500 [V] doprowadzoną z rozdzielni głównej R-G/500 z Skansenu Górniczego „Królowska Luiza” zlokalizowanej w stacji transformatorowej przy ul. Sienkiewicza 43 w Zabrze. Zasilanie rezerwowe umożliwi pracę dźwigów osobowych w szybie „Zabrze II-Carnall”.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Zasilanie podstawowe

Zasilanie podstawowe w energię elektryczną jest realizowane kablową linią średniego napięcia 6 [kV], doprowadzoną do Rozdzielniczy SN 6 [kV] (GSZ) ze złącza średniego napięcia Tauron Dystrybucja S.A. nr Z-381. Linia kablowa zasila rozdzielnię średniego napięcia, z której są zasilane dwa transformatory 6/0,5 [kV], 630 [kVA]. Transformatory zasilają rozdzielnię główną R-G/500 [V], z której są zasilane wszystkie urządzenia zlokalizowane na powierzchni i w wyrobiskach.

Zasilanie rezerwowe

Zasilanie rezerwowe rozdzielni R-G/500[V] jest realizowane linią kablową 500 [V] doprowadzoną z rozdzielni głównej RG-500 [V] zlokalizowanej w zabytkowym budynku byłego nadszybia szybu „Zabrze II-Carnall” w Zabrze przy ul. Wolności 410.

Zasilanie rezerwowe umożliwi pracę dźwigów osobowych w szybie „Wyzwolenie” i podziemnej stacji wentylatorów.

15.2. Zasilanie w sprężone powietrze

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Sprężarka śrubowa SCS-2,5 sm i sprężarka śrubowa SCS 22-08 AC zainstalowane w budynku maszyny wyciągowej szybu „Kolejowy” zasilają układ hamulcowy maszyny wyciągowej. Sprężarki pracują naprzemiennie. Sprężonym powietrzem wytworzonym przez wyżej wymienione sprężarki zasilany jest rurociąg Ø 80 zabudowany w szybie „Kolejowy” od zrębu do poziomu 320m.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

W rejonie nie ma systemów i instalacji zasilania w sprężone powietrze.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

W rejonie nie ma systemów i instalacji zasilania w sprężone powietrze.

15.3. Zasilanie w ciepło

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

W budynku maszyny wyciągowej szybu „Kolejowy” zainstalowany jest węzeł pomiarowo-regulacyjny na przyłączy wysokoparametrowym sieci ciepłej Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. zapewniającej ogrzewanie (c.o.) dla szybu „Kolejowy” i pomieszczeń budynku administracyjnego z łącznikiem do budynku nadszybia szybu „Kolejowy”.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

W rejonie nie ma systemów i instalacji zasilania w ciepło.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

W rejonie nie ma systemów i instalacji zasilania w ciepło.

15.4. Zasilanie w wodę

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

ZPWİK Sp.z o.o. z siedzibą w Zabrzu dostarcza wodę i odprowadza ścieki zgodnie z umową nr ASU/2316/10/2007 z dnia 17.10.2007 roku. Dostarczana woda pitna zasila odbiory w budynkach na powierzchni oraz rurociągi przeciwpożarowe na powierzchni i w wyrobiskach podziemnych kopalni. Średni dobowy pobór wody pitnej oraz zrzut ścieków wynosi 5,0 [m³].

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Obiekty rejonu przy ul. Wolności 410 zaopatrywane są w wodę poprzez przyłączy sieci wodociągowej będącej własnością ZPWİK. Zrealizowane przyłączy posiada średnicę PE Dz 110. Węzeł wodomierzowy zlokalizowany jest w przyziemiu zabytkowego

budynku rozdzielni i sprężarek. Dostarczana woda pitna zasila obiekty na powierzchni oraz rurociąg przeciwpożarowy prowadzony w Szybie „Zabrze II-Carnall” i w wyrobisku sztolni. Pomiar wody zasilającej rurociąg przeciwpożarowy realizowany jest poprzez podlicznik zabudowany w przyziemiu zabytkowego budynku rozdzielni i sprężarek.

Obiekty rejonu przy ul. Sienkiewicza 43 zaopatrywane są w wodę poprzez przyłącze sieci wodociągowej będącej własnością ZPWik. Zrealizowane przyłącze posiada średnicę PE Dz 110. Węzeł wodomierzowy zlokalizowany jest w przyziemiu budynku Obsługi Ruchu Turystycznego. Dostarczana woda pitna zasila obiekty na powierzchni oraz rurociąg przeciwpożarowy prowadzony w wyrobisku sztolni. Pomiar wody zasilającej rurociąg przeciwpożarowy poprzez podlicznik zabudowany w przyziemiu budynku Obsługi Ruchu Turystycznego.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Obiekty Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul. Sienkiewicza 43 zaopatrywane są w wodę poprzez przyłącze sieci wodociągowej będącej własnością ZPWik. Zrealizowane przyłącze posiada średnicę PE Dz 110. Węzeł wodomierzowy zlokalizowany jest w przyziemiu budynku Obsługi Ruchu Turystycznego. Dostarczana woda pitna zasila obiekty na powierzchni oraz rurociąg przeciwpożarowy prowadzony w wyrobisku sztolni. Pomiar wody zasilającej rurociąg przeciwpożarowy poprzez podlicznik zabudowany w przyziemiu budynku Obsługi Ruchu Turystycznego.

16. Organizacja służby dyspozytorskiej i sposób ewidencji osób przebywających w wyrobiskach

Służbę dyspozytorską ruchu w Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „GUIDO” pełnią osoby, które:

- zapoznane są z obowiązkami dyspozytora ruchu,
- przeszkolone są w zakresie obsługi zainstalowanych w ZKWK „GUIDO” w Zabrzu urządzeń systemów łączności, zabezpieczenia i alarmowania,
- posiadają praktyczną znajomość kopalni, rozkładu wyrobisk górniczych, dróg wentylacyjnych i dróg wycofania,
- posiadają znajomość zasad postępowania w przypadku powstania zagrożenia zdrowia i życia załogi oraz zagrożeń dla ruchu zakładu
- posiadają aktualne stwierdzenie ukończenia seminarium o tematyce dotyczącej zwalczania zagrożeń w zakładach górniczych oraz prowadzenia akcji ratowniczych, organizowanego przez jednostkę ratownictwa górniczego.

Dyspozytor ruchu podlega bezpośrednio Kierownikowi Ruchu Zakładu ZKWK Guido.

Do obowiązków dyspozytora należy:

1. W zakresie zabezpieczenia mienia i środowiska w ZKWK „GUIDO” w Zabrzu:

- a) nadzór nad pracą systemu kontroli parametrów środowiska w rejonach:
 - Kopalnia „Guido”
 - Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna,
 - b) bieżące ewidencjonowanie ilości osób przebywających na dole we wszystkich rejonach kopalni,
 - c) przyjmowanie meldunków odnośnie zagrożenia lub awarii urządzeń oraz innych zdarzeń istotnych dla ruchu zakładu,
 - d) w przypadku wystąpienia zagrożenia w zakładzie, niezwłoczne powiadomienie najwyższej funkcyjnie osoby kierownictwa lub dozoru ruchu pracującej na danej zmianie i rozpoczęcie prowadzenia akcji ratowniczej do czasu przejęcia prowadzenia akcji przez tę osobę zgodnie z zasadami ujętymi w Planie Ratownictwa.
2. W zakresie ewidencjonowania osób przebywających w wyrobiskach:
- a) przyjmowanie meldunków od przewodników grup turystycznych w zakresie zjazdu, liczebności i wyjazdu grup turystycznych w kopalni „GUIDO”,
 - b) przyjmowanie meldunków o godzinie zjazdu, liczebności i wyjazdu od osób odpowiedzialnych za nadzór na dole nad uczestnikami imprez organizowanych w kopalni „GUIDO”,
 - c) przyjmowanie zgłoszeń od osób kierownictwa i dozoru ruchu kopalni na okoliczność zjazdu do kopalni i wyjazdu,
 - d) przyjmowanie meldunków od osób kierownictwa i dozoru firm obcych wykonujących roboty w ruchu zakładu oraz przodowych brygad roboczych w zakresie:
 - godzina zjazdu, ilość pracowników,
 - miejsce i rodzaj wykonywanej pracy,
 - godzina wyjazdu, ilość pracowników, wykonane prace.

Na zmianach nie obłożonych i w dni wolne od pracy, obowiązki dyspozytora mogą pełnić osoby ujęte w planie ratownictwa, uprawnione do kierowania bazą, akcją lub akcją na dole. W czasie prowadzenia ruchu turystycznego lub wykonywania robót górniczych przez firmy obce, funkcję dyspozytora pełnić mogą tylko dyspozytorzy ruchu wymienieni w planie ratownictwa jako dyspozytorzy ruchu.

17. Charakterystyka zagrożeń naturalnych związanych z prowadzoną działalnością

W okresie obowiązywania planu ruchu będą uwzględniane i wdrażane wnioski wynikające z ustaleń komisji powołanych przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego po zaistniałych zdarzeniach i wypadkach.

17.1. Zagrożenie metanowe

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Pokład 620, w którym wykonana jest część wyrobisk na poz.320m jest pokładem niemetanowym. Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach w odpowiedzi na pismo Kopalni Doświadczalnej M-300 z dnia 06.05.1970 r. znak: L.dz. 001309/ZT/M-300/70, przyjął do wiadomości uznanie pokładu 620 na całym obszarze górniczym jako niemetanowy (pismo z dnia 18.05.1970 r. znak: L.dz. VII-A-230/1/70). W związku z tym, wyrobiska ZKWK „Guido” na obu poziomach nie są objęte granicami pola metanowego i nie są zaliczone do wyrobisk z odpowiednim stopniem niebezpieczeństwa wybuchu metanu.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Wyrobiska rejonu za wyjątkiem chodnika podstawowego wykonanego na odcinku od sztolni do szybu „Wyzwolenie” w pokładzie 510, wydrążone zostały w skale płonnej z lokalnymi kontaktami z pokładami 504, 505, 506, 507 i 509. Pokłady uznane zostały jako niemetanowe decyzją Kierownika Ruchu Zakładu ZKWK „Guido” z dnia 08.04.2013r. W związku z powyższym wszystkie wyrobiska rejonu nie są objęte granicami pola metanowego i nie są zaliczone do wyrobisk z odpowiednim stopniem niebezpieczeństwa wybuchu metanu.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Wyrobiska rejonu wykonane zostały w skale płonnej oraz częściowo w pokładzie 509. Pokład 509 uznany został jako niemetanowy decyzją Kierownika Ruchu Zakładu ZKWK „Guido” z dnia 08.04.2013 r. W związku z powyższym wszystkie wyrobiska rejonu nie są objęte granicami pola metanowego i nie są zaliczone do wyrobisk z odpowiednim stopniem niebezpieczeństwa wybuchu metanu.

17.2. Zagrożenie wybuchem pyłu węglowego

W dniu 11.01.2011 r. kierownik ruchu zakładu Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „GUIDO” powołał Zespół ds. Zagrożeń naturalnych zarządzeniem nr 1/TGW/2011. Posiedzenia Zespołu odbywają się raz na pół roku. W przypadkach szczególnych, przewodniczący Zespołu zarządza doraźne posiedzenie Zespołu. Ustalenia Zespołu będą przez Kopalnię przestrzegane. Dotychczas pokłady 509, 510 oraz 620 nie zostały zaliczone do odpowiednich klas zagrożenia wybuchem pyłu węglowego. Przed przystąpieniem do robót związanych z drażeniem wyrobisk w pokładach 509, 510 i 620, kierownik ruchu zakładu dokona zaliczenia tych pokładów lub ich części do odpowiednich klas zagrożenia wybuchem pyłu węglowego w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego, wraz z jego opinią. W przypadku zaliczenia pokładu, w którym prowadzone są roboty związane z drażeniem wyrobisk, do klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego, stosowana będzie profilaktyka polegająca na zabezpieczeniu tych robót strefami

zabezpieczającymi przed przeniesieniem wybuchu pyłu węglowego i zaporami przeciwybuchowymi. W przypadku zaliczenia pokładu do klasy A tego zagrożenia stosowane będą strefy zabezpieczające przed przeniesieniem wybuchu pyłu węglowego. Kontrola zapór przeciwybuchowych oraz stref zabezpieczających przed przeniesieniem się wybuchu pyłu węglowego wraz z pobieraniem prób pyłu ze względu na zawartość części niepalnych lub wilgoci przemijającej, prowadzona będzie nie rzadziej niż co 30 dni przez pracowników służby pyłowej, posiadających odpowiednie kwalifikacje. W kopalni prowadzone będą pomiary intensywności osiadania pyłu węglowego oraz zawartości części niepalnych lub wody przemijającej w wyrobiskach niezagrożonych wybuchem pyłu węglowego zgodnie z wymogami przepisów. W przypadku stwierdzenia zmian parametrów zagrożenia wybuchem pyłu węglowego mających wpływ na zaliczenia wyrobisk do odpowiednich klas zagrożenia wybuchem pyłu węglowego lub uznanie wyrobisk jako nie zagrożone wybuchem pyłu węglowego, dokonywane będą odpowiednie zmiany zaliczeń w trybie obowiązujących w tym zakresie przepisów”. W zakresie zwalczania zagrożenia wybuchem pyłu węglowego realizowane będą wnioski i ustalenia komisji powołanych dla zbadania okoliczności i przyczyn wypadków zaistniałych w kopalniach.

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

W kopalni „GUIDO” jest udostępniony tylko pokład 620 na poziomie 320m. Kopalnia posiada dokumentację pracy badawczo-usługowej pt. Badania i ocena stanu zagrożenia wybuchem pyłu węglowego Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „GUIDO” w Zabrze z dnia 19.08.2011 r. opracowaną przez Główny Instytut Górnictwa Kopalnię Doświadczalną „Barbara”. Wszystkie wyrobiska rejonu zostały uznane za nie zagrożone wybuchem pyłu węglowego decyzją kierownika ruchu zakładu z dnia 08.04.2013r. W rejonie nie będzie się prowadzić robót górniczych związanych z urabianiem węgla, jak również nie będzie się prowadzić jego transportu. W związku z tym, nie wystąpią źródła powstawania niebezpiecznego pyłu węglowego. W przypadku, gdy wystąpi konieczność wykonania robót górniczych (przebudowa, drażnienie) w pokładzie 620, będzie stosowana na bieżąco neutralizacja i usuwanie gromadzącego się pyłu węglowego zgodnie z obowiązującymi przepisami. We wszystkich wyrobiskach trasy turystycznej prowadzone jest cotygodniowe usuwanie osiadłego pyłu poprzez zraszanie.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Wyrobiska rejonu wydrążone zostały w skale płonnej z lokalnymi kontaktami z pokładami 504, 505, 506, 507 i 509 za wyjątkiem chodnika podstawowego w pokł. 510 na odcinku od sztolni do szybu „Wyzwolenie.

ZKWK „GUIDO” posiada opracowaną przez Główny Instytut Górnictwa Kopalnię Doświadczalną „Barbara”, dokumentację dotyczącą badania i oceny stanu zagrożenia

wybuchem pyłu węglowego w rejonie Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna z dnia 22.02.2013 r.

Na podstawie ww. opracowania oraz wniosku Kopalnianego Zespołu ds. Zagrożeń Naturalnych ZKWK „Guido”, kierownik ruchu zakładu, decyzją z dnia 08.04.2013 r. zaliczył:

- a) do klasy A zagrożenia wybuchem pyłu węglowego następujące wyrobiska rejonu:
 - szyb „Zabrze II-Carnall” z nadszybiem i wyrobiskami podszybia na poz. 40m,
 - szyb „Wyzwolenie” z nadszybiem oraz wyrobiskami podszybia na poz. 40m,
 - chodnik podstawowy w pokł. 510 na poz. 40m.
- b) do nie zagrożonych wybuchem pyłu węglowego pozostałe wyrobiska rejonu.

W rejonie nie prowadzi się aktualnie robót górniczych związanych z urabianiem węgla, jak również nie prowadzi się jego transportu. W przypadku, gdy wystąpi konieczność wykonania robót górniczych w pokł. 510, będzie stosowana na bieżąco neutralizacja i usuwanie gromadzącego się pyłu węglowego oraz utrzymywane będą strefy zabezpieczające przed przeniesieniem się wybuchu zgodnie z obowiązującymi przepisami. W przypadku zaliczenia pokładu 510 do klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego, przodek drążonego wyrobiska zabezpieczony będzie zaporami przeciwwybuchowymi.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Wyrobiska poziomu II i III pochodzące z XIX wieku, wydrążone były w pokładzie 509. Pozostałe wyrobiska na poziomie I oraz tzw. „część nowa SKL” w całości wykonano metodami wykopów prowadzonych z powierzchni, a po wykonaniu ścian i stropów przykryto nadkładem. Nie są więc wyrobiskami drążonymi metodami górniczymi a zastosowana obudowa górnicza pełni rolę pomocniczą. ZKWK „GUIDO” posiada opracowaną przez Główny Instytut Górnictwa Kopalnię Doświadczalną „Barbara”, dokumentację dotyczącą badania i oceny stanu zagrożenia wybuchem pyłu węglowego w rejonie Skansen Górniczy "Królów Luiza" z dnia 22.02.2013 r.

Na podstawie ww. opracowania oraz wniosku Kopalnianego Zespołu ds. Zagrożeń Naturalnych ZKWK „Guido”, kierownik ruchu zakładu decyzją z dnia 08.04.2013r. zaliczył do nie zagrożonych wybuchem pyłu węglowego wszystkie wyrobiska rejonu wraz z łączącymi wyrobiska dołowe z powierzchnią świetlikami i szybikami.

W rejonie nie prowadzi się aktualnie robót górniczych związanych z urabianiem węgla, jak również nie prowadzi się jego transportu. W związku z tym, nie występują źródła powstawania niebezpiecznego pyłu węglowego. W przypadku, gdy wystąpi konieczność wykonania robót górniczych w pokładzie 509, będzie stosowana na bieżąco neutralizacja i usuwanie gromadzącego się pyłu węglowego oraz utrzymywane będą strefy zabezpieczające przed przeniesieniem się wybuchu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

17.3. Zagrożenie wodne

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Wszystkie czynne wyrobiska na poz. 170m i 320m zaliczone są do I st. zagrożenia wodnego decyzją dyr. OUG w Gliwicach - L.dz.GLI/0239/0001/08/Gk/00373 z dnia 25.01.2008 r. Kierownik Ruchu Zakładu ZKWK „GUIDO” decyzją z dnia 29.04.2013 r. dokonał zaliczenia do I stopnia zagrożenia wodnego:

- szyb „Guido” od zrębu szybu do rząpia poniżej poziomu 170m,
- szyb „Kolejowy” od zrębu szybu do rząpia poniżej poziomu 320m,
- szybik Guido od poziomu 170m do rząpia szybiku poniżej poz. 320m, wraz z górotworem otaczającym.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Kierownik Ruchu Zakładu Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” w Zabrze na podstawie wniosku rozpatrywanego w dniu 03.02.2012 r. na posiedzeniu Kopalnianego Zespołu ds. Zagrożeń Naturalnych, zaliczył złożę i górotwór w obrębie Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w Zabrze do II stopnia zagrożenia wodnego.

Aktualnie w rejonie prowadzone są roboty związane z udrażnianiem sztolni od strony szybu „Zabrze II-Carnall”. Przedmiotowe prace prowadzone są na zasadach ustalonych w Poleceniu Kierownika Ruchu Zakładu ZKWK „Guido” z dn. 07.01.2013r. Warunki hydrogeologiczne analizowane będą na bieżąco przez kopalniany zespół ds. zagrożeń naturalnych.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Prowadzenie robót górniczych w skansenie „Królowa Luiza” w warunkach zagrożenia wodnego prowadzone będzie na podstawie opracowanych dla nich technologii bezpiecznego prowadzenia robót górniczych zaopiniowanych przez kopalniany zespół ds. zagrożeń naturalnych. Przy prowadzeniu robót górniczych w przypadku ewentualnego zaistnienia nieprzewidzianych, nagłych zjawisk związanych z zagrożeniem wodnym uwzględniane i wdrażane będą ewentualne wnioski wynikające z ustaleń komisji powołanych przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego. Kierownik Ruchu Zakładu Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” w Zabrze na podstawie wniosku rozpatrywanego w dniu 14.10.2013 r. na posiedzeniu Kopalnianego Zespołu ds. Zagrożeń Naturalnych, zaliczył wszystkie wyrobiska górnicze w obrębie Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” do I st. ZW.

17.4. Zagrożenie radiacyjne naturalnymi substancjami promieniotwórczymi

Dotychczasowe pomiary stężenia energii potencjalnej alfa w powietrzu oraz mocy kermy promieniowania gamma utrzymywały się poniżej dolnej granicy przedziału.

W przypadku przekroczenia dopuszczalnych wartości, zostaną podjęte odpowiednie działania. Pomiary i ocena zagrożenia radiacyjnego naturalnymi substancjami promieniotwórczymi wykonywane będą zgodnie z obowiązującymi przepisami.

17.5. Zagrożenie wyrzutami gazów i skał

Dotychczas nie stwierdzono występowania zagrożenia wyrzutami gazów i skał w żadnym z rejonów ZKWK „Guido”. Z uwagi na to, że kopalnia nie prowadzi i nie będzie prowadzić robót eksploatacyjnych, nie przewiduje się wystąpienia tego zagrożenia.

17.6. Zagrożenie tapaniami

W oparciu o postanowienia zawarte w § 326 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28.06. 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych, uznaje się, że w żadnym z rejonów Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” zagrożenie tapaniami nie występuje.

18. Charakterystyka zagrożenia pożarowego, stref zagrożenia wybuchem oraz miejsc i pomieszczeń zagrożonych powstaniem atmosfery niezdanej do oddychania

W rejonach Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „GUIDO”, część użytkowanych wyrobisk dołowych ma kontakt z pokładami węgla. Dane dotyczące skłonności węgla do samozapalenia przedstawiono w poniższej tabeli.

Pokład	Rejon	Wskaźnik samozapalności		Energia aktywacji	Grupa samozapalności	Prognozowany okres inkubacji pożaru	Skłonność węgla do samozapalności
		Sz _a	Sz _a '	A	GS	[dni]	
		[°C/min]		[kJ/mol]			
620	Kopalnia GUIDO	70	----	-----	II	50-80	Węgiel o małej skłonności do samozapalenia
504	GKSD	78	17	64	II	50-80	Węgiel o małej skłonności do samozapalenia
505	GKSD	77	16	66	II	50-80	Węgiel o małej skłonności do samozapalenia
506	GKSD	76	16	65	II	50-80	Węgiel o małej skłonności do samozapalenia
507	GKSD	74	16	65	II	50-80	Węgiel o małej skłonności do samozapalenia
509	GKSD SG Królowa Luiza	75	16	65	II	50-80	Węgiel o małej skłonności do samozapalenia
510	GKSD	73	15	66	II	99	Węgiel o małej skłonności do samozapalenia

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

W kopalni „GUIDO” nie prowadzi się i nie będzie prowadzić robót eksploatacyjnych ani przygotowawczych.

Węgiel występującego pokładu 620 wykazuje niską skłonność do samozapalenia, a jego wskaźnik samozapalności $Sz_a = 70$ [°C/min]. Ze względu na niewydobywanie kopaliny palnej nie zachodzi konieczność stosowania wczesnego wykrywania pożarów. Na wylocie z rejonu pokładu 620 zabudowany został czujnik tlenku węgla.

Odległość dojścia do tam izolacyjnych spełnia wymagania przepisów. W przypadku wyrobisk ślepych przy braku możliwości przewietrzenia przez dyfuzję lub za pomocą pomocniczych urządzeń wentylacyjnych, stosuje się wentylację odrębną.

W rejonie nie ma miejsc zagrożonych powstaniem atmosfery niezdanej do oddychania. Wyrobiska podziemne wyposażone są w rurociągi przeciwpożarowe. Kontrole tam izolacyjnych wraz z pomiarem składu atmosfery za tamą (O_2 , CO , CO_2) przeprowadzane są 1 raz w miesiącu. Dotychczasowe pomiary nie wykazują zwiększenia zagrożenia pożarowego. Kopalnia posiada Plan Ratownictwa zatwierdzony przez Kierownika Ruchu Zakładu, w którym określono miejsca możliwego zapoczątkowania pożaru oraz środki organizacyjno-techniczne niezbędne do jego likwidacji i wycofania załogi. Zagadnienia przeciwpożarowe dla obiektów powierzchniowych są ujęte w opracowaniu pt. „Regulamin organizacji i wyposażenia służby przeciwpożarowej powierzchni Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” uzgodnionym z Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu.

W przypadku powstania pożaru w budynku nadszybia szybu „GUIDO” należy:

- wytransportować na powierzchnię szybem „Kolejowy” wszystkie osoby przebywające na poz. 170m i 320m,
- przystąpić do aktywnego gaszenia pożaru,
- wezwać zastępy OSRG Zabrze w przypadku braku możliwości ugaszenia pożaru siłami załogi kopalni.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna w Zabrzu zlokalizowana jest na obszarze dawnej, płytkiej eksploatacji węgla kamiennego kopalni „Zabrze” (wcześniej „Królowa Luiza”). Jest wyrobiskiem kamiennym, na odcinku pomiędzy szybem „Zabrze II-Carnall” i wlotem przy ul. K. Miarki przecina pokłady węgla 504, 505, 506, 507, 509 i 510. Kopalnia posiada „Opracowanie zmienionej koncepcji systemu wentylacji Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej i pozostałych połączonych z nią lub przewidzianych do połączenia wyrobisk podziemnych” wykonane przez Zakład Aerologii Górniczej GIG, w ramach którego zawarto ocenę skłonności węgla ww. pokładów do samozapalenia. Węgiel z pokładów 510, 509, 507, 506, 505 i 504 charakteryzuje się małą skłonnością

do samozapalenia (II grupa samozapalności), a okres inkubacji pożaru jest stosunkowo długi i wynosi od 89 do 99 dni. Grubość krytyczna warstwy węgla z pokładu 510 (grubość powyżej której możliwe jest samozapalenie węgla) jest również wysoka i zawiera się w przedziale od 0,5 do 0,6 metra.

Jest to spowodowane głównie dużym stopniem zwietrzenia zewnętrznych powierzchni ociosów węglowych w wyrobiskach.

Nie występują warunki do powstania stref zagrożenia wybuchem. Odległość dojścia do tam izolacyjnych spełnia wymagania przepisów. W przypadku wyrobisk ślepych przy braku możliwości przewietrzenia przez dyfuzję lub za pomocą pomocniczych urządzeń wentylacyjnych, stosowana będzie wentylacja odrębna.

W chodniku podstawowym w pokł. 510 na poz. 40m, w czasie gwałtownych zmian ciśnienia atmosferycznego (niżu barometrycznego) zachodzi możliwość czasowego powstania atmosfery niezdanej do oddychania. W celu zabezpieczenia prowadzonych robót w sztolni został opracowany system monitorujący skład atmosfery dołowej ze wskazywaniem na bieżąco parametrów powietrza kopalnianego do dyspozytora. W przypadku drażenia wyrobisk w pokładach węgla, kierownik ruchu zakładu podejmie decyzję o wczesnym wykrywaniu pożarów endogenicznych.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Część podziemna Skansenu Górniczego „Królów Luiza” powstała w miejscu i w oparciu o wyrobiska w pokładzie 509 „Reden” jednego z pierwszych pól wydobywczych kopalni „Królów Luiza”. W latach 70-tych XX wieku rozbudowano obiekt, poprzez wykonanie nowej części. W tym celu, w miejscu dawnego placu drzewnego, zainstalowano na powierzchni ziemi 853 metry współczesnych obudów górniczych różnych typów i rodzajów. Pod stojącymi na wolnym powietrzu, wspomnianymi wcześniej, obudowami posadowiono zestaw podstawowych maszyn i urządzeń górniczych m.in. strug węglowy, kombajny ścianowe i chodnikowy, taśmociągi, przenośniki zgrzebłowe, torowiska dla ruchu kolejek górniczych i wiele innych. Następnie tak przygotowany kompleks przysypano kilkumetrową warstwą skały pochodzącej z zakładu przeróbczego i w ten sposób otrzymano kompleks ok. 850 m podziemnych wyrobisk doskonale imitujący górnośląską kopalnię węgla kamiennego z lat 70-tych XX wieku. W wykonanym przez Zakład Aerologii Górniczej „Opracowaniu zmienionej koncepcji systemu wentylacji Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej i pozostałych połączonych z nią lub przewidzianych do połączenia wyrobisk podziemnych” zawarto ocenę skłonności węgla pokładu 509 do samozapalenia. Ww. węgiel charakteryzuje się małą skłonnością do samozapalenia (II grupa samozapalności). Prowadzone na bieżąco obserwacje, potwierdzają skuteczność aktualnego sposobu tymczasowego sposobu przewietrzania. Nie występują warunki do

powstania stref zagrożenia wybuchem. Odległość dojścia do tam izolacyjnych spełnia wymagania przepisów. W przypadku wyrobisk ślepych przy braku możliwości przewietrzenia przez dyfuzję lub za pomocą pomocniczych urządzeń wentylacyjnych, stosuje się wentylację odrębną.

W rejonie nie ma miejsc zagrożonych powstaniem atmosfery niezdanej do oddychania. W przypadku drażenia wyrobisk w pokładzie 509, kierownik ruchu zakładu podejmie decyzję o wczesnym wykrywaniu pożarów endogenicznych.

19. Przewietrzanie.

1) Sposoby regulacji i zabezpieczeń:

a) grupowych i rejonowych prądów powietrza

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Całkowity prąd świeżego powietrza płynie szybem „Kolejowy” do poz. 170m i rozdziela się na dwa rejony wentylacyjne.

- powietrze przeznaczone do przewietrzania poziomu 170m
- powietrze przeznaczone do przewietrzania poziomu 320m.

Powietrze z poziomu 170m jest odprowadzane jest do szybu „Guido”, natomiast z poziomu 320m do szybiku „Guido”, a następnie na powierzchnię szybem wentylacyjnym „Guido”, przy którym zabudowana jest stacja wentylatorów głównego przewietrzania typu WLE 1004A/1. Podział na ww. rejony wentylacyjne został dokonany z uwzględnieniem zagrożenia pożarowego. Kopalnia zleci uprawnionej jednostce naukowo-badawczej opracowanie podziału Kopalni „GUIDO” na rejony wentylacyjne z uwzględnieniem zagrożenia pożarowego w aspekcie rozszerzenia trasy turystycznej o tzw. „trasę ekstremalną” w północnej części pokładu 620 na poz. 320m.

Przy szybie wydechowym zainstalowany jest wentylator rezerwowy typu WLE 1004A/1, którego uruchomienie możliwe jest w ciągu 10 minut. Wentylator na stacji wentylatorów głównego przewietrzania przy szybie „Guido” posiada aktualną charakterystykę zgodnie ze sprawozdaniem nr 85/M13/2013 z 25.06.2010r. opracowanym przez Ośrodek Pomiarów i Automatyki Przemysłu Węglowego SA w Zabrze. Przedmiotowe badania przeprowadzane są co 5 lat. Wentylatory posiadają przyrządy do ciągłych pomiarów wg wymagań przepisów, nie są wyposażone w urządzenia do regulacji wydajności i spiętrzenia. Zmiana kierunku przepływu powietrza odbywa się za pomocą przepięcia lutniociągów stanowiących kanały wentylacyjne.

Regulacja rejonowych prądów powietrza prowadzona jest przy pomocy tam regulacyjnych umieszczonych na początku prądów rejonowych.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Przewietrzanie wyrobisk Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej odbywa się aktualnie z wykorzystaniem połówki wentylatora WLE-605AM/SK zabudowanego w kanale wentylacyjnym szybu „Wyzwolenie” i pracującego w układzie ssącym. Prąd powietrza jest częściowo prowadzony przez nieudrożniony odcinek sztolni północnej i chodnika podstawowego w pokł. 510.

Na nadszybiu szybu „Zabrze II-Carnall” zabudowana jest połówka wentylatora WLE-605AM/SK z lutniociągiem □600 wyprowadzonym do przecinki nr 2 „Julietta”. Wentylacja lutniowa od strony szybu „Zabrze II-Carnall” będzie uruchamiana wyłącznie awaryjnie (na wypadek zaniku opływowego prądu powietrza) i służyć ma dla bezpiecznego wycofania załogi z wyrobisk dołowych na powierzchnię (nie będzie używana do przewietrzania bieżącego wyrobisk sztolni.

W Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej nie wydzielono prądów grupowych i rejonowych.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Wyrobiska Skansenu Górniczego „Królów Luiza” przewietrzane są dzięki depresji naturalnej i pracy wentylatorów WLE-804B/1/SK (czynny) i SF 180 L 8 (rezerwowo), zabudowanych w przekopie wentylacyjnym (Wyzwolenie), odprowadzających zużyty prąd powietrza przez kanał wentylacyjny na powierzchnię.

Regulacja rejonowych prądów powietrza prowadzona jest za pomocą tam regulacyjnych umieszczonych na początku prądów rejonowych.

b) połączeń pomiędzy prądami powietrza doprowadzanymi od szybu wdechowego a odprowadzanymi do szybu wydechowego.

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

W wyrobiskach stanowiących połączenia pomiędzy prądami powietrza doprowadzanymi od szybu wdechowego, a odprowadzanymi do szybu wydechowego, zabudowane są śluzki wentylacyjne. Drzwi w śluzach wykonuje się z materiałów niepalnych i zabezpiecza się przed samoczynnym otwarciem. Tamy śluzowe będą wyposażone w czujniki sygnalizujące ich otwarcie do dyspozytorni lub w środki zapewniające ich zamknięcie, ustalone przez KRZ.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

W rejonie nie występują wyrobiska stanowiące połączenia pomiędzy prądami powietrza doprowadzanymi od szybu wdechowego, a odprowadzanymi do szybu wydechowego.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

W wyrobiskach stanowiących połączenia pomiędzy prądami powietrza doprowadzanymi od szybu wdechowego, a odprowadzanymi do szybu wydechowego, zabudowane są śluzy wentylacyjne. Drzwi w śluzach wykonuje się z materiałów niepalnych i zabezpiecza się przed samoczynnym otwarciem.

c) podsieci wentylacyjnych;

W żadnym z rejonów wentylacyjnych Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „GUIDO” nie występują podsieci wentylacyjne.

2) Harmonogram niezbędnych robót związanych ze zmianami w sieci wentylacyjnej

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Kopalnia planuje rozszerzenie trasy turystycznej o kompleks wyrobisk w części północnej pokładu 620 obejmujący m.in. ścianę nr 4, której eksploatację zakończono 30 czerwca 1995 r. oraz związane z nią funkcjonalnie wyrobiska odstawcze, transportowe i wentylacyjne. Ww. wyrobiska otamowane po zakończeniu eksploatacji z pozostawieniem ich wyposażenia technicznego, tworzyć będą tzw. „trasę ekstremalną”.

Przedmiotowe roboty planowane są do wykonania w okresie I-XII.2015 r.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Przed uruchomieniem ruchu turystycznego, kopalnia planuje budowę nowej stacji wentylatorów oraz regulację sieci wentylacyjnej rejonu „Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna” w oparciu o posiadaną przez kopalnię analizę sieci wykonaną przez Zakład Aerologii Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach w „Zmienionej koncepcji systemu wentylacji Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej i pozostałych połączonych z nią lub przewidzianych do połączenia wyrobisk podziemnych”.

Planowane roboty:

- zabudowa stacji wentylatorów na działce nr 1774/1
w rejonie ul. Wolności w Zabrze – II-III kwartał 2014 r.
- uruchomienie i regulacja sieci wentylacyjnej GKSD – IV kwartał 2014 r.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

W ramach dostosowania systemu wentylacji do wymagań PGiG trwają prace polegające na jego przebudowie, w oparciu o zatwierdzony „Projekt techniczno-wykonawczy”. Rozdzielona zostanie sieć wentylacji w skansenie tamą śluzową zbudowaną w wytycznej wschodniej.

Powyższa zmiana planowana jest do wykonania do końca 2014 roku.

3) Pomiary temperatury i dopuszczalnych stężeń gazów w powietrzu

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Pomiary temperatury i dopuszczalnych stężeń gazów w powietrzu prowadzone są 1 raz w miesiącu z dokumentowaniem pomiarów w głównej książce przewietrzania. Ponadto, kopalnia posiada w ramach systemu bezpieczeństwa, wdrożony System Monitorowania Parametrów Środowiska typu SMP-NT/A zintegrowany z systemem alarmowo-rozgłoszeniowym typu SAT. System ten składa się z rozmieszczonych w wyrobiskach górniczych urządzeń kontrolno-pomiarowych obejmujących anemometry, czujniki różnicy ciśnień, czujniki tlenu i czujniki tlenku węgla. Pozwala to na ciągły pomiar parametrów fizycznych i składu powietrza pod kątem bieżącej analizy stanu wentylacji i prowadzenia działań profilaktycznych. System SMP-NT/A umożliwia pełną, ciągłą kontrolę prędkości i wydatku powietrza w wyrobiskach kopalni oraz podjęcie natychmiastowych działań dla zachowania wymaganych przepisami parametrów składu powietrza kopalnianego. Każdorazowo lokalizację urządzeń kontrolno-pomiarowych, tj. anemometrów, czujników tlenu i dwutlenku węgla oraz ciśnienia bezwzględnego ustalać będzie kierownik działu wentylacji. W celu zapewnienia ciągłości analizy stanu wentylacji i stężeń gazów w powietrzu, kopalnia podpisze porozumienie z dyrekcją KWK „Sośnica-Makoszowy” w celu umożliwienia w razie potrzeby skorzystania z rezerwowych urządzeń kontrolno-pomiarowych tej kopalni.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Pomiary temperatury i dopuszczalnych stężeń gazów w powietrzu prowadzony jest 1 raz w miesiącu z dokumentowaniem pomiarów w głównej książce przewietrzania. Ponadto, w celu zabezpieczenia prowadzonych robót w sztolni został opracowany system monitorujący skład atmosfery dołowej. Wskazania czujników wyświetlane są w dyspozytorni kopalni.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Pomiary temperatury i dopuszczalnych stężeń gazów w powietrzu prowadzone są 1 raz w miesiącu z dokumentowaniem pomiarów w głównej książce przewietrzania.

20. Czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy. Miejsca i źródła ich występowania. Profilaktyka

Na powierzchni oraz pod ziemią w miejscach i na stanowiskach, na których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia - w tym pyły szkodliwe dla zdrowia - podejmowane będą środki i działania mające na celu ich, likwidację lub ograniczenie, ponadto stosowane

będą środki ochrony zbiorowej i indywidualnej oraz inne działania organizacyjno-techniczne w zakresie ograniczenia oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w kopalni. Dobór środków ochrony indywidualnej będzie dokonywany w oparciu o wyniki z pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wykonanych przez akredytowane laboratoria z częstotliwością określoną w obowiązujących przepisach i zgodnie z normami. System prawidłowego doboru, zaopatrzenia oraz stosowania środków ochrony indywidualnej w kopalni zostanie określony stosownymi ustaleniami Kierownika Ruchu Zakładu,

Zapylenie powietrza kopalnianego

W związku z planowanymi robotami górniczymi, tj. drażeniem i przebudową wyrobisk oraz transportem urobku, na zlecenie Kierownika Ruchu Zakładu ZKWK „Guido” akredytowane laboratorium wykona badania składu powietrza pod kątem emisji pyłów szkodliwych. Podczas planowanych ww. robót, w trakcie procesów technologicznych na stanowiskach pracy wytwarzane będą pyły szkodliwe dla zdrowia (urabianie mechaniczne młotami udarowymi, przebudowa, wiercenie otworów, ładowanie i transport urobku). Na działanie pyłu szkodliwego dla zdrowia narażona jest załoga zatrudniona w miejscach powstawania tego pyłu oraz w wyrobiskach odprowadzających powietrze z tych miejsc. Pomiary stężenia zapylenia powietrza na stanowiskach pracy wraz z oznaczaniem wolnej krystalicznej krzemionki i opracowaniem wyników dla ZKWK „Guido” odbędzie się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami przez wybrane laboratorium posiadające stosowne uprawnienia i akredytację. Ze strony zakładu nadzór nad wykonaniem przedmiotowych badań i pomiarów zapylenia powietrza pyłami szkodliwymi dla zdrowia na poszczególnych stanowiskach pracy prowadzi Kierownik Działu Górniczo-Wentylacyjnego lub wyznaczona przez niego osoba. Na podstawie wyników otrzymanych z przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium pomiarów Kierownik Ruchu Zakładu dokona oceny narażenia pracowników na poszczególnych stanowiskach pracy na działanie pyłów szkodliwych dla zdrowia i dokona zaliczeń stanowisk pracy do odpowiedniej kategorii zagrożenia pyłami szkodliwymi dla zdrowia. O narażeniu na działanie pyłów szkodliwych dla zdrowia i zaliczeniu stanowisk pracy do odpowiednich kategorii zagrożenia działaniem pyłów szkodliwych dla zdrowia, z częstotliwością raz w miesiącu informowani będą pisemnie: kierownicy działów oraz osoby dozoru ruchu. Po zapoznaniu się z wynikami pomiarów osoby te będą zobowiązane do przekazania informacji zainteresowanym pracownikom mogącym przebywać w zagrożonych wyrobiskach o przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłami szkodliwymi dla zdrowia na ich stanowiskach pracy.

Na podstawie wyników pomiarów stężenia pyłu, uzyskanych podczas najbardziej

pyłotwórczej czynności procesu pracy dobrany zostanie odpowiedni sprzęt filtracyjny o odpowiedniej klasie ochronnej. Pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, gdzie występuje zagrożenie pyłami szkodliwymi dla zdrowia, wyposaży się w filtrujące środki ochrony indywidualnej układu oddechowego dostosowane do stwierdzonej wielkości zagrożenia pyłami szkodliwymi dla zdrowia.

Dotychczasowe wyniki z przeprowadzonych pomiarów wykazały, że w zakładzie nie występuje zagrożenie pyłami szkodliwymi dla zdrowia dlatego też obecnie odstąpiono od ich wykonywania, nie mniej z chwilą rozpoczęcia planowanych robót mogących spowodować pojawienie się zagrożenia, zostaną one niezwłocznie zlecone do wykonania przez akredytowane laboratorium.

.W okresie obowiązywania planu ruchu pomiary i badania na okoliczność występowania zagrożenia pyłami szkodliwymi dla zdrowia prowadzone będą zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Mikroklimat

W zakładzie na stanowiskach pracy prowadzone są cyklicznie pomiary parametrów wpływających na komfort pracy. Pomiary te obejmują oznaczenie prędkości powietrza, temperatury i jego wilgotności względnej. Wymienione pomiary wykonywane są na tzw. stacjach pomiarowych zlokalizowanych we wlotowych i wylotowych rejonowych prądach powietrza. Przedmiotowe pomiary są prowadzone cyklicznie z częstotliwością 1 raz w miesiącu.

Na wyposażeniu służby wentylacyjnej kopalni znajduje się odpowiednia ilość legalizowanych przyrządów pomiarowych. Ilość przyrządów dostosowana jest do aktualnych potrzeb w zakresie dotyczącym wykonywania pomiarów parametrów przewietrzania i klimatu.

Hałas

Pomiary natężenia hałasu na stanowiskach pracy wraz z opracowaniem wyników są wykonywane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami przez akredytowane laboratoria.

Częstotliwość pomiarów i ocenę higieniczną przeprowadza się zgodnie z przepisami i normami:

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiaru czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne,
- PN-ISO 9612:2004 „Akustyka – wytyczne do pomiarów oceny ekspozycji na hałas w środowisku pracy”,
- P-N-01307; 1994 „Hałas. Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku na stanowiskach pracy. Wymagania dotyczące przeprowadzenia pomiarów.”

W razie stwierdzenia na stanowisku pracy przekroczenia dopuszczalnego natężenia hałasu pracownicy powiadamiani są niezwłocznie o występującym narażeniu oraz o obowiązku stosowania ochronników słuchu.

Na stanowiskach, na których wystąpiły przekroczenia dopuszczalnego natężenia hałasu stosowane są środki profilaktyczne:

- wyciszenie lub wymiana urządzeń wywołujących hałas,
- zmiana lokalizacji stanowisk pracy poza strefę podwyższonego hałasu wywołanego przez urządzenia (np. sprężarki, wentylatory),
- zabudowa tłumików na wentylatorach.

W przypadku, gdy ze względów technicznych nie ma możliwości zmniejszenia hałasu poniżej wartości dopuszczalnych, pracownicy zobowiązani są do stosowania indywidualnych ochronników słuchu.

Dobór ochronników słuchu wykonywany jest przez firmy dokonujące pomiarów wraz z bazą aktualnie dopuszczonych do stosowania ochronników słuchu Centralnego Instytutu Ochrony Pracy.

W kopalni stosuje się ochronniki słuchu posiadające atest CIOP oraz spełniające warunki doboru.

Cała załoga kopalni zapoznana jest z ryzykiem zawodowym oraz z zagrożeniami występującymi na poszczególnych stanowiskach, w tym z narażeniem związanym z hałasem. Pracownicy zapoznawani są z instrukcjami i technologiami, w których znajdują się dane odnośnie zagrożeń występujących na danym stanowisku oraz konieczności stosowania odpowiednich ochron osobistych. Zaznajomienie z ww. dokumentami jest potwierdzane przez pracowników własnoręcznym podpisem.

Podczas badań okresowych pracownicy poddawani są kontroli słuchu audiometrem.

W przypadku stwierdzenia pogorszenia słuchu u pracownika jest on natychmiast przesuwany na stanowisko niezagrażone hałasem.

Drgania i wibracje.

W związku z brakiem stanowisk pracy na których występuje czynnik szkodliwy w postaci drgań i wibracji w ZKWK „Guido” odstąpiono od wykonywania badań i pomiarów w powyższym zakresie.

Substancje toksyczne

W Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” nie stosuje się substancji toksycznych.

Środki chemiczne i wyroby z tworzyw sztucznych

Obecnie w ZKWK „Guido” nie stosuje się środków chemicznych. W miejscach używania wyrobów sztucznych w wyrobiskach podziemnych, stosuje się zabezpieczenie przeciwpożarowe ww. miejsc zgodnie z ustaleniami kierownika ruchu zakładu. Prace związane z dostosowaniem, modernizacją lub przebudową wyrobisk udostępnianych dla ruchu turystycznego zlecane są podmiotom zewnętrznym. Wykonawcy w projektach technicznych lub technologiach zobowiązani są do szczegółowego określenia rodzajów środków chemicznych i wyrobów z tworzyw sztucznych, które zamierzają zastosować do ww. prac. W przypadku stosowania klejów poliuretanowych wszystkie prace związane z ich zastosowaniem wykonywane będą zgodnie instrukcjami stanowiskowymi, uwzględniającymi lokalne warunki, instrukcję szczegółową Producenta oraz instrukcję ramową opracowaną na kopalni, dotyczącą zastosowania klejów poliuretanowych, zatwierdzoną przez Kierownika Ruchu Zakładu. Dla wyznaczonych przez Kierownika Ruchu Zakładu stanowisk lub miejsc szczególnie niebezpiecznych, na których używane będą środki chemiczne i wyroby z tworzyw sztucznych należy opracować instrukcję bezpiecznego wykonywania robót. Instrukcję taką należy dostarczyć każdemu pracownikowi zatrudnionemu przy tych pracach za potwierdzeniem odbioru. Na podstawie kart odpadu pojemniki i opakowania po środkach chemicznych i wyrobach z tworzyw sztucznych, które są stosowane przez podmioty zewnętrzne podlegają odrębnej gospodarce dotyczącej postępowania z odpadami. Odpowiedzialność za magazynowanie, składowanie ww. materiałów spoczywa na wykonawcach prac.

Materiały i środki chemiczne oraz wyroby z tworzyw sztucznych będą spełniać wymagania w zakresie:

- trudnopalności – w odniesieniu do warunków i miejsca stosowania (minimalna ilość tlenu podtrzymująca palenie, zachowanie się materiału w przypadku zadziałania dodatkowego impulsu cieplnego, rozprzestrzenianie się płomienia i szybkość palenia w porównaniu z innymi materiałami objętymi płomieniem, zachowanie się po usunięciu źródła ciepła),
- niskiej obecności substancji toksycznych w produktach rozkładu technicznego – w aspekcie ich analizy jakościowej i ilościowej z uwzględnieniem środków zapewniających bezpieczeństwo pracowników oraz środowiska,
- właściwości elektrostatycznych – rezystancji powierzchniowej i skrośnej w aspekcie możliwości zainicjowania wybuchu mieszaniny gazów,

- wytrzymałości zapewniającej bezpieczne stosowanie,
- trwałości w warunkach dołowych – w aspekcie wytrzymałości oraz wrażliwości na działanie atmosfery kopalnianej, wód kopalnianych oraz mikroorganizmów,
- oddziaływania na zdrowie człowieka oraz związanej z tym profilaktyki,
- wpływu stosowania klejów i pianek na wskazania czujników atmosfery kopalnianej,
- trwałości powłoki antyelektrostatycznej.

Użytkownicy środków chemicznych są zobowiązani do posiadania ich kart charakterystyk oraz zapoznania z nimi pracowników zatrudnionych przy stosowaniu tych środków.

Kierownik Ruchu Zakładu powiadomi właściwy organ nadzoru górniczego o zamiarze zastosowania po raz pierwszy w zakładzie nowych środków chemicznych oraz wyrobów z tworzyw sztucznych

21. Sposób zabezpieczenia miejsca ujawnienia zabytków archeologicznych i innych zabytków

Na podstawie Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zwanej dalej "ustawą o ochronie zabytków" (Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568), art. 32, 33, 35, 115 i 116, w zgodzie z Europejską Konwencją o ochronie dziedzictwa kulturalnego z dnia 16 stycznia 1992 r. (Dz. U. 1996 nr 120 poz. 564) art. 2-4, planuje się podjąć działania mające na celu zabezpieczenie miejsca ujawnienia zabytków archeologicznych i innych zabytków, jeśli ujawnienie takie nastąpi w toku prac górniczych, konserwacyjnych, rewitalizacyjnych, modernizacyjnych, a szczególnie budowlanych i ziemnych, lub innych prowadzonych w obiektach naziemnych i podziemnych należących do Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze - rejonach górniczych Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego "Guido" lub jeśli ujawnienie nastąpi tam przypadkowo w innych okolicznościach.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie zabytków, art. 3, pkt. 4, przez określenie „zabytek archeologiczny” w niniejszym Planie rozumieć należy zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

Charakter prac bieżących, a szczególnie budowlanych i ziemnych prowadzonych w ramach realizowania projektów budowlanych, modernizacyjnych, rewitalizacyjnych itp. prowadzonych głównie w obiektach podziemnych Muzeum Górnictwa Węglowego uprawdopodobnia możliwość zaistnienia sytuacji, w której ujawnione zostaną zabytki

archeologiczne lub inne zabytki. Plan ruchu zakładu na lata 2014-2019 stosuje się do następujących rejonów ZKWK "Guido": Kopalnia "GUIDO", "Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna" i Skansen Górniczy "Królowa Luiza". Zabytkowy charakter tych obiektów sprzyja wystąpieniu sytuacji ujawnienia zabytku archeologicznego i innych. Prace o charakterze utrzymania ruchu, konserwacyjne, renowacyjne i muzealne prowadzone będą tam nadal również po zakończeniu realizowanych obecnie projektów, przez co prawdopodobieństwo ujawnienia kolejnych zabytków wydaje się tam stałe.

Samo ujawnienie eksponatu archeologicznego ma w niniejszym planie ruchu charakter hipotetyczny, nie dający się zaplanować, jednak ze względu na duże prawdopodobieństwo jego zaistnienia, zwłaszcza w podziemiach obiektów zabytkowych, zaplanowaniu podlegają racjonalne działania osób, które mogą uczestniczyć w wydarzeniu, jeśli zaistnieje ono realnie.

Precedensem, pozwalającym spodziewać się zaistnienia podobnych sytuacji w przyszłości, jest odkrycie w udrażnianej Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w grudniu 2012 r. oryginalnego, wykonanego z drewna dębowego wyłożonego blachą czółna, pochodzącego prawdopodobnie z lat 20. XX w. Czółno odkryte zostało podczas prac polegających na usuwaniu szlamu z wnętrza sztolni. Znaleźisko zaklasyfikowane zostało jako zabytek archeologiczny.

Sytuacja podobna wystąpić może w obiektach muzealnych wpisanych do rejestru zabytków:

- 1) Zabudowania i wyrobiska podziemne dawnej kopalni "Guido" (obecnie rejon: Kopalnia „Guido”) – zabudowania nadszybia z wieżą i maszynownią szybu „Kolejowy” wraz z zespołem wyrobisk podziemnych na poziomie 170m i 320m.
- 2) „Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna” na odcinku od szybu „Zabrze II-Carnall” do dawnego wylotu przy ulicy Karola Miarki wraz z najbliższym otoczeniem miejsca przy wylocie (Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu – ZKWK "Guido", rejon "Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna").
- 3) Zespół zabudowy dawnej kopalni „KRÓLOWA LUIZA” (obecnie rejon: „Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna”, który tworzą:
 - budynek nadszybia historycznego szybu Carnall (obecnie „Zabrze II-Carnall”),
 - budynek maszynowni szybu Carnall (obecnie „Zabrze II-Carnall”),
 - budynek maszynowni szybu Prinz Schoenaich,
 - dawny budynek kompresorów i rozdzielni 6kV,
 - budynek dawnej łaźni łańcuszkowej i markowni,
 - budynek dawnej skraplarni powietrza (warsztat elektryczny),
 - budynek dawnego magazynu (obecnie warsztat, biuro TM).

Granice ochrony obejmują cały zespół wraz z otoczeniem, jego układ przestrzenny oraz ciągi komunikacyjne (łącznie z dawną bocznicą kolejową zakładu przerobczego) Zabrze Zaborze ul. Wolności 402.

- 4) Sztolnia Podziemna wraz z zabudową (obecnie rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”) Adres: 41-800 Zabrze, ul. Sienkiewicza 43.

Wejście przez rewitalizowany obecnie jednokondygnacyjny budynek wentylatora. W obrębie zabudowy także budynek 40-metrowego szybu „Wyzwolenie” z przedziałem drabinowym, udostępniającym rewitalizowane wyrobiska podziemne z obudową drewnianą.

Zasady postępowania po ujawnieniu zabytku archeologicznego i innych zabytków

Zabytek archeologiczny lub inny może zostać ujawniony w trakcie prac o różnorodnym charakterze, w tym także prac porządkowych. W warunkach zabytkowych obiektów podziemnych ZKWK Guido, prawdopodobieństwo wystąpienia takiej sytuacji zwiększa się przy prowadzeniu prac polegających na odkrywaniu warstw ziemi, mułu, rumowiska skalnego lub węgla. W praktyce oznacza to ujawnienie całości lub wystarczającego fragmentu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem. Subiektywna ocena, czy przedmiot może być zabytkiem, należy do osoby ujawniającej, niezależnie od jej wykształcenia czy zakresu obowiązków; osoba ta powiadamia niezwłocznie swego przełożonego, który ma obowiązek ustosunkować się ustnie do treści zgłoszenia, dokonując pierwszych oględzin znalezionej przedmiotu pod kątem jego możliwego zakwalifikowania jako zabytku o charakterze archeologicznym lub innym. Zaleca się, by przypuszczenia osób uczestniczących w oględzinach zostały niezwłocznie potwierdzone przez pracownika merytorycznego MGW w Zabrzu. Pierwsze decyzje o doraźnym sposobie postępowania w opisanej sytuacji podejmuje osoba kierująca pracami.

1. Zalecenia ogólne:

Po ujawnieniu zabytku archeologicznego, należy:

- wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot,
- zabezpieczyć przy użyciu dostępnych środków ten przedmiot i miejsce jego odkrycia,
- niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego prezydenta miasta.

Obowiązki te wynikają wprost z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r, art.32.

2. Zalecenia szczegółowe:

Wstrzymanie robót

Wstrzymanie robót mogących uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot trwa do czasu wydania przez wojewódzkiego konserwatora zabytków decyzji o dalszym sposobie postępowania. Wstrzymując roboty należy uwzględnić fakt, że wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany w terminie 5 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia dokonać oględzin odkrytego przedmiotu. Jeśli w terminie tym konserwator nie dokona oględzin, przerwane roboty mogą być kontynuowane.

Zabezpieczenie przedmiotu i miejsca jego ujawnienia

Niedopuszczenie osób postronnych do miejsca zdarzenia, poprzez oznaczenie miejsca ujawnienia za pomocą taśmy odgradzającej ostrzegawczej biało-czerwonej lub żółto-czarnej dobrze widocznej, lub innego dostępnego w istniejących warunkach sposobu, w tym za pomocą ręcznie sporządzonej tabliczki informacyjnej o treści jednoznacznie dyscyplinującej i adekwatnej do sytuacji, np. *"Zakaz wstępu. Znaleźisko archeologiczne"*. Pierwsze oznakowanie ma charakter doraźny i powinno być wymienione na właściwe, według zaleceń lub z akceptacją wojewódzkiego konserwatora.

Uniemożliwienie uszkodzenia przedmiotu lub zatarcia istotnych śladów współtowarzyszących znalezisku. W wyjątkowych wypadkach, gdy zwykle ogrodzenie przedmiotu nie gwarantuje bezpieczeństwa obiektu, należy zasypać znalezisko jego własnym nadkładem, a jeśli to możliwe przykryć uprzednio folią i zasypać.

Po oględzinach dokonanych przez wojewódzkiego konserwatora zabytków zastosować się do jego zaleceń w tym zakresie.

Zastosowanie się do zaleceń wojewódzkiego konserwatora zabytków w okoliczności przerwania robót powinno mieścić się w ramach zapisów ustawy o ochronie zabytków art. 32 ust. 3-8, które brzmią:

- 3) Wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany w terminie 5 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2, dokonać oględzin odkrytego przedmiotu.
- 4) Jeżeli w terminie, określonym w ust. 3, wojewódzki konserwator zabytków nie dokona oględzin odkrytego przedmiotu, przerwane roboty mogą być kontynuowane.
- 5) Po dokonaniu oględzin odkrytego przedmiotu wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję:
 - pozwalającą na kontynuację przerwanych robót, jeżeli odkryty przedmiot nie jest zabytkiem,

- pozwalającą na kontynuację przerwanych robót, jeżeli odkryty przedmiot jest zabytkiem, a kontynuacja robót nie doprowadzi do jego zniszczenia lub uszkodzenia,
 - nakazującą dalsze wstrzymanie robót i przeprowadzenie, na koszt osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej finansującej te roboty, badań archeologicznych w niezbędnym zakresie.
- 6) Roboty nie mogą być wstrzymane na okres dłuższy niż miesiąc od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 5 pkt 3.
- 7) Jeżeli w trakcie badań archeologicznych zostanie odkryty zabytek posiadający wyjątkową wartość, wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję o przedłużeniu okresu wstrzymania robót. Okres wstrzymania robót nie może być jednak dłuższy niż 6 miesięcy od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 5 pkt 3.
- 8) Po zakończeniu badań archeologicznych, o których mowa w ust. 5 pkt 3, wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję pozwalającą na kontynuację przerwanych robót.

Prowadzenie prac za wiedzą lub pod nadzorem wojewódzkiego konserwatora

Przed przeprowadzeniem prac na ujawnionym zabytku archeologicznym, należy mieć na uwadze wymogi art. 36 ustawy o ochronie zabytków, ust. 1, czyli uzyskać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Prowadzenie badań archeologicznych

Jeśli wojewódzki konserwator zabytków nakaże dalsze wstrzymanie robót i przeprowadzenie na koszt MGW badań archeologicznych w niezbędnym zakresie, Dyrektor MGW w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zapewni tym pracom właściwy nadzór i przebieg pod nadzorem archeologa. Stosownie do potrzeb, do pomocy archeologowi mogą zostać delegowani pracownicy MGW.

3. Kwestie własnościowe

Kwestia własności ujawnionego zabytku archeologicznego

Zastosowanie mają przepisy art. 35 ustawy o ochronie zabytków o treści:

- 1) Przedmioty będące zabytkami archeologicznymi odkrytymi, przypadkowo znalezionymi albo pozyskanymi w wyniku badań archeologicznych, stanowią własność Skarbu Państwa.
- 2) Własność Skarbu Państwa stanowią również przedmioty będące zabytkami archeologicznymi, pozyskane w wyniku poszukiwań, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 12.
- 3) Miejsce przechowywania zabytków archeologicznych odkrytych, przypadkowo znalezionych albo pozyskanych w wyniku badań archeologicznych bądź

poszukiwań, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 12, określa wojewódzki konserwator zabytków, przekazując je, w drodze decyzji, w depozyt muzeum lub innej jednostce organizacyjnej, za jej zgodą.

Pracownicy MGW, którzy ujawnili zabytek archeologiczny lub którzy zostali oddelegowani do prac zabezpieczających lub do pomocy archeologowi w badaniach archeologicznych, powinni zostać powiadomieni przez Dyrektora lub wyznaczonego zastępcę, że ujawniony zabytek archeologiczny nie jest własnością MGW, lecz stanowi własność Skarbu Państwa.

4. Zasady postępowania po ujawnieniu zabytków ruchomych niearcheologicznych o charakterze eksponatów muzealnych.

W przypadku, gdy znaleziony przedmiot ruchomy nie ma charakteru zabytku archeologicznego, jednak dla swej wartości historycznej lub artystycznej nadaje się do tego, by włączyć go do zbioru muzealnego, zastosowanie ma zwykły tryb postępowania muzealnego.

5. Tryb postępowania muzealnego przy przyjmowaniu zabytku archeologicznego i niearcheologicznego o charakterze eksponatu muzealnego do zbioru muzealnego.

Decyzję o wyrażeniu zgody na przyjęcie zabytku archeologicznego lub niearcheologicznego o charakterze eksponatu do zbioru muzealnego, przekazanego w depozyt przez wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje Dyrektor MGW. Podczas przyjmowania zabytku archeologicznego stosuje się zwykły tryb postępowania muzealnego.

22. Zasady dokonywania pomiarów i obserwacji oraz wpływów prowadzonych robót na: powierzchnię, środowisko i warunki hydrogeologiczne w rejonie robót

W rejonach: „GUIDO”, Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej i Skansenie Górniczym „KRÓLOWA LUIZA” nie będą prowadzone roboty górnicze mogące mieć bezpośredni wpływ na powierzchnię terenu i warunki hydrogeologiczne. Sytuacja hydrogeologiczna będzie monitorowana poprzez prowadzenie okresowych pomiarów dopływów i obserwacji zjawisk hydrogeologicznych. Częstotliwość pomiarów i obserwacji zostanie ustalona przez służbę mierniczo-geologiczną w porozumieniu z Kierownikiem Ruchu Zakładu.

23. Opis transportu ludzi, sprzętu i materiałów

W przekopie wentylacyjnym na poz. 320m prowadzony jest transport ludzi kolejką podwieszaną z napędem własnym elektrohydraulicznym w oparciu o pozwolenie dyr. OUG Gliwice z dnia 2 października 2012r. znak L.dz. GLI/4501/0026/12/07666/DL/Trz.

W pozostałych wyrobiskach poz. 320m oraz na poz. 170m, ruch turystów odbywa się pieszo pod nadzorem przewodników, którzy mają przeszkolenie w zakresie występujących zagrożeń, sposobów alarmowania, udzielania pierwszej pomocy, wyprowadzenia turystów w przypadku wystąpienia zagrożenia lub awarii.

Transport materiałów na poz. 170m oraz w przekopie głównym na poz. 320m odbywa się ręcznie w wozach lub platformach po torowisku o prześwicie 550 [mm] ułożonym na spagu. W pozostałych wyrobiskach transport odbywa się ręcznie.

24. Przewidywane środki, w tym organizacyjne i techniczne, niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa powszechnego oraz ochrony poszczególnych złóż kopalin i innych elementów środowiska, jeżeli w granicach przestrzeni prowadzenia robót są planowane lub prowadzone roboty związane z poszukiwaniem lub rozpoznawaniem złóż kopalin lub wód podziemnych albo jeżeli przestrzeń prowadzenia robót sąsiadują z obszarami górniczymi

W granicach rejonów Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „GUIDO” nie są planowane roboty rozpoznawcze związane z poszukiwaniem lub rozpoznawaniem złóż kopalin lub wód podziemnych. W związku z powyższym nie zachodzi potrzeba przewidywania środków w tym organizacyjnych i technicznych, niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa powszechnego oraz ochrony poszczególnych złóż kopalin i innych elementów środowiska, jeżeli w granicach przestrzeni prowadzenia robót są planowane oraz prowadzone roboty związane z poszukiwaniem lub rozpoznawaniem złóż kopalin lub wód podziemnych albo jeżeli przestrzeń prowadzenia robót sąsiadują z obszarami górniczymi.

25. Ochrona środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem zamierzeń w zakresie:

1) Ochrony powierzchni

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Eksploracja pokładów węgla w rejonie zakończona została w 1995 roku w pokładzie 620. Od tego czasu nie wystąpiły żadne szkody górnicze. W latach 1996-2005 w rejonie byłego terenu górniczego kopalni prowadzono cykliczne coroczne obserwacje niwelacyjne. Analiza wyników tych pomiarów oraz warunków górniczo-geologicznych wykazała zakończenie procesu deformacji górotworu i powierzchni na całym byłym terenie górniczym kopalni. W okresie istnienia zakładu nie przewiduje się wpływów eksploatacji górniczej sąsiednich kopalń w rejonie granicy, a tym samym ujawnienia się dalszych ruchów górotworu. Wystąpienia szkód pochodzenia górniczego nie prognozuje się.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Eksploracja pokładów węgla w rejonie została zakończona w 1954 r. (pokł. 507). Od tego czasu nie wystąpiły żadne szkody górnicze.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Eksploracja pokładów węgla w rejonie została zakończona w 1949 r. (pokł. 510). Od tego czasu nie wystąpiły żadne szkody górnicze.

2) Rekultywacji gruntów po działalności

Prowadzone w rejonach Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „GUIDO” roboty, nie spowodują konieczności prowadzenia prac rekultywacyjnych.

3) Gospodarki odpadami

Powstające w codziennej działalności zakładu odpady niebezpieczne, takie jak zużyte oleje hydrauliczne, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, świetlówki itp. składowane są w sposób nie zagrażający środowisku i przekazywane podmiotom posiadającym odpowiednie uprawnienia. Firmy zewnętrzne wykonujące roboty w ruchu zakładu ponoszą odpowiedzialność za prowadzenie gospodarki powstałymi w ich działalności odpadami.

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

W rejonie nie będą powstawały odpady związane z działalnością górniczą.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

W trakcie udrażniania Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, czynnikiem mającym istotny wpływ na środowisko będzie miało usunięcie z wnętrza sztolni zalegającego osadu i jego osuszenie.

Ilość mułu zalegającego w sztolni w przybliżeniu szacuje się na około 2 000 [m³]. Badania składu chemicznego materiału osadowego zalegającego na spągu Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej wykonano w Ośrodku Badań i Kontroli Środowiska Sp. z o.o. w Katowicach. Zakres badań i sposób interpretacji wyników przedstawiony został w sprawozdaniu pt. *„Opinia ekologiczna o właściwościach odpadów (mułów) z Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej wraz z klasyfikacją oraz wskazówkami dotyczącymi możliwości ich unieszkodliwiania oraz ocena własności wód pochodzących z odwodnienia sztolni”*. Przeprowadzone badania nie wykazały podwyższonej zawartości substancji niebezpiecznych w próbach mułów. Odpady charakteryzuje ograniczona aktywność chemiczna o czym świadczą wyniki testu wymywalności przeprowadzonego dla wszystkich prób. Analizowane muły nie posiadają własności ekotoksycznych, nie zaliczają się do odpadów niebezpiecznych.

Badania mułów (test zgodności) wykorzystano do oceny możliwości ich składowania na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Muły pochodzące z wypełnienia Głównej Sztolni Głównej Sztolni Dziedzicznej spełniają warunki jakie muszą być zachowane podczas składowania odpadów na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, co znaczy że mogą być unieszkodliwiane w procesie D5, zgodnie z Ustawą o odpadach (Dz. U. z 2001 r. Nr. 62, poz 628. z późniejszymi zmianami).

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

W rejonie nie będą powstawały odpady związane z działalnością górniczą.

4) Gospodarki wodno-ściekowej – według wzoru nr 4

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Rejon posiada uregulowaną gospodarkę wodno-ściekową w zakresie dostawy wody pitnej i odprowadzania ścieków. Zgodnie z umową nr ASU/2316/10/2007 z dnia 17.10.2007r., ZPWik Sp. z o.o. z siedzibą w Zabrze, jest zobowiązana do dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Dopływ naturalny do wyrobisk kopalni opisano w punkcie 4.1.

Dostarczana woda pitna zasila odbiory w budynkach na powierzchni oraz rurociągi przeciwpożarowe na dole kopalni.

Średni dobowy pobór wody pitnej oraz zrzut ścieków wynosi 5,0 [m³]. Ścieki dołowe (z toalet i z zaplecza gastronomicznego) odprowadzane są do dwukomorowego szamba, o pojemności 6 [m³]. Z szamba ścieki zostają przepompowane do wózków asenizacyjnych o poj.1 [m³], które są wydawane na powierzchnię szybem „Kolejowy”. Na powierzchni ścieki z wózków są przepompowywane do istniejącej studni kanalizacji sanitarnej zewnętrznej.

Wzór nr 4

Zakład: Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „GUIDO”
Rejon: Kopalnia „GUIDO”

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Lp.	Wskaźnik	[m ³ /d]	
1	Dopływ wody, w tym:	63	Uwagi: 1. dane liczbowe w zaokrągleniu do liczb całkowitych, 2. występujące zależności: 1=2+3 5=6+7+8+9+10 12=4+11 5≥11 3. dane średnioroczne. 4. Podany w poz. 14 zrzut wody odprowadzany jest do wyrobisk KWK „Sośnica-Makoszowy” Ruch Makoszowy.
2	- woda słodka	-	
3	- woda zasolona	63	
4	Zrzut wody niewykorzystanej	63	
5	Woda zagospodarowana na:	-	
6	- cele przemysłowe pod powierzchnią	-	
7	- cele przemysłowe na powierzchni	-	
8	- cele socjalne związane z ruchem zakładu	-	
9	- cele własne pozaruchowe	-	
10	- sprzedaż	-	
11	Zrzut ścieków po wykorzystaniu wody	-	
12	Zrzut wody wykorzystanej i niewykorzystanej, w tym:	63	
13	- do wód powierzchniowych	-	
14	- do ziemi/górotworu	63	
15	- do kanalizacji	-	

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

W rejonie obserwowane są zmienne okresowo dopływy wody związane z panującą aktualnie sytuacją meteorologiczną. Średnie szacunkowe dopływy naturalne wahają się w granicach około 70 [m³/d] Woda przenikająca (infiltrująca) w okresie wzmożonych opadów atmosferycznych w obręb Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej ma charakter zawilgoceń, drobnych wysięków po obudowie sztolni. Spływając na spąg sztolni gromadzi się w niewielkich jego lokalnych nierównościach. Wraz z upływem czasu wyparowuje. Dalszy postęp prac związanych z udrożnieniem sztolni (oczyszczenie i wyprofilowanie spągu) może stworzyć warunki do ewentualnego zinwentaryzowania miejsc koncentracji wody i pomiaru jej ilości. Po oddaniu do ruchu całego odcinka sztolni będzie na bieżąco prowadzone jej odwadnianie poprzez grawitacyjny spływ wody na powierzchnię oraz za pomocą pomp w przypadku wystąpienia lokalnych obniżzeń jej spągu. Na powierzchni, wody te po oczyszczeniu w stacjach podczyszczania (separatorach zawiesiny) będą odprowadzane do miejskiego systemu kanalizacji deszczowej. Po oddaniu do ruchu turystycznego sztolni, będzie możliwa dokładna ocena ilości wody dopływającej do sztolni w różnych okresach pogodowych. Zostanie wtedy wykonana „dokumentacja hydrogeologiczna określająca

warunki w związku z projektowaniem odwodnienia górotworu wokół sztolni, sztolni i projektowanych wyrobisk przyległych”. W dalszej kolejności na bazie ww. dokumentacji zostanie wykonany operat wodnoprawny z którym MGW Zabrze wystąpi o uzyskanie pozwoleń na odwadnianie GKSD i na zrzuty wody do miejskiego systemu kanalizacji deszczowej.

Wzór nr 4

Zakład: Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „GUIDO”
Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Lp.	Wskaźnik	[m ³ /d]	
1	Dopływ wody, w tym:	70	Uwagi: 1. dane liczbowe w zaokrągleniu do liczb całkowitych, 2. występujące zależności: $1=2+3$ $5=6+7+8+9+10$ $12=4+11$ $5 \geq 11$ 3. dane średnioroczne
2	- woda słodka	70	
3	- woda zasolona	-	
4	Zrzut wody niewykorzystanej	70	
5	Woda zagospodarowana na:	-	
6	- cele przemysłowe pod powierzchnią	-	
7	- cele przemysłowe na powierzchni	-	
8	- cele socjalne związane z ruchem zakładu	-	
9	- cele własne pozaruchowe	-	
10	- sprzedaż	-	
11	Zrzut ścieków po wykorzystaniu wody	-	
12	Zrzut wody wykorzystanej i niewykorzystanej, w tym:	-	
13	- do wód powierzchniowych	-	
14	- do ziemi/górotworu	-	
15	- do kanalizacji	70	

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Trwający od ponad dwustu lat drenaż górotworu karbońskiego spowodował likwidację poziomów wód statycznych w otoczeniu wyrobisk. Aktualnie wody opadowe i migrujące w obrębie tworów czwartorzędowych przenikające do systemu odwadniania Skansenu "Królowa Luiza" wypompowywane są na powierzchnię przez 2 pompownie:

- a) Pompownia P1 wód w przekopie południowym przejmuje wody dołowe (wody gruntowe i opadowe) poprzez system kanałów odwadniających wykształconych w spągu, przykrytych płytami betonowymi. Pompownia przetłacza wody dołowe rurociągiem tłocznym stalowym o średnicy DN 80 do zbiornika pompowni P2,
- b) Pompownia P2 zlokalizowana w pomieszczeniu wydzielonym z warsztatu elektrycznego przetłacza przejęte wody do punktu powiązania z zewnętrznym, prowadzonym pod terenem rurociągiem tłocznym stalowym DN 80. do istniejącej studzienki kanalizacji deszczowej.

Całkowity bieżący dopływ do wyrobisk podziemnych skansenu górniczego „Królowa Luiza” stanowiący sumę dopływów wód gruntowych i opadowych wynosi ok. 3 [m³/d].

Zakład: Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „GUIDO”

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Lp.	Wskaźnik	[m ³ /d]	
1	Dopływ wody, w tym:	3	Uwagi: 1. dane liczbowe w zaokrągleniu do liczb całkowitych, 2. występujące zależności: $1=2+3$ $5=6+7+8+9+10$ $12=4+11$ $5 \geq 11$ 3. dane średnioroczne
2	- woda słodka	3	
3	- woda zasolona	-	
4	Zrzut wody niewykorzystanej	3	
5	Woda zagospodarowana na:	-	
6	- cele przemysłowe pod powierzchnią	-	
7	- cele przemysłowe na powierzchni	-	
8	- cele socjalne związane z ruchem zakładu	-	
9	- cele własne pozaruchowe	-	
10	- sprzedaż	-	
11	Zrzut ścieków po wykorzystaniu wody	-	
12	Zrzut wody wykorzystanej i niewykorzystanej, w tym:	3	
13	- do wód powierzchniowych	-	
14	- do ziemi/górotworu	-	
15	- do kanalizacji	3	

5) Ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (urządzenia ochrony powietrza, zamierzenia w zakresie ograniczenia emisji substancji wprowadzanych do powietrza w sposób zorganizowany i niezorganizowany)

Prowadzone w rejonach Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „GUIDO” roboty nie powodują zanieczyszczenia powietrza w stopniu wymagającym stosowania urządzeń ochrony powietrza w zakresie ograniczenia emisji substancji prowadzanych do powietrza w sposób zorganizowany i niezorganizowany.

6) Ochrony przed hałasem i wibracjami przenikającymi do środowiska (urządzenia ochronne, zamierzenia w zakresie ograniczenia hałasu i wibracji przenikających do środowiska)

Rejon: Kopalnia „GUIDO”

Hałas

Kopalnia eksploatuje na powierzchni zakładu w rejonie „GUIDO” stację wentylatorów głównego przewietrzania przy szybie „GUIDO” oraz maszynę wyciągową szybu „Kolejowy”. Emisja do środowiska hałasu pracujących ww. obiektów nie będzie powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w odpowiednim rozporządzeniu Ministra Środowiska.

Drgania i wibracje

W kopalni nie eksploatuje się maszyn i urządzeń generujących drgania i wibracje przenikające do środowiska w stopniu wymagającym stosowania środków do ich ograniczenia.

Rejon: „GŁÓWNA KLUCZOWA SZTOLNIA DZIEDZICZNA”

Kopalnia nie użytkuje w rejonie maszyn i urządzeń, których eksploatacja wymaga stosowania urządzeń ochronnych w zakresie ograniczenia hałasu i wibracji przenikających do środowiska.

Rejon: Skansen Górniczy „KRÓLOWA LUIZA”

Kopalnia nie użytkuje w rejonie maszyn i urządzeń, których eksploatacja wymaga stosowania urządzeń ochronnych w zakresie ograniczenia hałasu i wibracji przenikających do środowiska.

7) Przechowywania substancji toksycznych oraz źródeł promieniowania jonizującego naturalnego i sztucznego

Kopalnia nie przechowuje substancji toksycznych oraz źródeł promieniowania jonizującego naturalnego i sztucznego.

W przypadku konieczności stosowania klejów poliuretanowych, na wszystkie prace związane z zastosowaniem kleju należy opracować technologie i instrukcje stanowiskowe uwzględniające lokalne warunki, zgodnie z „Ramową instrukcją dotyczącą stosowania klejów poliuretanowych” lub instrukcją szczegółową producenta.

Do prac z użyciem środków chemicznych będą kierowani pracownicy, którzy przeszli badania lekarskie i nie mają przeciwwskazań do wykonywania prac z tymi środkami.

26. Organizacja opieki lekarskiej, w tym udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej

Organizacja ratownictwa górniczego ujęta jest w Planie Ratownictwa znajdującym się u kierownika ruchu zakładu. W planie ratownictwa ujęto sposób organizacji ratownictwa i pierwszej pomocy medycznej, sposób ewakuacji i zapewnienia środków ratunkowych pod ziemią.

Akcja ratownicza prowadzona jest przez kierownika ruchu zakładu, a do czasu jego przybycia - przez osobę wyższego dozoru ruchu odpowiedzialną za ruch zakładu.

W każdym dniu ustalone są dyżury kierownika ruchu zakładu lub jego zastępców, którzy jeżeli przebywają poza zakładem - mogą stawić się niezwłocznie w kopalni w zagrożonych rejonach.

Obowiązki osób związanych z akcją ratowniczą zamieszczono w Planie Ratownictwa.

Postępowanie w sytuacjach awaryjnych dotyczących organizacji ratownictwa i pierwszej pomocy medycznej w ruchu zakładu jest realizowane w szczególności poprzez:

- opracowanie planu ratownictwa,
- ustalenia w sprawie organizacji, zadań i wyposażenia ratownictwa górniczego,
- ustalenie obowiązków osób kierownictwa i dozoru ruchu w zakresie ochrony przeciwpożarowej i prowadzenia akcji przeciwpożarowej,
- ustalenie zasad współdziałania z właściwymi jednostkami Państwowej Straży Pożarnej.

Organizacja ratownictwa na powierzchni kopalni

Osoba, która zauważyła zagrożenie dla ludzi lub ruchu zakładu zobowiązana jest do natychmiastowego ostrzeżenia zagrożonych osób, podjęcia dostępnych środków w celu usunięcia niebezpieczeństwa oraz zawiadomienia najbliższej osoby kierownictwa lub dozoru ruchu, na danej zmianie.

Akcją ratowniczą na powierzchni zakładu kieruje Dyrektor Muzeum, względnie osoba przez niego wyznaczona, do czasu przybycia jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

Z chwilą przybycia do akcji jednostki Państwowej Straży Pożarnej jej dowódca obejmuje kierowanie akcją ratunkową. Działania ratownicze ukierunkowane są na:

- zlokalizowanie i usunięcie przyczyn powstania zagrożenia,
- wydzielenie strefy zagrożenia i jej izolacja,
- zorganizowanie i prowadzenie ewakuacji z rejonów zagrożenia,
- udzielenie pomocy medycznej poszkodowanym.

Organizacja pierwszej pomocy medycznej

ZKWZ „Guido” planuje powołanie własnego punktu medycznego, który zlokalizowany będzie w budynku przy szybie „Kolejowy” co zostało ujęte w planach inwestycyjnych na najbliższy czas. W obecnej chwili w przypadku prowadzenia akcji ratunkowej na dole kopalni, pomocy udziela lekarz OSRG. Do transportu na powierzchni chorych i poszkodowanych w wypadkach korzysta się z karetek specjalistycznych Pogotowia Ratunkowego.

Osoba dozoru odpowiedzialna za rejon, w którym miał miejsce wypadek, zobowiązana jest do zapewnienia udzielenia poszkodowanemu pierwszej pomocy i transportu poszkodowanego na powierzchnię oraz zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie ustalenia okoliczności i przyczyn wypadków zabezpieczyć miejsce wypadku, w sposób wykluczający:

- dopuszczenie do miejsca wypadku osób niepowołanych,
- uruchomienie bez koniecznej potrzeby maszyn i innych urządzeń technicznych, które w związku z wypadkiem zostały zatrzymane,

- dokonywanie zmiany położenia maszyn i innych urządzeń technicznych, jak również zmiany położenia innych przedmiotów, mających związek przyczynowy z zaistniałym wypadkiem lub zagrożeniem, a ponadto zapewnić obecność świadków wypadku i osobę dozoru odpowiedzialną za nadzór nad wykonywanymi robotami.

Zorganizowanie pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach i bezpieczny ich transport z miejsca wypadku spoczywa na ich bezpośrednich przełożonych.

W skład zespołu pracowników wykonujących pod ziemią prace związane z utrzymaniem wyrobisk górniczych jak i posiadanych urządzeń energomechanicznych, gdzie istnieje możliwość doznania urazu czy wystąpienia jakiegokolwiek zagrożenia wchodzi sanitariusze, którzy posiadają odpowiednie przeszkolenie i są wyposażeni w torby sanitarne umożliwiające udzielenie pierwszej pomocy na miejscu potencjalnego zagrożenia.

Każdy z pracowników kopalni jest przeszkolony w zakresie udzielania stosownej pomocy przedmedycznej oraz zna zasady ewakuacji zwiedzających z rejonów zagrożonych. Ponadto w punkcie kasowym przy szybie „Kolejowy” zatrudniony jest pracownik posiadający kwalifikacje ratownika medycznego, który w razie zaistnienia potrzeby zobowiązany jest udzielić fachowej pomocy do czasu przybycia pogotowia ratunkowego.

Wypadek turysty

Każda osoba, która zauważy wypadek, któremu uległ turysta musi o tym fakcie niezwłocznie powiadomić przewodnika. W chwili zaistnienia wypadku każdy z pracowników Muzeum będący świadkiem zdarzenia podejmuje niezbędne działania eliminujące lub ograniczające zagrożenie oraz zobowiązany jest do udzielenia pierwszej pomocy wraz z przewodnikiem.

Przewodnik odpowiedzialny za grupę jest przeszkolony w zakresie obowiązujących w zakładzie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa pożarowego, występujących zagrożeń naturalnych, zasad łączności i alarmowania, znajomości rejonu przeznaczonego do zwiedzania, zasad wyprowadzania grup turystycznych drogami uciezkowymi, znajomością posługiwania się sprzętem oczyszczającym uciezkowym, znajomością posługiwania się sprzętem przeciwpożarowym zainstalowanym w wyrobiskach podziemnych i na powierzchni. Wszyscy przewodnicy zaznajomieni są z lokalizacją punktów, gdzie znajdują się apteczki zarówno na powierzchni jak i w wyrobiskach dołowych. Znają zasady wyprowadzania grup turystycznych w sytuacjach zagrożeń jak tok postępowania w przypadku wystąpienia innych nieprzewidzianych sytuacji.

Przewodnik musi niezwłocznie udać się do osoby poszkodowanej, stwierdzić co się stało, podjąć decyzję odnośnie dalszych działań medycznych i organizacyjnych.

W razie zaistnienia wypadku przewodnik informuje niezwłocznie dyspozytora ruchu oraz osobę sprawującą nadzór nad prowadzeniem ruchu zakładu na danej zmianie. Podając stan zdrowia osoby poszkodowanej, zgłasza się do osoby sprawującej nadzór potrzebę ewentualnej pomocy w transporcie pod szyb i na powierzchnię, nadzoruje transport osoby poszkodowanej pod szyb i na powierzchnię.

27. Szkolenie załogi

Szkolenia obowiązują pracowników Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, ZKWK „Guido” i pracowników firm obcych świadczących usługi na terenie kopalni w zakresie:

- szkolenie wstępne ogólne, zwane dalej „instruktażem ogólnym”,
- szkolenie wstępne na stanowisku pracy, zwane dalej „instruktażem stanowiskowym”,
- szkolenie okresowe.

Obowiązkiem szkolenia w powyższym zakresie obejmuje się wszystkich pracowników ZKWK „Guido” i pracowników firm obcych, uczniów i studentów odbywających praktyki zawodowe oraz pracowników zmieniających stanowiska pracy (powierzchnia - dół).

Terminologia

Instruktaż ogólny - przechodzą wszyscy nowo zatrudnieni pracownicy w zakładzie (dot. pracowników własnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach gospodarczych, którym powierzono wykonanie określonych zadań w zakładzie), a także studenci odbywający praktyki studenckie oraz uczniowie szkół zawodowych odbywający praktyczną naukę zawodu w zakładzie pracy – przed dopuszczeniem do wykonania pracy. Instruktaż ogólny powinien zapoznać uczestników szkolenia z podstawowymi przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz bezpieczeństwa pożarowego, z występującymi zagrożeniami, porządkiem i dyscypliną pracy, zasadami łączności i alarmowania, z rejonami w których wykonywana będzie praca a także z zasadami zgłaszania wypadków i zagrożeń. Pracownik powinien być zapoznany z obowiązującym regulaminem pracy oraz z zasadami udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Za pozostałe wymagane przepisami przeszkolenia pracowników firm obcych w zakresie bhp zobowiązany jest ich pracodawca.

Instruktaż stanowiskowy – powinien zapewnić zapoznanie się z czynnikami środowiska pracy występującymi na ich stanowiskach pracy i ryzykiem zawodowym, związanym z wykonywaną pracą, sposobami ochrony przed zagrożeniami, jakie mogą powodować te czynniki oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tych stanowiskach.

Szkolenie okresowe – celem szkolenia okresowego jest aktualizacja i ugruntowanie wiadomości i umiejętności pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, nabytych w czasie szkolenia wstępnego oraz zaznajomienie ich z nowymi rozwiązaniami techniczno – organizacyjnymi w tym zakresie.

Szkolenie kursowe – celem szkolenia jest nabycie dodatkowych umiejętności zawodowych.

Odpowiedzialność i sposób postępowania

Kierownicy Działów, Oddziałów i Komórek Organizacyjnych odpowiedzialni są za:

- zatrudnianie pracowników posiadających aktualne szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z posiadanymi przez nich kwalifikacjami,
- terminową realizację szkoleń i kierowanie na szkolenia okresowe zgodnie z terminem ważności oraz do prowadzenia ścisłej ewidencji szkoleń podległych pracownikom przy czym:
 - Kierownicy Oddziałów są odpowiedzialni za pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych,
 - Kierownicy Działów są odpowiedzialni za pracowników zatrudnionych na stanowiskach nierobotniczych,
- kierowanie pracowników nowoprzyjętych do odbycia szkolenia okresowego w terminie do 12 miesięcy od daty zakończenia instruktażu stanowiskowego,
- prowadzenie ścisłej ewidencji przeprowadzonych instruktaży w dokumentacji oddziałowej,
- zapewnienie odpowiedniej ilości instruktorów szkolenia wewnątrzzakładowego dla pracowników nowoprzyjętych,
- realizację harmonogramów stażu pracy zatrudnionych absolwentów szkół wyższych (stażyści),
- wyznaczenie instruktora szkolenia wewnątrzzakładowego posiadającego odpowiednie uprawnienia oraz instruktora praktycznej nauki zawodu dla pracowników nowoprzyjętych i praktykantów szkół średnich i wyższych,
- prawidłowy przebieg praktycznej części kursu na stanowisku pracy po kursach podnoszących kwalifikacje i dobór prowadzącego szkolenie o odpowiednich kwalifikacjach i doświadczeniu,
- wydanie "Karty szkolenia wstępnego w Dziedzinie BHP i "Dokumentacji szkolenia wstępnego w zakresie instruktażu stanowiskowego", w której wyznacza czas trwania instruktażu ogólnego i stanowiskowego oraz określa zakres programowy instruktażu,
- koordynację szkoleń pracowników nowoprzyjętych,

- prowadzenie dokumentacji w zakresie praktyk oraz wyznaczanie terminów szkolenia wstępnego i prowadzenie ewidencji szkolenia wstępnego dla praktykantów,
- weryfikacja realizacji szkolenia praktycznego z zakresu kursu poprzez sprawdzenie zgodności dokumentacji oraz potwierdzenie realizacji praktyki zawodowej na wymaganym stanowisku pracy,
- wystawianie delegacji na kursy i szkolenia organizowane przez podmioty zewnętrzne i uzyskanie potwierdzenia oddelegowania pracownika od Dyrektora Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze,
- sprawdzanie poprawności wypełnienia delegacji do rozliczenia,
- wydawanie oryginałów świadectw pracownikom za potwierdzeniem odbioru.
- przyjmowanie i przekazywanie do ośrodków szkolenia potwierdzenia odbycia szkolenia praktycznego z zakresu kursu (jeżeli program kursu tego wymaga),
- poinformowanie podległych pracowników o kursie oraz sporządzenie listy kandydatów,
- zweryfikowanie czy kandydaci spełniają warunki uczestnictwa w kursie/szkoleniu,
- przesłanie wypełnionych i zatwierdzonych przez Dyrektora kart do organizatora,
- wystawienie i rejestracja delegacji, w tym ustalenie środka transportu,
- rejestracja wydanych upoważnień pracowników kopalni i firm obcych,
- kierowanie ich do podpisu KRZ oraz archiwizacja w/g obowiązującego zarządzenia,
- koordynacja w zakresie umów dotyczących stypendium fundowanego studentów, uczniów szkół średnich i zawodowych.

Dobór szkolonych grup pracowniczych.

Należy stosować zasadę odrębnego szkolenia okresowego dla poszczególnych grup pracowniczych.

Metodyka szkolenia

Dopuszcza się wybór metody nauczania przez wykładowcę danej tematyki w zależności od bazy dydaktycznej, środków nauczania oraz przygotowania uczestników szkolenia. Wybrana metoda nauczania powinna zapewnić realizację celów nauczania, które umożliwiają przyswojenie wiedzy uczestnikom szkolenia, umiejętność posługiwania się nią w praktyce, rozwijanie zdolności i zainteresowań poznawczych.

Dopuszczenie do pracy w ruchu zakładu osób wykonujące czynności:

- sygnalisty szybowego,
- maszynisty maszyn wyciągowych,
- rewidenta urządzeń wyciągowych,
- maszynisty: lokomotyw pod ziemią, kolejek podwieszanych pod ziemią lub kolejek spągowych pod ziemią,

- rewidenta urządzeń systemów łączności, alarmowania i bezpieczeństwa,
- spawacza,
- elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV,
- elektromontera maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 [kV],

wymaga odbycia odpowiedniej praktyki zawodowej, odbycia kursu specjalistycznego, posiadania dodatkowych kwalifikacji, odbycia badań psychiatrycznych lub psychologicznych oraz posiadania minimalnego wieku zgodnie z ustaleniami zawartymi w RMŚ z dnia 15.12.2011r. w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego.

Szkolenie w dziedzinie BHP organizowane jest:

- systemem wewnątrzzakładowym,
- zlecając je innym jednostkom organizacyjnym uprawnionym do prowadzenia takiej działalności na podstawie odrębnych przepisów.

Szkolenie jest prowadzone jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie ogólne.

Szkolenie wstępne prowadzone jest w formie instruktażu i obejmuje instruktaż ogólny i instruktaż stanowiskowy.

Instruktaż ogólny odbywają przed dopuszczeniem do wykonywania pracy:

- nowo zatrudnieni pracownicy,
- studenci odbywający u pracodawcy praktykę studencką,
- uczniowie szkół zawodowych zatrudnieni w celu praktycznej nauki zawodu.

Instruktaż ogólny prowadzi pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Instruktaż stanowiskowy przeprowadza się przed dopuszczeniem do wykonywania pracy na określonym stanowisku:

- pracownika zatrudnionego na stanowisku robotniczym lub innym, na którym występuje narażenie na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych lub niebezpiecznych,
- pracownika przenoszonego na stanowisko o którym mowa powyżej,
- studenta odbywającego praktykę studencką oraz ucznia odbywającego praktyczną naukę zawodu.

Pracownik wykonujący pracę na kilku stanowiskach pracy zobowiązany jest do odbycia instruktażu stanowiskowego na każdym z tych stanowisk.

W przypadku wprowadzenia zmian na stanowisku pracy, gdzie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia, niebezpieczne lub uciążliwe, zmian warunków techniczno – organizacyjnych, w szczególności:

- zmian procesu technologicznego,

- zmian organizacji stanowisk pracy,
- wprowadzenia do stosowania substancji o działaniu szkodliwym dla zdrowia albo niebezpiecznym,
- wprowadzenia nowych lub zmienianych narzędzi, maszyn i innych urządzeń

pracownik zatrudniony na tym stanowisku odbywa instruktaż stanowiskowy przygotowujący go do bezpiecznego wykonywania pracy w zmienionych warunkach.

Instruktaż stanowiskowy przeprowadzają osoby kierujące pracownikami, posiadające odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz są przeszkolone w zakresie metod prowadzenia instruktażu stanowiskowego.

Instruktaż stanowiskowy kończy się sprawdzianem wiedzy i umiejętności z zakresu wykonywania pracy zgodnie z przepisami oraz zasadami BHP stanowiącym podstawę dopuszczenia pracownika do wykonywania pracy na określonym stanowisku.

Odbycie instruktażu ogólnego oraz instruktażu stanowiskowego pracownik potwierdza na piśmie w „Karcie szkolenia wstępnego”, która jest przechowywana w aktach osobowych pracownika.

Czas trwania instruktażu stanowiskowego jest uzależniony od przygotowania zawodowego pracownika, dotychczasowego stażu pracy oraz rodzaju pracy i zagrożeń występujących na stanowisku pracy, na którym pracownik ma być zatrudniony. Czas ten określa Kierownik Działu w porozumieniu z Kierownikiem Działu Kadr i Płac oraz Głównym Specjalistą ds. BHP na podstawie przedstawionych przez nowo zatrudnianego pracownika dokumentów, potwierdzających jego dotychczasowy przebieg pracy.

Instruktaż stanowiskowy obejmuje :

1. Pracownicy zatrudnieni na powierzchni:

- **8 godzin** instruktażu stanowiskowego dla pracowników administracyjno-biurowych, podejmujących pracę po raz pierwszy,
- **3 dni** instruktażu stanowiskowego pod opieką instruktora, dla pracowników na pozostałych stanowiskach na powierzchni:
 - podejmujący pracę po raz pierwszy,
 - absolwentów ponadgimnazjalnych i szkół wyższych.

2. Pracownicy zatrudnieni pod ziemią :

- **15 dni** instruktażu stanowiskowego pod opieką instruktora, dla pracowników zatrudnionych pod ziemią:
 - podejmujących pracę pod ziemią po raz pierwszy,
 - przenoszonych z powierzchni do pracy pod ziemią.
- **3 dni** instruktażu stanowiskowego pod opieką instruktora dla pracowników:

- których staż pracy pod ziemią wynosi ponad 1 rok w zakładach, przedsiębiorstwach górniczych lub firmach świadczących usługi górnicze pod ziemią,
- nieobecnych w pracy powyżej 6 miesięcy.

Dokumentacja szkolenia wstępnego w zakresie Instruktażu Stanowiskowego stanowi nierozłączny element szkolenia pracowników nowoprzyjętych, za prowadzenie którego odpowiadają Kierownicy Działów.

Szkolenie okresowe

Szkolenie okresowe odbywają:

1. Osoby będące pracodawcami oraz inne osoby kierujące pracownikami (kierownicy, mistrzowie, brygadziści, przodowi).
2. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych.
3. Pracownicy inżynieryjno–techniczni, w tym projektanci, konstruktorzy maszyn i innych urządzeń technicznych, technolodzy i organizatorzy produkcji.
4. Pracownicy służby BHP i inne osoby wykonujące zadania tej służby.
5. Pracownicy administracyjno biurowi i inni niewymienieni powyżej, których charakter pracy związany jest z narażeniem na czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe lub niebezpieczne albo z odpowiedzialnością w zakresie BHP.

Czasokres szkoleń okresowych BHP:

1. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych – raz w roku (lecz nie później niż 12 miesięcy od ostatniego szkolenia BHP).
2. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach punkty 1, 3, 4, 5 - co 5 lat.
3. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach administracyjno biurowych - co 6 lat.
4. Pracownicy narażeni na szkodliwe warunki pracy – co 3 lata.

Pierwsze szkolenie okresowe dla pracodawców i osób zatrudnionych na stanowiskach kierujących pracownikami przeprowadza się w okresie 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy na tych stanowiskach, natomiast pierwsze szkolenie dla osób zatrudnionych na pozostałych stanowiskach przeprowadza się w okresie 12 miesięcy od rozpoczęcia pracy na tych stanowiskach.

Szkoleniu w zakresie bhp podlegają odpowiednio:

- osoby będąca aktualnie zatrudnione bez względu na rodzaj zawarcia umowy,
- pracownicy nowo przyjęci.

Osoby podlegające szkoleniu w zakresie bhp zobowiązane są do uczestniczenia w szkoleniu, poddania się stosownym egzaminom sprawdzającym.

Pracownik nie posiadający aktualnego zaświadczenia o odbytym szkoleniu w zakresie bhp nie może być dopuszczony do wykonywania pracy.

Nie poddanie się przez pracownika szkoleniu w zakresie bhp stanowi naruszenie obowiązku pracowniczego.

Pracownik firmy zewnętrznej wykonujący na rzecz Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu określone prace powinien zostać poinformowany o zagrożeniach dla bezpieczeństwa i zdrowia. Uzyskanie tych informacji potwierdza podpisem.

Organizacja szkolenia

- a) za organizację szkolenia w dziedzinie BHP odpowiada Główny Specjalista ds. BHP,
- b) Główny Specjalista ds. BHP organizuje i prowadzi szkolenia przy współudziale:
 - pracownika służby bhp, specjalistów z dziedzin obejmujących program szkolenia,
 - bezpośrednich przełożonych pracowników,
 - wybranych firm zewnętrznych posiadających stosowne uprawnienia.
- c) Dział Kadr i Płac prowadzi dokumentację szkoleń a w szczególności:
 - programy szkoleń,
 - ewidencję osób przeszkolonych.

Szkolenie dla osób wymagających szczególnych kwalifikacji

Dopuszczenie do pracy osób zatrudnionych w ZKWK „Guido”, w kierownictwie i dozorcze ruchu zakładu górniczego, których zakres czynności obejmuje sprawy:

- przewietrzania i zwalczania zagrożeń: pyłowego, pożarowego, metanowego, wyrzutami gazów i skał.
- ruchu wyciągów szybowych

może nastąpić po ukończeniu przez te osoby specjalistycznego szkolenia, powtarzanego co 5 lat.

Odbycie specjalistycznego szkolenia o którym mowa powyżej jest wymagane również od pracowników przed dopuszczeniem ich do pracy w ruchu zakładu górniczego na stanowiskach:

- górnika,
- górnika rabunkarza,
- cieśli szybowego.

Postanowienia ogólne

Pracownicy, którzy byli nieobecni w pracy dłużej niż 6 miesięcy, po powrocie do pracy powinni być ponownie przeszkoleni w zakresie bezpiecznego wykonywania pracy, w formie 3 dniowego instruktażu stanowiskowego. Odbycie instruktażu stanowiskowego potwierdza przełożony/a a przeprowadza osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz jest przeszkolona w zakresie metod prowadzenia instruktażu stanowiskowego.

Dokumenty związane

- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks Pracy (Dz. U. z 1998r. Nr 21, poz. 94 z późn. zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z 27 lipca 2004 roku w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004r. Nr 180, poz. 1860 z późn. zmianami)
- Ustawa z dnia 11 czerwca 2011r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981 ze zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 28 czerwca 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych (Dz. U. Nr 139, poz. 1169 z późn. zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego (Dz. U. Nr 275, poz. 1628).
- Zarządzenie Dyrektora Nr 83/2013 Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w sprawie szkoleń BHP.

Materiały dodatkowe

Załącznik nr 1

Umowa nr CRU/177/2013 w sprawie wspólnego prowadzenia instytucji kultury pn. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze z dnia 10 stycznia 2013 r.

Załącznik nr 2

Uchwała nr XXXIII/494/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 14 stycznia 2013 r. w sprawie aktu o połączeniu instytucji kultury Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” w Zabrze i Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze w jedną instytucję kultury pn. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze.

Załącznik nr 3

Uchwała nr XXXV/510/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie nadania statutu Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze.

Załącznik nr 4

Umowa nr 2827/OS/2013 z dnia 30 lipca 2013 r. o ustanowieniu użytkowania górniczego części przestrzeni górotworu obejmującej wyrobiska Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, Skansenu Górniczego „Królowa Luiza” i Zabytkowej Kopalni Węgla Kamiennego „Guido” ze związanymi z nimi wyrobiskami górniczymi w granicach miasta Zabrze.

Załącznik nr 5

Protokół nr 6/2013 z posiedzenia Zespołu ds. Zagrożeń Naturalnych ZKWK „Guido” w Zabrze w dniu 21.10.2013 r.